

RAPPORT 2023:2

Samordnat stöd gör skillnad

En analys av effekterna av samordningsförbundens verksamhet på individnivå

---

isf

RAPPORT 2023:2

Samordnat stöd gör skillnad

En analys av effekterna av samordningsförbundens
verksamhet på individnivå

En rapport från Inspektionen för socialförsäkringen

Göteborg 2023

Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) är en statlig myndighet som arbetar för en rättssäker och effektiv socialförsäkring som är hållbar för samhället och ger trygghet för individen.

ISF:s rapporter har olika fokus:

- *ISF Granskar och analyserar* innehåller en omfattande granskning och analys ur flera olika perspektiv. Avsikten är att presentera så långtgående slutsatser som möjligt och lämna rekommendationer på önskvärda förändringar.
- *ISF Redovisar* presenterar fakta utan att analysera dem på djupet. Det kan till exempel handla om att redovisa statistik, en rättslig observation eller en sammanställning av existerande kunskap.
- *ISF Kommenterar* fokuserar på att synliggöra något som ISF tycker behöver uppmärksammas. Det kan till exempel handla om att kommentera en pågående debatt, effekterna av rättstillämpningen eller att synliggöra olösta problem.

Publikationen kan läsas online, laddas ner och beställas på www.isf.se

© Inspektionen för socialförsäkringen
Tryckt av Elanders Sverige AB, 2023

ISBN: 978-91- 89595-18-7

Innehåll

Generaldirektörens förord	7
Sammanfattning	9
Utvärderingen fokuserar på samordningsteam.....	10
Syfte och frågor.....	11
Tillvägagångssätt	11
1 Inledning	23
1.1 Uppdraget från regeringen att utvärdera samordningsförbundens verksamhet på individnivå.....	24
1.2 Utvärderingen består av två delar	28
1.3 Rapportens innehåll	28
2 Hur står det till i Finsamsverige?	29
2.1 Antalet kommuner som är med i ett samordningsförbund fortsätter att öka	29
2.2 Det är parterna som finansierar samordningsförbunden	31
2.2.1 Den statliga tilldelningen av medel har varit oförändrad sedan 2016 samtidigt som allt fler kommuner blivit medlemmar i förbunden.....	33
2.2.2 Det egna kapitalet i förbunden har minskat.....	33
2.2.3 Europeiska socialfonden finansierar en allt större del av förbundens verksamhet	34
2.3 Förbunden finansierar två typer av insatser	35
2.3.1 Individinriktade insatser riktar sig till de som är i behov av samordnad rehabilitering	36
2.3.2 Strukturövergripande insatser riktar sig till personal hos parterna	37
2.3.3 Det fortsätter att bli färre individinriktade insatser och fler strukturövergripande insatser	37

2.4	Samordningsförbundens verksamhet ska följas och utvärderas på både på nationell och lokal nivå	39
2.4.1	Uppföljning och utvärdering genom uppföljningssystemet SUS.....	40
2.4.2	Ett nytt uppföljningssystem ska börja användas och SUS ska läggas ner	41
2.4.3	Det är inte möjligt att samla och registrera in personuppgifter för deltagare.....	42
2.4.4	Utan uppgifter om deltagare kommer verksamheten delvis att ske i det dolda	42
2.5	Samverkan och de statliga myndigheternas engagemang	44
3	Utvärderingen har en experimentell ansats	47
3.1	Vi har utvärderat effekterna av teamens arbete	48
3.1.1	Progression och självskattningenkäter	49
3.1.2	Utvärderingen består av två fristående effektutvärderingar	50
3.1.3	Utvärderingen av teamverksamheten i Göteborgs, Insjörikets och Stockholms stads samordningsförbund	51
3.1.4	Utvärderingen av teamverksamheten Malmökraften	52
3.1.5	Deltagarna i utvärderingarna skiljer sig åt.....	52
4	Utvärderingen av teamverksamhet vid Göteborgs, Insjörikets och Stockholms stads samordningsförbund	55
4.1	Utvärderingen studerar parternas teamverksamhet.....	58
4.1.1	Teamverksamheten riktas till individer som har behov av samordnad rehabilitering.....	58
4.1.2	Teamverksamheten skiljer sig åt	59
4.2	Analysen baseras på unika data som har samlats in via en enkät.....	60
4.2.1	En hög andel av de tillfrågade valde att delta i utvärderingen.....	60
4.2.2	Antalet deltagare i utvärderingen påverkades negativt av coronapandemin och det minskade antalet remisser från de statliga myndigheterna	62

4.2.3	Vilka är de individer som deltar i studien?.....	63
4.2.4	Enkäterna mäter hur individer upplever sin livssituation.....	64
4.2.5	Flera deltagare har en svår livssituation	66
4.3	Ett kontrollerat experiment gör det möjligt att beräkna effekten av teamverksamheten.....	72
4.3.1	Individer i behandlingsgruppen fick snabbt träffa ett team.....	72
4.3.2	Randomiseringen är en viktig förutsättning för utvärderingen.....	74
4.4	Samordningsförbunden bidrar till att individer ser mer positivt på sina framtidsmöjligheter och sin livssituation.....	75
4.4.1	Teamverksamheten leder till att individerna upplever att de har närmat sig arbetsmarknaden ...	76
4.4.2	Representanter från teamen har en positivare bild av individers framtidsmöjligheter jämfört med individerna själva.....	78
4.5	Deltagarna är ofta positiva till samordningsförbunden, teamen och de insatser som de har tagit del av	80
4.5.1	Den öppna frågan svarade på mycket mer än vi frågade efter.....	81
4.5.2	Deltagarna har en svår livssituation.....	82
4.5.3	Deltagarna har negativa erfarenheter av myndigheterna	83
4.5.4	Deltagarna är positiva till samordningsförbunden	88
5	Utvärderingen av teamverksamheten Malmökraften	93
5.1	Vår utvärdering av teamen inom Malmökraften kan visa på kausala effekter för individen	96
5.1.1	Vår undersökningsperiod 2013–2022.....	99
5.1.2	Avgränsningar	100
5.2	Målgruppen för utvärderingen	100
5.3	Det samordnade stödet har en positiv effekt på sannolikheten att ha en subventionerad anställning.....	102

5.4	Det samordnade stödet har en positiv effekt på sannolikheten att ha ett nystartsjobb	106
5.5	Det samordnade stödet har en positiv effekt på sannolikheten att vara öppet arbetslös eller att delta i program.....	108
5.6	Det samordnade stödet har en positiv effekt på individens löneinkomster	112
5.7	Det samordnade stödet har en negativ effekt på sannolikheten att ha försörjningsstöd.....	114
5.8	Det samordnade stödet har inga mätbara effekter på individens hälsa.....	116
5.9	Andelen av inkomsten från aktivitetsstöd minskar men A-kassa ökar	117
6	Diskussion.....	119
6.1	Teamverksamheten leder till att individer ser mer positivt på sina möjligheter i framtiden	120
6.2	Teamverksamheten Malmökraften leder till positiva effekter för individerna på arbetsmarknaden	121
6.3	Det behövs fler effektutvärderingar trots att de kan vara svåra att genomföra.....	125
6.4	Det behövs ett heltäckande register för att följa upp och utvärdera samordningsförbundens verksamhet.....	127
7	Referenser	129
	Bilaga 1: Utvärderingen av teamverksamheten vid Göteborgs, Insjöräkets, och Stockholms stads samordningsförbund	133
	Bilaga 2: Utvärderingen av teamverksamheten Malmökraften	155

Generaldirektörens förord

Många människor i vårt samhälle behöver omfattande stöd och rehabilitering för att kunna ta sig in i eller tillbaka till arbetslivet. Orsakerna kan vara flera men beror inte sällan på långvariga medicinska eller psykosociala problem. Ofta behöver dessa personer få stöd och hjälp från flera aktörer för att helt eller delvis kunna försörja sig själva.

Finsamlagen som infördes 2004 gör det möjligt för totalt fyra parter att bilda ett lokalt förankrat samordningsförbund där varje part står för en fjärdedel av de totala medlen. Dessa parter är en eller flera kommuner och regioner, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Inom förbundet beslutar parterna själva om hur samarbetet ska utformas och bedriver samverkan utifrån sina egna förutsättningar och behov. Målgruppen för den verksamhet som förbunden finansierar står långt ifrån arbetsmarknaden och vinsterna kan bli mycket stora om man lyckas få delar av målgruppen att återfå eller förbättra sin arbetsförmåga.

Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) har tidigare inom ramen för ett regeringsuppdrag publicerat två rapporter (se ISF 2019:1 och 2019:4). I denna tredje och avslutande del redogör vi för resultaten av två fristående effektutvärderingar av den verksamhet som samordningsförbunden finansierar och som riktar sig till individer i behov av samordnad rehabilitering.

Samordningsförbunden finns i nästan samtliga kommuner i Sverige och omsätter sammanlagt över 700 miljoner kronor varje år. Fram tills nu har effektutvärderingar av samordningsförbundens verksamhet saknats. Det innebär att det har varit svårt att veta om den verksamhet som förbunden finansierar verkligen hjälper individerna att närma sig arbetsmarknaden. ISF bidrar därför genom denna rapport med ett unikt och angeläget kunskapsunderlag. Samtidigt ser ISF ett

behov av att utveckla och upprepa de effektutvärderingar vi gjort då relativt kort tid ännu förflutit. Men också att behovet av andra utvärderingar av effekten av samordningsförbundens verksamhet är stort. Jag ser därför allvarligt på att det i dagsläget saknas rättsligt stöd för ett register som gör effektutvärderingar på individnivå möjliga.

Rapporten har skrivits av Ann-Christin Jans (projektledare), Jenny Säve-Söderbergh, Carolin Sjöholm och Otilia Eriksson. Hona Hawre, Cecilia Abrahamsson, Irene Bergqvist och Fredrik Johansson Tormod har under olika faser också arbetat med granskningen.

Vi vill även rikta särskilda tack till alla er utanför ISF som gjort vårt arbete i denna rapport möjlig. Tack till Agneta Mattson på Arbetsförmedlingens analysavdelning, Ola Andersson (tidigare förbundschef för Delta Hisingen), Magnus Simonsson (tidigare förbundschef för Göteborgs centrum), Eva Magnusson förbundschef för FINSAM Göteborg, Annika Ruys-Hagberg förbundschef för Insjöriket, Charlotte Axelsson (tidigare förbundschef för Insjöriket), Annika Angerfelt förbundschef för Stockholm stads samordningsförbund, Meta Fredriksson-Monfelt (tidigare förbundschef för Samspelet), Mikael Ljung förbundschef för FINSAM i Malmö, Mikael Holmlund förbundschef för Samordningsförbundet Umeåregionen.

Vi vill också rikta ett stort tack till alla de förbundschefer och de medarbetare i FINSAM Göteborg, Insjöriket och i Stockholm stads samordningsförbund som varit involverade i denna utvärdering. Vi vill tacka er alla för att ni envist har jobbat på trots att utvärderingen tagit resurser i anspråk och krävt extra arbetsinsatser. Till sist, men långt ifrån minst, ett stort tack till alla deltagare i utvärderingen för att ni har ställt upp trots att det har inneburit att en del av er fått vänta på att träffa teamen en längre period, att ni har fått svara på flera enkäter och för att ni tillåtit samkörning av registerdata.

Göteborg i mars 2023

Eva-Lo Ighe

Sammanfattning

Det finns många människor i samhället som behöver rehabilitering och stöd för att de ska kunna ta sig in i eller tillbaka till arbetslivet. Det kan bero på att de har medicinska eller psykosociala problem, och ofta handlar det om människor med en sammansatt problembild. Inte sällan behöver dessa personer få stöd och hjälp från flera aktörer för att helt eller delvis kunna försörja sig själva.

Kommuner, regioner, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan har sedan 2004 möjlighet att tillsammans bilda samordningsförbund för att finansiera insatser till personer som behöver ett samordnat stöd från flera aktörer. Samordningsförbunden gör det möjligt för parterna att mötas och arbeta tillsammans utifrån lokala förutsättningar och behov. Målgruppen består av individer med medicinska, psykiska, sociala och arbetsmarknadsrelaterade problem som behöver stöd från flera aktörer. Individerna befinner sig ofta långt ifrån arbetsmarknaden och är vanligen beroende av offentlig försörjning. De individer som får del av den verksamhet som förbunden finansierar ska ha ett tydligt behov av *samordnade* insatser från mer än en av parterna (Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommunerna och regionerna).

Samordningsförbunden får inte bedriva någon egen rehabiliteringsverksamhet, utan finansierar insatser som de samverkande parterna ansvarar för. Den centrala uppgiften för ett samordningsförbund är att finansiera insatser för att personer i målgruppen ska förbättra eller återfå sin förmåga till förvärvsarbete. Förbunden stödjer också aktiviteter som syftar till att få samarbetet mellan parterna att fungera mer effektivt.

Det finns i dag samordningsförbund i nästan hela landet. Förhoppningen är att framgångsrika rehabiliteringsinsatser ska öka livskvaliteten för de människor som får del av stödet. Insatserna ska också leda till minskade kostnader för de samverkande parterna på

längre sikt. Totalt sett handlar det om en verksamhet som kan ge stora samhällsvinster både ur ett mänskligt och ekonomiskt perspektiv. Men det är samtidigt en omfattande satsning som sammantaget har stora kostnader.

Det är därför viktigt att veta att resurserna används på ett sätt som gör så stor nytta som möjligt för de individer som får del av dem. Därför fick Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) 2017 i uppdrag av regeringen att utvärdera samordningsförbundens organisering och verksamhet. Utvärderingen omfattar följande tre fristående delar:

- samordningsförbundens organisering och verksamhet
- effekter av samordningsförbundens verksamhet på kommunnivå
- effekter av samordningsförbundens verksamhet på individnivå.

Den här rapporten omfattar den sista delen av regeringsuppdraget. Fokus ligger på om individer som får del av den verksamhet som samordningsförbunden finansierar kommer närmare arbetsmarknaden och ökar sin grad av egenförsörjning. För att kunna skatta orsakssamband (kausala effekter) av förbundens verksamheter har utvärderingarna genomförts med en experimentell ansats.

Utvärderingen fokuserar på samordningsteam

I fokus för vår utvärdering är de samordningsteam som ofta finns hos samordningsförbunden. Teamen kallas ibland även för samverkans-team, mottagningsteam eller coachningsteam. Gemensamt för teamen är att de vänder sig till individer som behöver samordnad rehabilitering. Syftet med teamen är att parterna ska ta ett samlat och gemensamt ansvar för individens behov av samordnad rehabilitering. Målet är att individen ska förbättra eller återfå sin arbetsförmåga och på sikt bli självförsörjande.

Teamen består oftast av representanter från de fyra parterna: Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, regionen (hälso- och sjukvården) och en eller flera kommuner (vanligen socialtjänsten). Teamen kan också kontakta den specialistkompetens som behövs om inte samtliga parter är representerade. Teamen gör en gemensam

översyn och bedömning av individens status, går igenom individens journaler och behov, samt ger förslag på relevanta insatser. Ofta upprättar teamen en handlingsplan tillsammans med individen.

Konstruktionen med fyra parter som ska samverka för att ge ett effektivt stöd till individer, som många gånger står långt ifrån arbetsmarknaden, kräver ett stort engagemang hos alla inblandade. Grundtanken med den finansiella samordningen genom samordningsförbund är att parterna ska kunna göra mer tillsammans för individer med behov av stöd än vad var och en av dem kan göra i sina egna myndighetsroller. På så vis kan de undvika att individerna kommer i kläm mellan myndigheterna.

Syfte och frågor

Syftet med utvärderingen är att mäta om det finns kausala effekter för de individer som har fått träffa de team som samordningsförbunden finansierar. Vi har utvärderat hur arbetet i teamen har påverkat individernas livssituation i termer av arbete och hälsa men också hur de ser på sina möjligheter att få ett jobb nu och i framtiden, samt hur de bedömer sina möjligheter till egen försörjning, sin hälsa och sitt välmående.

Utvärderingar av effekter är nödvändiga för att vi ska kunna uttala oss om orsak och verkan. De är nödvändiga för att kunna bedöma vilka resurser som bör avsättas baserat på vad som har visat sig ge en bra effekt för individen, och därmed för samhället. Men de är även viktiga för att avsluta verksamheter som inte visar sig ge de önskade effekterna för individerna. Både regeringen och ISF har efterlyst att utvärdera effekter av samordningsförbundens verksamhet på individnivå. Någon liknande effektutvärdering har inte genomförts tidigare.

Tillvägagångssätt

Vi har använt oss av en experimentell ansats för att utvärdera effekterna av de samordningsteam som samordningsförbunden finansierar. Det huvudsakliga skälet är att det varken finns ett heltäckande register med information om de individer som behöver samordnad rehabilitering eller något heltäckande register över de individer som får ta del av de insatser som förbunden finansierar.

Ett annat viktigt skäl är att samordningsförbunden kan ha valt ut vilka individer som får träffa samordningsteam baserat på egenskaper som inte finns i registerdata. Ett exempel på en sådan egenskap är motivation, en egenskap som kan ha stor betydelse för teamens möjligheter att bedriva samordnad rehabilitering. Då blir det svårt att skapa en kontrollgrupp eftersom sådana egenskaper inte finns i registerdata. Men i vår experimentella ansats har vi låtit slumpen bestämma om individen får träffa ett team eller inte (eller vid ett senare tillfälle). Fördelen med slumpen är att den tar bort systematiska skillnader – såväl observerbara som icke-observerbara – mellan de som får träffa teamen och de som inte får träffa teamen (vid det tillfället). De observerade skillnaderna i utfall mellan grupperna kommer därför enbart att bero på att de träffat teamen och inget annat.

- en utvärdering av teamverksamheten vid Göteborgs, Insjörikets och Stockholms stad samordningsförbund
- en utvärdering av teamverksamheten Malmökraften i Malmö stad.

Utvärderingarna är både lika och olika, men kompletterar varandra. I båda utvärderingarna har vi undersökt om det går att se några effekter av parternas samordnade arbete i teamen. Båda utvärderingarna delar samma experimentella ansats för att fånga upp de kausala effekterna. Utvärderingarna omfattar grupper av individer som står långt från arbetsmarknaden och som ofta behöver ekonomiskt bistånd (försörjningsstöd). Båda utvärderingarna studerar också stegvisa förflyttningar mot arbetsmarknaden, samt stegvisa förflyttningar mot en högre grad av egen försörjning.

Men utvärderingarna är också olika. I den första utvärderingen har vi studerat individernas egen självskattade upplevelse av sin livssituation och sina möjligheter på arbetsmarknaden och hur upplevelsen påverkas av att de får träffa teamen. Det har vi gjort med hjälp av enkäter som individerna har fått besvara före och efter att de fått träffa teamen. I den andra utvärderingen har vi studerat verkliga utfall av stegvisa förflyttningar på arbetsmarknaden och hälsa med hjälp av registerdata.

Även grupperna i utvärderingarna skiljer sig åt en del. De individer som omfattas av utvärderingen i Göteborg, Insjöriket och Stockholms stad har remitterats från samtliga fyra parter. Den grupp av individer

som har ingått i denna utvärdering återspeglar därmed de individer som vanligen remitteras till samordningsförbunden och som får träffa de team som förbunden finansierar. Utvärderingen av Malmökraften omfattar i stället långtidsarbetslösa som är inskrivna i jobb- och utvecklingsgarantin (JOB) hos Arbetsförmedlingen. Den delen av utvärderingen har vi därmed baserat enbart på individer som är inskrivna på Arbetsförmedlingen. Det innebär att individerna inte är helt representativa för den målgrupp som samordningsförbunden normalt finansierar verksamhet för.

Den studerade tidsperioden och antalet utvärderade individer skiljer sig också åt mellan utvärderingarna. I den första utvärderingen uppgår antalet deltagare till cirka 550 individer. De utgörs av de individer som remitterades till olika team hos samordningsförbunden i Göteborg, Insjöriket och Stockholms stad och som tackade ja till att delta i utvärderingen under perioden augusti 2019 till och med juni 2020.

Den andra utvärderingen omfattar cirka 12 000 individer, varav cirka 2 700 fick träffa Malmökraftens team under perioden mars 2018 till och med december 2019. Uppföljningsperioden är också mycket längre i utvärderingen av Malmökraften – runt 3 år efter de träffat teamet jämfört med runt 6 månader för den första utvärderingen.

Deltagarna i de två utvärderingarna skiljer sig också åt till viss del. Den största skillnaden finns i andelen kvinnor och män, samt andelen utrikesfödda. Andelen kvinnor är högre i utvärderingen av Göteborgs, Insjörikets och Stockholms stads samordningsförbund, där andelen kvinnor uppgår till 60 procent och andelen män till 40 procent.

I utvärderingen av Malmökraften är andelen män högre och andelen kvinnor och andelen män uppgår till 42 respektive 58 procent.

I båda utvärderingarna är andelen utrikesfödda betydligt högre än i befolkningen. Det gäller i synnerhet för Malmökraften där närmare 70 procent av de inskrivna i JOB är utrikesfödda. Andelen utrikesfödda i utvärderingen av Göteborgs, Insjörikets och Stockholms stads samordningsförbund uppgår i stället till 44 procent. Båda andelarna är betydligt högre än i befolkningen som helhet, där andelen uppgår till 20 procent.

I båda utvärderingarna är också utbildningsnivån lägre än i befolkningen. Individerna har också varit arbetslösa under långa perioder och en betydande andel av dem behöver ekonomiskt bistånd (försörjningsstöd).

Våra huvudresultat

Sammantaget visar våra utvärderingar på positiva effekter för de individer som får ta del av samordnat stöd genom de teamsatser som förbunden finansierar.

Teamverksamheten vid Göteborgs, Insjöríkets och Stockholms stads samordningsförbund leder till att individerna ser mer positivt på sina framtida möjligheter

Våra resultat visar att det samordnade stöd som teamen erbjuder till individer som behöver samordnad rehabilitering leder till att individerna ser mer positivt på sina framtida jobb- och utbildningsmöjligheter, möjligheten till att bli självförsörjande och på livet i allmänhet än de som inte har träffat ett team. Denna mer positiva syn på möjligheterna kan vara ett viktigt första steg för att individer som står långt, och ibland mycket långt, ifrån arbetsmarknaden ska kunna närma sig arbetsmarknaden och på sikt nå en högre grad av egenförsörjning.

Resultaten baseras på de enkäter som individerna fick besvara före och efter att de hade träffat teamen. Svarefrekvensen på enkäterna är hög – cirka 83 procent för den första enkäten, 75 procent för den andra enkäten och 71 procent för den tredje enkäten.

Representanter för parterna som har ingått i teamen eller samordnare för teamen fick besvara samma enkätfrågor som deltagarna i utvärderingen. Av deras svar framgår att de hade en betydligt mer positiv bild av deltagarnas möjligheter än deltagarna själva. Det är för tidigt att avgöra om individernas förbättrade framtidstro har medfört eller kommer att medföra att de faktiskt börjar arbeta eller studera i högre grad än annars, eftersom uppföljningstiden ännu är för kort.

De som har svarat på enkäterna hade möjlighet att skriva ett öppet svar på den sista frågan: *Är det något mer du vill tillägga om det stöd och hjälp som du har fått av de myndigheter som du mött?* Över hälften av de som svarade på enkäterna valde att besvara denna fråga och i många fall svarade de på långt mer än vad vi frågade efter. Svaren visar att deltagarna många gånger befinner sig i en svår situation och att de har en känsla av att inte passa in i samhället. De har negativa upplevelser av tidigare myndighetskontakter och känner att de har kommit i kläm mellan myndigheter.

Teamverksamheten Malmökraften leder till positiva effekter på arbetsmarknaden

De individer som fick samordnat stöd via Malmökraftens team har fått subventionerade anställningar och nystartsjobb i högre utsträckning än de i kontrollgruppen. Individerna har även fått högre löneinkomster och andelen med försörjningsstöd har minskat. Men våra resultat visar också att sannolikheten att vara inskriven på Arbetsförmedlingen som öppet arbetslös eller i program har ökat för de som har fått ta del av teamverksamheten. Detta tyder på att deltagarna i Malmökraften i högre grad än kontrollgruppen stannar kvar i arbetskraften. Men det tyder även på att många av de som har fått en subventionerad anställning eller ett nystartsjobb återvänder till Arbetsförmedlingen när dessa har upphört. Det kan också bero på att individer som är inskrivna i JOB (målgruppen för Malmökraften) har kunnat studera med aktivitetsstöd i upp till ett år, det vill säga samtidigt som de är inskrivna på Arbetsförmedlingen. Med de registerdata som vi har tillgång till kan vi inte avgöra om det är så.

De högre löneinkomsterna för de som har fått träffa Malmökraftens team kan till viss del följa av att de i högre grad har fått en subventionerad anställning eller ett nystartsjobb än kontrollgruppen. För en individ som har varit inskriven hos Arbetsförmedlingen i JOB innebär en tidsbegränsad subventionerad anställning att löneinkomsten ökar. Detta minskar i sin tur behovet av försörjningsstöd. För de med nystartsjobb och subventionerade anställningar innebär det även att individerna kan ha upparbetat ett nytt arbetsvillkor för arbetslöshetsförsäkringen och att de därmed kan ha blivit berättigade till A-kassa om de skulle bli arbetslösa efter att anställningsstödet har upphört.

Detta är något som resultaten i vår utvärdering tyder på, men som vi inte har haft möjlighet att fastställa med säkerhet.

Sammantaget är det positivt att Malmökraften har lett till att fler har fått subventionerade anställningar eller nystartsjobb. Det ökar möjligheten för individerna att gå vidare till arbete. Även för de individer som återvänder till Arbetsförmedlingen innebär det att de har fått en arbetslivserfarenhet som i sin tur kan ge större möjligheter att få ett arbete i framtiden. Vi bedömer även att individernas välmående kan ha förbättrats till följd av mer regelbundna aktiviteter och sammanhang från att vara del av en arbetsplats. Fler har troligen även blivit berättigade till A-kassa, vilket ger en högre ersättningsnivå vid arbetslöshet än vad de hade innan de träffade teamen i Malmökraften.

Utvärderingen ger även stöd för att effekterna av teamverksamheten beror på hur väl samverkan mellan parternas representanter fungerar i teamen. Vi finner att teamverksamheten har större effekt för deltagare som har tagit del av Malmökraften när det hade pågått ett tag. Det tyder på att teamen har arbetat bättre eller mer effektivt över tid och att arbetet med samordningen inom teamet behövde tid för att sätta sig och förbättras. Att arbetet med samordning fungerade bättre över tid är även något som har lyfts av utlånad personal från parterna som har arbetat i teamen i Malmökraften.

Vi har också försökt att utvärdera om teamverksamheten Malmökraften har haft effekter för individens hälsa. Men till följd av att det finns för få individer i de hälsokategorier som vi har undersökt har vi inte kunnat genomföra någon effektanalys. Detsamma gäller effekter på sannolikheten att börja studera med studiemedel.

Det behövs mer evidens om orsakssamband trots att det är svårt att genomföra de utvärderingar som krävs

Vår granskning visar tydligt att det behövs mer utvärderingar av samordningsförbundens finansierade insatser som använder en kausal ansats. De två utvärderingar som ingår i denna rapport berör bara en del av de arbetsmarknadsrelaterade utfallen. Vår första utvärdering omfattar en grupp av individer som är representativ för de individer som vanligen möter samordningsförbunden och mäter individernas egna upplevelser om sina möjligheter att få ett jobb, deras framtida möjligheter på arbetsmarknaden och egen försörjning. Men i den

utvärderingen kan vi inte än se om dessa positiva upplevelser också motsvaras av att de verkligen uppnår en högre grad av egen försörjning. Det beror på att det ännu har gått för kort tid sedan individerna fick träffa teamen hos samordningsförbunden.

Vår andra utvärdering omfattar en betydligt större grupp av individer, men gruppen är inte helt representativ för de som i vanliga fall får del av den verksamhet som samordningsförbunden finansierar. Utvärderingen omfattar långtidsarbetslösa, ofta med försörjningsstöd. Det är visserligen ett tecken på att det finns individer i gruppen som behöver hjälp från flera myndigheter. Men det återstår att studera om våra resultat i denna utvärdering även gäller för en grupp individer som är mer lik den som vanligen tar del av de insatser som samordningsförbunden finansierar.

Vår rapport betonar vikten av att utföra fler effektutvärderingar men belyser även svårigheterna med att utföra randomiserade utvärderingar. Att genomföra utvärderingar av det här slaget kräver stor vilja och stort mod från de som utvärderas. Det gäller både de individer som blir utvärderade och de samordningsförbund som blir utvärderade. För vårt kontrollerade experiment har det krävts att individerna som blir utvärderade är villiga att vänta, att besvara enkäter samt att tillåta samkörningar av registerdata (som visserligen har avidentifierats). För samordningsförbunden kräver randomiserade utvärderingar inte bara mer resurser än vid vanlig verksamhet. De behöver också överlåta vissa bedömningar som vanligen görs inom verksamheten till slumpen. Vinsten är att få fram bättre svar på vad som fungerar och inte, men det är samtidigt utelämnande för verksamheten.

Det har hänt en del med samordningsförbunden sedan vår förra delrapportering

ISF:s första delrapport 2019 beskriver förbundens organisering och verksamhet. Under arbetet med denna sista del av utvärderingen har vi kunnat följa vissa förändringar som har skett inom samordningsförbunden sedan dess. Vissa av de tendenser som vi observerade i den första delrapporten har förstärkts, andra har försvunnit medan nya har tillkommit. Huvuddragen är:

- Antalet kommuner som är med i samordningsförbund fortsätter att öka samtidigt som antalet förbund minskar.
- Den statliga tilldelningen av medel till samordningsförbunden har varit oförändrad sedan 2016 trots att det tillkommit fler kommunala medlemmar.
- De individbaserade insatserna fortsätter att minska samtidigt som de strukturövergripande insatserna ökar.
- De statliga myndigheternas engagemang har minskat.

Antalet kommuner som är med i samordningsförbund fortsätter att öka samtidigt som antalet förbund minskar

Antalet kommuner som är med i samordningsförbund fortsätter att öka samtidigt som antalet samordningsförbund minskar. De första samordningsförbunden bildades 2004 i samband med att lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (finsamlagen) trädde i kraft. Antalet förbund ökade därefter snabbt och en klar majoritet av Sveriges kommuner och samtliga regioner är i dag medlemmar i ett samordningsförbund. I slutet av 2018 var 260 av landets kommuner medlemmar i ett samordningsförbund. Fyra år senare, i slutet av 2022, hade antalet kommunala medlemmar ökat med ytterligare 13 kommuner till 273 av landets 290 kommuner. Det innebär att 96 procent av Sveriges befolkning bor i en kommun som är medlem i ett samordningsförbund.

Antalet samordningsförbund har minskat sedan 2010 men förbunden har blivit större. Det beror på att många av förbunden har utökats med en eller flera kommuner eller ombildats genom sammanslagningar av förbund.

Ingen ändring i statens tilldelning av medel till förbunden sedan 2016 trots fler kommunala medlemmar

Den årliga tilldelningen av finansiella medel till samordningsförbunden ska räcka till fler kommuner och ett större befolkningsunderlag än tidigare. Samordningsförbunden finansieras gemensamt av kom-

muner, regioner och de statliga myndigheterna Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Staten står för hälften av finansieringen medan kommunerna respektive regionen står för en fjärdedel var. Om det finns flera kommuner utgör dessa tillsammans en part. Var och en av kommunerna bidrar då på det sätt som de kommer överens om. Den part som bidrar med det lägsta beloppet avgör den totala tilldelningen av medel till förbundet. Försäkringskassan fördelar de statliga medlen till samordningsförbunden, men samråder med Arbetsförmedlingen på nationell nivå innan myndigheten fattar beslut om hur mycket medel som respektive förbund ska få.

Den statliga tilldelningen av medel till samordningsförbunden har ökat över tid, från 83 miljoner 2005 till 339 miljoner kronor 2016. Därefter har den statliga tilldelningen legat kvar på samma nivå. Samtidigt har det tillkommit nya kommuner som har blivit medlemmar i samordningsförbund. Det innebär att den statliga tilldelningen ska fördelas på allt fler medlemmar i förbunden än tidigare. På förbunds-nivå innebär det att de årliga finansiella bidragen ska räcka till ett större befolkningsunderlag och därmed till fler individer.

Samtidigt har andra finansieringskällor blivit viktigare för förbundens verksamhet. Europeiska socialfondens (ESF:s) målgrupper stämmer till stor del överens med den finansiella samordningens målgrupper och fonden har kommit att utgöra ett allt större stöd i samverkan inom ramen för samordningsförbundens verksamhet. Antalet förbund som är projektägare eller medfinansiärer till projekt som finansieras helt eller delvis av Europeiska socialfonden har ökat mycket, och medel från fonden har blivit en allt större del av förbundens finansiering.

De individbaserade insatserna fortsätter att minska samtidigt som de strukturövergripande insatserna ökar

Färre individer får del av individinriktade insatser som finansieras av samordningsförbunden, såsom de teaminsatser vi utvärderat i denna rapport. Samordningsförbunden verkar genom att finansiera individinriktade eller strukturövergripande insatser. I de individinriktade insatserna koordinerar förbunden parternas resurser till de individer som behöver stöd från flera aktörer. Detta syftar till att göra stödet mer effektivt och utformat så att det bättre motsvarar individernas behov. Exempel på sådant stöd är individuell coaching eller handledning, gruppaktiviteter, arbetsträning, arbetsprovning eller arbets-

praktik. Hit räknas även de teaminsatser som vi har utvärderat i den här rapporten.

De strukturövergripande insatserna syftar till att förbättra samverkan mellan parterna. Det kan vara genom att öka medarbetarnas kunskap om individer som behöver samordnad rehabilitering eller genom att skapa goda kontakter för att underlätta samarbetet mellan parterna.

Under 2022 finansierade samordningsförbunden individriktade insatser för totalt cirka 21 400 deltagare. Det är en minskning sedan föregående år och näst intill en halvering sedan 2014. Det verkar därmed som att förbunden prioriterar de individriktade insatserna lägre än tidigare. En förklaring kan vara coronapandemin och att det därmed varit svårt att bedriva individriktade insatser. Men minskningen började flera år innan pandemin bröt ut. Samtidigt har de strukturövergripande insatserna ökat år för år.

Det är svårt att uppskatta hur stor samordningsförbundens målgrupp är och hur många individer det är som behöver samordnad rehabilitering. Det beror på att målgruppen är komplex och svår att fånga upp i registerdata. Tidigare uppskattningar tyder på att den kan innefatta 280 000–500 000 individer. Men oavsett hur stor målgruppen är så kan vi konstatera att de deltagare som får ta del av de individriktade insatser som förbunden finansierar har minskat under en längre tid och att det är relativt få som får ta del av de insatser som förbunden finansierar.

De statliga myndigheternas engagemang har minskat

Vårt arbete med den första delen av regeringsuppdraget visar att det då fanns en utbredd uppfattning om att de statliga myndigheternas vilja och förmåga att bidra med medarbetare i samverkan har minskat. Den uppfattningen har förstärkts, framför allt när det gäller Arbetsförmedlingen.

Under vårt arbete med de utvärderingar som ingår i den här slutrapporten minskade antalet remitteringar hösten 2019 från de statliga myndigheterna jämfört med tidigare år. Men det finns inget som tyder på att antalet individer som behöver samordnad rehabilitering har minskat. Därutöver blev det problem med att bemanna en del av de team som ingick i utvärderingen. Teamen består av representanter för parterna och av olika anledningar visade det sig vara svårt att bema-

nna alla teamen med tjänstepersoner från de statliga myndigheterna. När samordningsförbunden började återuppta sin verksamhet efter coronapandemins utbrott, det vill säga under sommaren och hösten 2020, ökade åter antalet remitteringar från parterna. Men remitteringarna från Arbetsförmedlingen uteblev eller låg kvar på en mycket låg nivå.

Det är svårt att bibehålla samverkan om en av parterna drar sig tillbaka och det sker under en längre tid. Det riskerar att förändra balansen mellan parterna och hota samordningsförbundens legitimitet och effektivitet. Ytterst är det de individer som behöver samordnad rehabilitering som riskerar att drabbas.

Utan ett heltäckande register över de deltagare som får ta del av de insatser som förbunden finansierar blir det svårt att följa upp och utvärdera verksamheten

Enligt finsamlagen ska samordningsförbunden följa upp och utvärdera rehabiliteringsinsatserna. Av förarbetena till lagen framgår att uppföljning och utvärdering ska göras löpande på både lokal och nationell nivå. Samordningsförbunden bör ha ansvaret för uppföljning och utvärdering på lokal nivå. Uppföljning och utvärderingar ska hög prioritet. Det övergripande syftet med en nationell utvärdering är enligt förarbetena att belysa om finansiell samordning är ett samhälls-ekonomisk effektivt medel för att bedriva samordnade insatser.

Men ändå är vår rapport den första effektutvärderingen som har genomförts av samordningsförbundens verksamhet på individnivå, trots att utvärderingarna är nödvändiga för att kunna uttala sig om vilken reell effekt som det samordnade stödet har för individen och därmed för samhället. Det är särskilt viktigt att göra utvärderingar som kan uttala sig om effekterna, eftersom samordningsförbunden finns i nästan samtliga kommuner i Sverige och att deras finansiella verksamhet omsätter betydande belopp, drygt 700 miljoner årligen.

Ett huvudskäl till att det saknas effektutvärderingar är att det har saknats ett heltäckande system med uppgifter om insatser och personuppgifter för deltagare. Det uppföljningssystem som har funnits heter SUS (sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet), och det har haft flera brister. Det som mest har försämrat möjligheterna till uppfölj-

ning och utvärdering har varit att en stor del deltagarna har registrerats i systemet utan personuppgifter. Andelen deltagare som registrerats med personuppgifter har visserligen ökat över tid men långt ifrån alla deltagare registreras med personuppgifter. En viktig orsak till det har varit kravet på ett skriftligt samtycke från deltagarna för att registrera dessa uppgifter. SUS har också blivit alltmer svårt och tidskrävande att hantera.

Mot bakgrund av detta började Försäkringskassan arbeta med att ta fram ett nytt system i samråd med Nationella rådet och med representanter för samordningsförbunden.

Det nya systemet har fått namnet Uppföljning Finsam, och beräknas att tas i bruk under våren 2023. Försäkringskassan beslutade i samband med arbetet med det nya uppföljningssystemet även att se över de rättsliga förutsättningarna för att administrera och följa upp insatserna inom den finansiella samordningen. Översynen visade att det fanns problem med behandlingen av personuppgifter i systemet både när det gäller rättslig grund och sekretesskydd. Som en konsekvens har det inte samlats in eller registrerats några deltagare med personuppgifter i uppföljningssystemet efter den 1 januari 2023.

Utan ett heltäckande uppföljningssystem av förbundens verksamhet är det omöjligt att följa upp och verifiera den verksamhet som förbunden finansierar. Det går inte heller att genomföra utvärderingar och uppföljningar av kvalitet. Varken på lokal eller nationell nivå. ISF befarar att det faktum att det inte går att följa upp den verksamhet som förbunden finansierar på individnivå kan komma att få betydande konsekvenser för såväl samordningsförbundens verksamhet som för möjligheterna att följa upp hur de statliga medlen som tilldelas förbunden kommer till användning.

1 Inledning

”Det är på tok för komplicerat med olika insatser och bidrag från olika instanser. Myndighetsanställda har knappt koll på sitt eget område och ingen koll på de andras. Systemet är uppbyggt för enkla, tydliga funktionshinder och får mig att känna mig som en jobbig oönskad alien.”

”Får aldrig hjälp eller stöd. Man glöms bort. Åren går och går. Nu först känner jag att det kanske vänder. Men är skeptisk.”

”Det svåra är att få information om vad som finns att tillgå. Hade jag fått information och hjälp i ett tidigare skede hade min situation sett annorlunda ut idag, och den svåra resan inte alls varit så utdragen.”

Citaten ovan kommer från individer som har tagit del av insatser som har finansierats av samordningsförbund och som deltar i den här utvärderingen. De tycker att det är svårt att få rätt hjälp av myndigheterna. Uttryck som att ”falla mellan stolarna” och ”bollas runt” återkommer när deltagarna beskriver sina upplevelser.

Det finns många människor i samhället som har omfattande behov av rehabilitering och stöd för att de ska kunna ta sig in i eller tillbaka till arbetslivet. Det kan bero på att de har medicinska eller psykosociala problem, och ofta handlar det om människor med en sammansatt problembild. Inte sällan behöver dessa personer få stöd och hjälp från flera aktörer för att helt eller delvis kunna försörja sig själva.

Kommuner, regioner, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan har sedan 2004 möjlighet att tillsammans bilda samordningsförbund för att finansiera insatser som riktar sig till de personer som behöver stöd från flera aktörer.¹ Syftet med verksamheten är att personer som behöver en samordnad rehabilitering ska få insatser och stöd så att de kan återfå eller förbättra sin arbetsförmåga. Förbunden finansierar även insatser som riktar sig till personal som arbetar hos de olika parterna för att de ska få bättre kunskaper om vad olika grupper

---

¹ Lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (finsam).

behöver när det gäller arbetslivsinriktad rehabilitering och för att samverka mellan parterna ska fungera så bra som möjligt.²

Målgruppen för samordningsförbunden är personer mellan 16 och 64 år, det vill säga personer som kan förväntas förvärvsarbeta, och som behöver en samordnad rehabilitering. Ofta handlar det om människor med en sammansatt problematik, och de kan ha både medicinska, psykiska, sociala och arbetsmarknadsrelaterade problem. Individerna kan ha en svår livssituation, till exempel har 4 av 10 upplevt våld från en närstående.³

Det finns samordningsförbund i nästan hela landet. Konstruktionen gör det möjligt att anpassa verksamheten efter lokala förutsättningar och behov. Vid slutet av 2022 fanns det 75 samordningsförbund som totalt omfattade 273 av Sveriges 290 kommuner.⁴

De parter som ingår i förbunden – kommuner, regioner, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan, bidrar gemensamt med finansiella medel. Det är en omfattande satsning som har stora kostnader. Förhoppningen är att framgångsrika rehabiliteringsinsatser ska både öka livskvaliteten för de människor som får ta del av insatserna och leda till minskade kostnader för de samverkande parterna på längre sikt. Totalt sett handlar det om en verksamhet som skulle kunna ge stora samhällsvinster både ur ett mänskligt och ekonomiskt perspektiv. Därför är det viktigt att veta att resurserna används på ett sätt som gör så stor nytta som möjligt för de grupper som får del av dem.

1.1 Uppdraget från regeringen att utvärdera samordningsförbundens verksamhet på individnivå

De första samordningsförbunden bildades redan 2004 i samband med att finsamlagen infördes. Lagen gjorde det möjligt för parterna att genom förbunden samverka finansiellt för att stödja individer som behöver en samordnad rehabilitering så att de kan återfå eller förbättra sin arbetsförmåga och på sikt bli självförsörjande. Det är en omfattande satsning som handlar om stora belopp. Trots detta har

---

² Försäkringskassan, *SUS, Finsam Användarhandledning* 2019-01-15, s.38.

³ NNS, *Statistik från NNS och samordningsförbundens regeringsuppdrag att upptäcka psykiskt, fysiskt och sexuellt våld*. 2021.

⁴ Enligt uppgift från Försäkringskassan, e-post den 2 februari 2023.

samordningsförbundens verksamheter inte utvärderats. Det gör att det har varit svårt att säga om verksamheten verkligen hjälper individer som behöver samordnad rehabilitering att komma närmare arbetsmarknaden eller inte. Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) visade redan 2011 att det fanns ett behov av att utvärdera samordningsförbundens verksamhet.⁵

I regleringsbrevet för 2017 fick ISF i uppdrag av regeringen att lämna in en plan för att utvärdera hur samordningsförbunden är organiserade och deras verksamhet.⁶ Planen delades upp i tre fristående delar:

- samordningsförbundens organisation och verksamhet i dag
- effekter av samordningsförbundens verksamhet på kommunnivå
- effekter av samordningsförbundens insatser på individnivå.

Skälen till uppdelningen var flera. Ett är att utvärderingarna och tidsramarna skilde sig åt i de olika delarna och att det var mycket osäkert om det gick att utvärdera effekterna av samordningsförbundens verksamhet på individnivå i den tredje och sista delen. När ISF lämnade in planen bad myndigheten om mer tid för att undersöka möjligheterna att utvärdera effekterna av den verksamhet som förbunden finansierar. Den 22 juni 2017 beslutade regeringen att ge ISF i uppdrag att utvärdera samordningsförbundens verksamhet i enlighet med den plan som lämnats in till regeringen. Samtidigt fick ISF även i uppdrag att återkomma med en fullständig plan för att utvärdera samordningsförbundens verksamhet på individnivå.

ISF:s bedömning var att det skulle krävas en experimentell ansats för att utvärdera de individinsatser som finansieras av förbunden. Det huvudsakliga skälet till detta var att det saknades ett heltäckande register av bra kvalitet, både över de individer som behöver samordnad rehabilitering (målgruppen), och över de individer som har fått stöd och hjälp via samordningsförbunden.

---

⁵ ISF, *Samverkan inom socialförsäkringen En sammanställning av uppföljnings- och Utvärderingsrapporter inom verksamheter finansierade med samverkansmedel*. Rapport 2010–2.

⁶ Regeringens beslut den 22 juni, S2017/0622/SF (delvis).

Ett annat skäl var att individer som får samordnad rehabilitering ofta har valts ut utifrån egenskaper som inte kan observeras i registerdata, men som har stor betydelse för hur det går för dem efter att de har tagit del av rehabiliteringen. Ett exempel på en sådan egenskap är personens motivation. Att individer som deltar i insatser som finansieras av förbunden väljs ut på information som inte går att identifiera eller återfinna i register innebär att det blir omöjligt att skapa en kontrollgrupp med individer som har samma egenskaper som de som får samordnad rehabilitering. Utan en sådan kontrollgrupp är det svårt att beräkna och uttala sig om effekter av olika insatser som förbunden finansierar.

Men med en experimentell ansats kommer slumpen att avgöra om en individ deltar i olika insatser eller inte. Slumpen kommer att styra över vilka individer som hamnar i en behandlingsgrupp och vilka individer som hamnar i en kontrollgrupp. Då kommer de eventuella skillnader som i genomsnitt finns i egenskaper mellan individerna i grupperna (såväl observerbara som icke-observerbara) att försvinna. Det gör att observerade skillnader i utfall mellan grupperna enbart kommer att bero på att den ena gruppen har fått ta del av samordnad rehabilitering. Det gäller till exempel om individerna har närmat sig arbetsmarknaden eller upplever bättre hälsa.

ISF lämnade in en plan för den tredje och sista delen av det ursprungliga regeringsuppdraget efter att vi hade undersökt förutsättningarna för att genomföra en utvärdering med en experimentell ansats, förbundens inställning till det och hur en möjlig design av utvärderingen skulle kunna se ut. I slutet på januari 2018 fick ISF i uppdrag att utvärdera samordningsförbundets verksamhet på individnivå.

Den första delen av uppdraget fokuserade på samordningsförbundens organisering och verksamhet och publicerades 2019.⁷ Av den framgår att de samverkande parterna själva bedömer att de insatser som förbunden finansierar riktar sig till målgrupper som har stora behov av ett samordnat stöd. Deras bedömning är att insatserna gör nytta för de människor som får dem.

Den andra delen av uppdraget beskriver effekterna av samordningsförbundens verksamhet på kommunnivå.⁸ Resultaten visar att andelen individer med sjukpenning minskade i de kommuner som går med i

---

⁷ ISF, *Samordningsförbundens organisering och verksamhet*. Rapport 2019:1.

⁸ ISF, *Gör samordningsförbund någon skillnad?* Rapport 2019:4.

ett samordningsförbund, medan andelen individer med sjuk- och aktivitetsersättning ökade. Utvärderingen visar också att män i högre utsträckning än kvinnor lämnade Arbetsförmedlingen för att börja arbeta.

Detta är den tredje och sista delen av regeringsuppdraget. Vi har utvärderat effekterna av den teamverksamhet som har riktats till individer som behöver en samordnad rehabilitering i Göteborgs stad, Insjörikets, Malmö stads och Stockholms stads samordningsförbund. Insjörikets samordningsförbund omfattar kommunerna Mölndal, Partille, Härryda, Lerum och Alingsås.

I fokus för utvärderingen är de samordningsteam som förbunden finansierar. De flesta förbund har någon form av teamverksamhet som vänder sig till individer som behöver samordnad rehabilitering. Teamen består oftast av representanter från de fyra parterna: Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, regionen (hälso- och sjukvården) och en eller flera kommuner (vanligen socialtjänsten). Om inte samtliga parter är representerade i teamet kan de vid behov kontakta den specialistkompetens som efterfrågas. Teamen gör en gemensam översyn och bedömning av individens status, går igenom individens journaler och behov, samt ger förslag på relevanta insatser. Ofta upprättar teamen en handlingsplan tillsammans med individen.

Syftet med teamen är att parterna ska ta ett samlat och gemensamt ansvar för individens behov av samordnad rehabilitering med målet att individen ska förbättra eller återfå sin arbetsförmåga och på sikt bli självförsörjande.

Grundtanken med den finansiella samordningen genom samordningsförbund är att parterna ska kunna göra mer tillsammans för individer med behov av samordnad rehabilitering än vad var och en av parterna kan göra i sin myndighetsroll.

Ett av de viktigaste syftena för utvärderingen har varit att visa på de eventuella effekter som kan finnas för individer som har fått träffa de team som har finansierats av samordningsförbund. Effektutvärderingar av samordningsförbundens verksamhet har inte genomförts tidigare, så denna utvärdering är unik i sitt slag.

1.2 Utvärderingen består av två delar

Denna tredje del av utvärderingen består i sin tur av två fristående utvärderingar.

Den första delen är en utvärdering av teamverksamhet vid Göteborgs, Stockholms stads och Insjörikets samordningsförbund. Denna del av utvärderingen består av ett kontrollerat experiment. Individer som remitterades till förbunden informerades om denna utvärdering och inbjöds att delta. Om de tackade ja till att delta slumpades de in i en behandlingsgrupp eller i en kontrollgrupp. ISF rekryterade deltagare till utvärderingen under perioden augusti 2019 till och med juni 2021.

Den andra delen av den här utvärderingen är en utvärdering av teamverksamheten *Malmökraften*. Den kan liknas vid ett naturligt experiment, eftersom individer i målgruppen för teamens verksamhet slumpades in i en behandlingsgrupp. Målgruppen bestod av långtidsarbetslösa som var inskrivna vid något av Arbetsförmedlingens tre kontor i Malmö under tidsperioden mars 2018 till december 2019.

1.3 Rapportens innehåll

Kapitel två ger en kort beskrivning av hur det ser ut i samordningsförbunden i dag och de insatser som förbunden finansierar.

Kapitel tre beskriver valet av experimentell ansats, vad ISF har utvärderat och hur vi bedömer om individerna förflyttar sig närmare arbetsmarknaden.

Kapitel fyra behandlar ISF:s utvärdering av teamverksamheten vid de tre samordningsförbunden Finsam Göteborg, Insjöriket och Stockholms stad. Resultaten baseras på de självskattningsenkäter som deltagare i utvärderingen har svarat på.

Kapitel fem behandlar utvärderingen av teamverksamheten Malmökraften och resultaten från denna. Resultaten baseras på våra bearbetningar av registerdata från en mängd olika register.

I kapitel sex, vårt avslutande kapitel, diskuterar vi och sammanför de resultat och erfarenheter som framkommit från de två utvärderingarna, samt diskuterar de utmaningar som vi ser att samordningsförbunden står inför framöver.

Till rapporten finns två bilagor.

2 Hur står det till i Finsamsverige?

ISF påbörjade uppdraget att utvärdera samordningsförbunden redan 2017, och ISF:s första rapport beskriver förbundens organisering och verksamhet. Den rapporten publicerades 2019. Under arbetet med denna sista del av utvärderingen har vi kunnat följa de fortsatta förändringarna inom samordningsförbunden. I det här kapitlet beskriver vi de förändringar som vi har sett och hur de har ändrat samordningsförbundens förutsättningar för att bedriva finansiell samverkan.

2.1 Antalet kommuner som är med i ett samordningsförbund fortsätter att öka

Den 1 januari 2004 infördes lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser, den så kallade finsamlagen. Lagen gör det möjligt för kommuner, regioner, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan att samverka finansiellt inom rehabiliteringsområdet. Via samordningsförbunden kan parterna mötas och tillsammans arbeta för att individer ska få stöd och rehabilitering så de kan försörja sig själva.

Det är frivilligt för kommuner och regioner att samverka genom samordningsförbund. Men instruktionerna för Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan säger att de båda myndigheterna ska bedriva finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser enligt finsamlagen.⁹

De första samordningsförbunden bildades 2004 i samband med att finsamlagen började gälla. Antalet förbund har därefter ökat snabbt och i dag är en klar majoritet av kommunerna och samtliga regioner medlemmar i ett samordningsförbund, se figur 1. I slutet av 2022 var 273 av landets 290 kommuner medlemmar i ett samordnings-

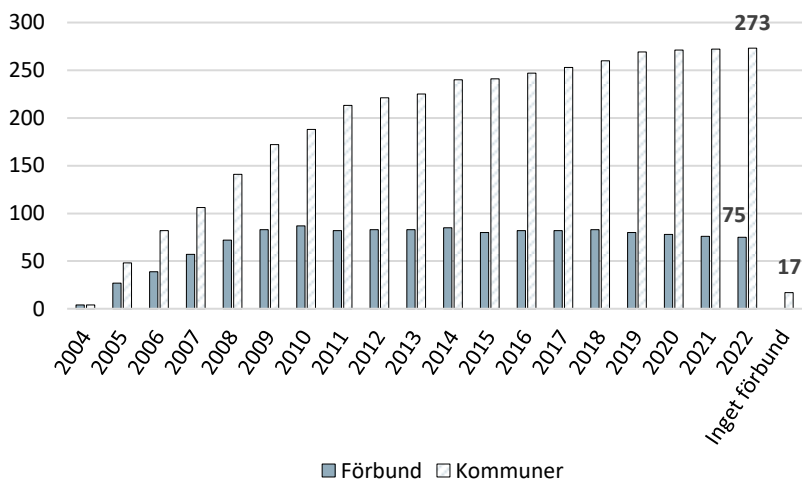
---

⁹ § 3 förordningen (2009:1174) med instruktion för Försäkringskassan och 15 § förordningen (2022:811) med instruktion för Arbetsförmedlingen.

förbund.¹⁰ Att så många kommuner har valt att gå med i ett samordningsförbund innebär att 96 procent av Sveriges befolkning bor i en kommun som är medlem i ett samordningsförbund.

Antalet förbund har däremot inte ökat i samma utsträckning som antalet kommuner som deltar i ett förbund. Som mest fanns 87 förbund år 2010, tolv år senare, 2022, hade antalet minskat till 75 förbund.¹¹ Att antalet förbund har minskat samtidigt som antalet kommuner som är medlemmar i förbund har ökat beror både på att förbund har slagits samman och på att befintliga förbund har utökats med en eller flera kommuner. Sett över tid har utvecklingen medfört att antalet kommuner per förbund har ökat.

Figur 1 Antal samordningsförbund och antal kommuner som är medlemmar i ett samordningsförbund år 2004–2022

Källa: Försäkringskassan.

Förbundens storlek varierar både när det gäller den yta de täcker och antal invånare. Det finns förbund som omfattar hela län, som till exempel Uppsala, och förbund som bara omfattar en eller två kommuner. Men de förbund som bara omfattar en eller två kommuner blir

¹⁰ Enligt uppgift från Försäkringskassan, e-post den 2 februari 2023.

¹¹ Försäkringskassan Svar på regeringsuppdrag Rapport – Redovisning av målgrupper och resultat av de insatser som finansieras av samordningsförbund 2021, Dnr: 2021/000476; uppgifter för år 2022: e-post från Försäkringskassan den 2 februari.

allt färre. År 2021 hade knappt en fjärdedel av alla förbund, 23 procent, bara en kommunmedlem. De flesta av dessa förbund omfattade större städer som Göteborg, Helsingborg, Malmö, Stockholm och Västerås, och hade därmed ett relativt stort befolkningsunderlag, trots att de bara hade en kommunmedlem.¹²

I den intervjuundersökning som ISF genomförde 2018 och som riktades till styrelseledamöter och förbundschefer argumenterar de som svarade både för och emot förbund med stora befolkningsunderlag. En fördel med större förbund som framfördes var att de i jämförelse med mindre förbund hade mindre kostnader för administration och ledning och bättre möjligheter att finansiera individanpassad verksamhet.¹³ Ett annat argument mot förbund med litet befolkningsunderlag var att det kan vara svårt att erbjuda individriktade insatser och att fokusera på specifika områden när möjligheterna att erbjuda rehabilitering är begränsade. Argumenten mot ett stort befolkningsunderlag var att mindre förbund, som omfattar färre kommuner, har större möjligheter att göra lokala anpassningar och att det ökar det lokala inflytandet. Argument för små förbund var att det kan vara lättare att se behov och hitta samarbeten. Stora förbund riskerar att förlora den lokala förankringen och det lokala perspektivet.

I vår första delrapportering om samordningsförbunden, ISF Rapport 2019:1, pekade vi på att samordningsförbunden tenderar att bli allt större genom att antalet förbund som bestod av flera kommunala medlemmar hade ökat stadigt. Fyra år senare kan vi konstatera att utvecklingen har fortsatt att gå åt samma håll, och att ännu fler av de mindre kommunerna har valt att gå samman gemensamt i förbund eller har anslutit sig till redan existerande förbund.

2.2 Det är parterna som finansierar samordningsförbunden

Parterna, det vill säga kommunerna, regionerna, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan, bidrar gemensamt med medel till den finansiella samordningen. Samordningsförbundet beslutar sedan om hur de

---

¹² Försäkringskassan, Svar på regeringsuppdrag Rapport – Redovisning av målgrupper och resultat av de insatser som finansieras av samordningsförbund 2021.

¹³ ISF, Samordningsförbundens organisering och verksamhet. Rapport 2019:1, s.81.

gemensamma medlen ska användas. De statliga myndigheterna står för hälften av finansieringen medan kommuner och regioner står för en fjärdedel vardera.¹⁴ Om flera kommuner är medlemmar i ett förbund utgör de tillsammans en part, och svarar då tillsammans för en fjärdedel av finansieringen. Var och en av kommunerna bidrar ekonomiskt på det sätt som de kommer överens om sinsemellan. Detsamma gäller om flera regioner är medlemmar i ett förbund. Den part som bidrar med det lägsta beloppet avgör därmed hur mycket medel som förbundet totalt får, eftersom andelarna som respektive part ska delta med är reglerad i finsamlagen.

För kommuner och regioner är det respektive fullmäktige som beslutar om hur mycket medel kommunen eller regionen ska skjuta till. Det är regeringen som avgör hur mycket statliga medel som kan användas i samordningsförbund.¹⁵

Det är Försäkringskassan som fördelar de statliga medlen till förbunden. Men myndigheten samråder med Arbetsförmedlingen på nationell nivå innan de beslutar om den statliga tilldelningen.

Fram till 2015 fick förbunden ansöka om medel hos Försäkringskassan. I samband med att allt fler kommuner valde att gå med i samordningsförbund ökade behovet av en öppen och långsiktig modell för att fördela medel. Därför tog Försäkringskassan och Nationella rådet för finansiell samordning (Nationella rådet) fram en ny modell i dialog med förbunden. Nationella rådet är ett nationellt forum där Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Socialstyrelsen och Sveriges kommuner och regioner (SKR) samverkar. Rådet behandlar frågor om finansiell samordning som är av gemensamt intresse för rådets medlemmar och stödjer samordningsförbunden och den finansiella samordningens utveckling. Den nya fördelningsmodellen som infördes 2016 baseras på hur stor befolkning i arbetsför ålder är och på ett försörjningsmått som omfattar utbetalda offentliga ersättningar vid ohälsa, i form av arbetsmarknadsstöd samt ekonomiskt bistånd.

---

¹⁴ 5 § första stycket finsamlagen.

¹⁵ Regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende Försäkringskassan, S2023/00592.

2.2.1 Den statliga tilldelningen av medel har varit oförändrad sedan 2016 samtidigt som allt fler kommuner blivit medlemmar i förbunden

Den statliga tilldelningen av medel ökade från 83 miljoner 2005 till 280 miljoner 2015. 2016 ökade tilldelningen till 339 miljoner kronor. Ökningen var dels en följd av den dåvarande regeringens åtgärdsprogram för att förbättra svenskarnas hälsa och minska sjukfrånvaron, dels en åtgärd för att underlätta att bilda nya förbund. Därefter har den statliga tilldelningen legat kvar på samma nivå. Samtidigt har antalet kommuner som är medlemmar i samordningsförbund ökat. Sedan 2016 har det tillkommit totalt 26 nya kommunala medlemmar. Det innebär att den statliga tilldelningen fördelas på allt fler kommunala medlemmar i förbunden och att den ska räcka till ett större befolkningsunderlag och därmed till fler individer.

2.2.2 Det egna kapitalet i förbunden har minskat

När medlemmarna i förbundet har betalat ut sina årliga bidrag till samordningsförbunden blir dessa varje förbunds egna medel, eftersom förbunden är en egen juridisk person. Medel som förbundet inte förbrukar under ett år blir kvar som förbundens egna kapital. Förbundets egna kapital kan öka över tid om inte förbunden använder de medel som de tilldelats. Skälen till att de inte gör det kan vara flera, som till exempel att det tar tid att starta upp verksamhet för nya förbund eller nya kommunala medlemmar. Förbundens planering är också sårbar för svängningar i bemanningen av planerade insatser, som behöver bemannas av personal från förbundets medlemmar. En förutsättning för att de insatser som förbundet planerar ska kunna genomföras effektivt är också att parterna (medlemmarna) skickar deltagare till de insatser som förbundet planerar. Om insatser inte kommer i gång eller inte kan genomföras som planerat kan det leda till kraftiga svängningar i det egna kapitalet från ett år till ett annat.

ISF:s granskning från 2019 visar att det egna kapitalet hade vuxit i flera förbund. År 2017 hade förbunden sammantaget ett eget kapital som uppgick till 230 miljoner kronor. Det egna kapitalet var ojämnt fördelat mellan förbunden, men det fanns förbund där det egna kapitalet hade växt år efter år till en betydande storlek. ISF rekommenderade medlemmarna att se till att förbundens medel omsattes i verk-

samhet. ISF föreslog även att Försäkringskassan skulle minska den statliga tilldelningen till de förbund som hade ett stort eget kapital.¹⁶

Försäkringskassans åiterrapporteringar till regeringen visar att det egna kapitalet i förbunden minskade under 2018 och 2019.¹⁷ Men under 2020 ökade förbundens egna kapital igen. Troligen berodde det på coronapandemin, som medförde att förbunden fick svårt använda sina medel för att driva verksamheter. Försäkringskassans åiterrapportering för 2020 visar också att förbunden fick svårt att starta och fullfölja de insatser som de hade planerat.¹⁸ Men Försäkringskassans åiterrapportering visade också att ökningen av förbundens egna kapital även berodde på att förbunden har haft svårt att få personal till sina insatser, eftersom parterna var tvungna att använda sina medarbetare till andra delar av verksamheterna på grund av coronapandemin. Pandemin gjorde det även svårt att få ut individer i arbetsträning och praktik.

2.2.3 Europeiska socialfonden finansierar en allt större del av förbundens verksamhet

Samtidigt som den statliga tilldelningen av medel till finansiell samverkan har legat kvar på en oförändrad nivå sedan 2016 så har det öppnat sig nya möjligheter för förbunden att finansiera sin verksamhet via den Europeiska socialfonden, ESF.

2011 kom parterna överens om samordningsförbunden kunde utgöra ett naturligt stöd i samverkan inom ramen för myndigheternas ESF-samarbete. Som en följd av det gick Nationella rådet ut med ett uttalande där de var uttalat positiva till att samordningsförbund kan vara projektägare för ESF-projekt under förutsättning att känsliga personuppgifter kan hanteras inom ramen för respektive myndighet. ESF:s målgrupper stämmer till stor del överens med finansiella samordningens målgrupper och fonden har kommit att utgöra ett allt

---

¹⁶ ISF, Rapport 2019:1.

¹⁷ Försäkringskassan, *Svar på regeringsuppdrag Rapport – Redovisning av målgrupper och resultat av de insatser som finansieras av samordningsförbund 2018*. Dnr: 002673-2018. Försäkringskassan, *Svar på regeringsuppdrag Rapport – Redovisning av målgrupper och resultat av de insatser som finansieras av samordningsförbund 2019*. Dnr: 001574-2019.

¹⁸ Försäkringskassan, *Svar på regeringsuppdrag Rapport – Redovisning av målgrupper och resultat av de insatser som finansieras av samordningsförbund 2020*. Dnr: 001385-2020.

större stöd i samverkan inom ramen för samordningsförbundens verksamhet.

Antalet förbund som är projektägare eller medfinansiärer till projekt som finansieras helt eller delvis av Europiska socialfonden har ökat snabbt, och medel från fonden har blivit en allt större del av förbundens finansiering. År 2015 var 1 förbund projektägare och 4 förbund var medfinansiärer till olika ESF projekt.¹⁹ År 2021 var 16 förbund projektägare till 26 olika projekt, och 28 förbund var medfinansiärer till 28 projekt. Totalt ingick cirka 68 miljoner kronor ESF medel i förbundens budgetar under 2021.²⁰

ESF har därför gjort det möjligt för förbunden att utöka sin verksamhet med fler projekt och insatser.

2.3 Förbunden finansierar två typer av insatser

Förbunden får inte bedriva någon egen rehabiliteringsverksamhet, utan finansierar insatser som de samverkande parterna ansvarar för. Den centrala uppgiften för ett samordningsförbund är att finansiera insatser som gör att individer som behöver samordnad rehabilitering förbättrar eller återfår sin förmåga till förvärvsarbete. Det kan göras på olika sätt, och insatserna kan antingen vara individinriktade eller stukturövergripande.²¹

I individinriktade insatser koordinerar förbunden de resurser som parterna lägger på individer som behöver stöd från flera aktörer. Målet med den samordningen är att stödet ska bli mer effektivt och utformat så att det bättre motsvarar individernas behov. I de strukturövergripande insatserna finansierar förbunden aktiviteter som syftar till att få samarbetet mellan parterna att fungera mer effektivt.

---

¹⁹ Försäkringskassan *Uppföljning av finansiell samordning – Redovisning enligt Försäkringskassans regleringsbrev 2015*.

²⁰ Försäkringskassan *Svar på regeringsuppdrag Rapport – Redovisning av målgrupper och resultat av de insatser som finansieras av samordningsförbund 2021*.

²¹ Försäkringskassan, *SUS FINSAM, Användarhandledning 2019-01-15*, s. 37.

2.3.1 Individinriktade insatser riktar sig till de som är i behov av samordnad rehabilitering

Generellt är den individinriktade verksamheten som förbunden finansierar riktad till individer med medicinska, psykiska, sociala och arbetsmarknadsrelaterade problem och som behöver stöd från flera aktörer. Individerna befinner sig ofta långt från arbetsmarknaden och är vanligen beroende av kommuner eller andra myndigheter för sin försörjning.

Den vanligaste inriktningen för insatserna är ”rehabilitering till arbete eller utbildning”. Dessa insatser syftar till att individen ska fortsätta arbeta eller börja studera. Denna typ av insatser kan exempelvis bestå av individuell coachning eller handledning, gruppaktiviteter, arbets träning, arbetsprövning eller arbetspraktik.²²

Andra vanliga insatser är ”förberedande insatser”, som syftar till att förbereda individerna för nästa steg på vägen till att återgå till arbete. Denna typ av insatser kan bestå av aktiverande och hälsostimulerande verksamhet där det ingår motion och sociala aktiviteter. Insatserna kan även innehålla inslag av arbetsträning.²³

Det är vanligt att använda samordningsteam för samverkan i de individinriktade insatserna

Förbundens finansiella samverkan sker ofta i team, som består av representanter för parterna. Formen för samverkan i team kan se olika ut, men gemensamt är att representanter för parterna kan delta i ett och samma ärende. Alla parter som deltar i teamet får tillgång till samma information och tar gemensamt ansvar för att utforma det stöd som de den enskilde behöver. Individen måste lämna ett skriftligt samtycke för att parterna ska kunna dela information och journaler inom teamen.

---

²² ISF Rapport 2019:1, s. 116.

²³ Försäkringskassan, Svar på regeringsuppdrag, Rapport – Redovisning av målgrupper och resultat av de insatser som finansieras av samordningsförbund 2021.

2.3.2 Strukturövergripande insatser riktar sig till personal hos parterna

Förbunden finansierar också insatser för att förbättra samverkan mellan medlemmarna och för att öka parternas kunskap om vad olika grupper behöver när det gäller samordnad rehabilitering – så kallade strukturövergripande insatser.

Sådana strukturövergripande insatser kan bland annat bestå av förstudier, kartläggningar, projektstöd och kompetensutveckling. Kartläggningar kan handla om att kartlägga vilka grupper som behöver olika insatser och andra insatser kan handla om att skapa bra relationer mellan handläggare hos de samverkande parterna. Den vanligaste inriktningen för strukturövergripande insatser är ”dialog och kommunikation”, följt av ”utbildning”.²⁴ Förbunden riktar i första hand de strukturövergripande insatserna till handläggare och tjänstemän hos parterna för att öka deras kunskaper om vad till exempel olika grupper behöver för typ av samordnad rehabilitering.

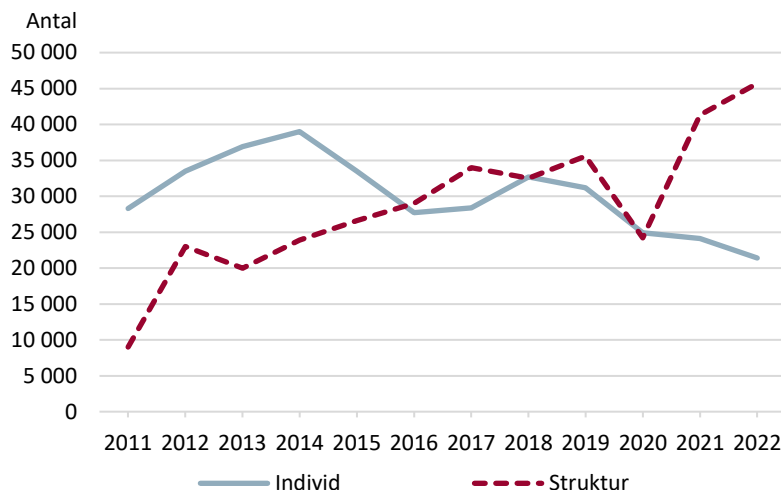
2.3.3 Det fortsätter att bli färre individinriktade insatser och fler strukturövergripande insatser

Under 2022 finansierade samordningsförbunden individinriktade insatser för totalt cirka 21 400 deltagare. Det är färre än 2021 och näst intill en halvering sedan 2014. Samtidigt har antalet strukturövergripande insatser ökat för varje år, bortsett för 2020 när båda typerna av insatser minskade. Det beror troligen på att pandemin var som mest omfattande då. De strukturövergripande insatserna har alltså fått ett allt större utrymme i den verksamhet som förbunden finansierar, se figur 2.

---

²⁴ För mer information om dessa insatser se ISF Rapport 2019:1 s. 119.

Figur 2 Totalt antal registrerade deltagare i individinriktade och strukturövergripande insatser som samordningsförbundet registrerat i uppföljningssystemet SUS under perioden 2011–2022

Källa: Försäkringskassan, uppföljning av samordningsförbundens insatser – Redovisning enligt Försäkringskassans regleringsbrev, 2011–2021, uppgifter för år 2022: e-post från Försäkringskassan den 2 februari 2023.

Det är svårt att bedöma hur stor samordningsförbundens målgrupp är, och hur många individer som behöver en samordnad rehabilitering. Målgruppen är komplex och svår att fånga i registerdata. Förarbetena till finsamlagen visar att den dåvarande regeringen ansåg att det var klarlagt att det fanns ett stort behov av samordnade rehabiliteringsinsatser, och att 5 procent av befolkningen i arbetsförålder (280 000 individer) behövde sådana insatser.²⁵ Sveriges kommuner och landsting (SKL) gjorde senare en uppskattning baserad på uppgifter för 2015 som visade på att cirka 500 000 individer skulle kunna behöva samordnad rehabilitering. SKL gjorde denna uppskattning i samband med en förstudie finansierad av Europeiska socialfonden.²⁶ Uppskattningen bygger på antaganden om hur stort behovet är i olika grupper,

²⁵ Prop. 2002/03:132, *Finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet*, s.49.

²⁶ Sveriges kommuner och landsting, *Finsams roll i framtidens välfärd – En nationell ESF-finansierad förstudie inför ett utvecklingsarbete inom området finansiell samordning*. Rapport 2016 s. 75.

bland annat personer med ekonomiskt bistånd, arbetslösa och unga med aktivitetsersättning på deltid.

Oavsett målgruppens storlek är de deltagare som får ta del av de individinriktade insatser som förbunden finansierar relativt få. Det antal som får individinriktade insatser är endast 8 procent av det antal som förarbetena i finsamlagen uppskattade behöver sådana insatser. Det är också mindre än 5 procent av det antal SKL (nuvarande SKR) bedömde behöver sådana insatser.

Under perioden 2014 fram till och med 2022 har antalet kommuner som är medlemmar i ett samordningsförbund ökat från 240 kommuner till 273 kommuner. Samtidigt har antalet individer som deltar i insatser som förbunden finansierar minskat. Det innebär att de individer som deltar i insatser som andel av befolkningen i de kommuner som är med i samordningsförbund har minskat mer än vad som framgår av figuren ovan. Såväl antalet som andelen individer som får del av samordningsförbundens insatser är betydligt mindre än de uppskattningar som har gjorts av hur stor målgruppen är.

2.4 Samordningsförbundens verksamhet ska följas och utvärderas på både på nationell och lokal nivå

Samordningsförbund har funnits sedan 2004 och i dag är nästintill samtliga kommuner i Sverige medlemmar i något förbund. Den finansiella verksamheten omsätter drygt 700 miljoner årligen.

Enligt finsamlagen ska samordningsförbunden följa upp och utvärdera de rehabiliteringsinsatser som de finansierar.²⁷ Förarbetena till lagen anger att den finansiella verksamheten ska både följas upp och utvärderas löpande och ha hög prioritet.²⁸ Förarbetena till lagen skiljer mellan uppföljning och utvärdering på nationell och lokal nivå.²⁹ Uppföljningar och utvärderingar på lokal nivå regleras i Finsamlagen och de ansvarar samordningsförbunden för.³⁰ Det övergripande syftet med en nationell utvärdering är enligt förarbetena att belysa om finansiell samordning är ett samhällsekonomiskt effektivt medel för

---

²⁷ 7 § första stycket 5 finsamlagen (2003:1210).

²⁸ Prop. 2002/03:132, s. 100.

²⁹ Prop. 2002/03:132, s. 101–103.

³⁰ 7 § första stycket 5 finsamlagen (2003:1210).

att bedriva samordnade insatser eller inte.³¹ Försäkringskassan har i uppdrag i sitt regleringsbrev att rapportera på nationell nivå om den verksamhet som samordningsförbunden finansierar till regeringen.³²

Fram till nu har det inte gjorts några effektutvärderingar av den verksamhet som förbunden finansierar. Ett väsentligt skäl till det är att det inte har funnits något heltäckande system med uppgifter om insatser och personuppgifter för deltagare.

2.4.1 Uppföljning och utvärdering genom uppföljningssystemet SUS

I samband med att finsamlagen infördes gav regeringen det dåvarande Riksförsäkringsverket i uppdrag att tillsammans med dåvarande Arbetsmarknadsstyrelsen och Socialstyrelsen utveckla ett uppföljningssystem som fick namnet SUS – sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet.³³ Försäkringskassan har varit ansvarig myndighet för att förvalta och utveckla SUS sedan systemet togs i drift.³⁴ Systemet är myndighetsgemensamt vilket innebär att kommuner, regioner, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan har ett gemensamt ansvar för att registrera uppgifter i systemet.

SUS togs i drift 2005 men har haft en rad brister sedan det infördes. Andelen registrerade deltagare med personuppgifter har sedan starten varit låg, men har ökat de senaste åren. År 2014 uppgick andelen registrerade deltagare med personuppgifter till endast 44 procent, men hade 2022 ökat till 82 procent.

En orsak till att en relativt stor andel av deltagarna inte har registrerats med personuppgifter är kravet på skriftligt samtycke från deltagarna för att registrera dessa uppgifter. Försäkringskassan har därför flera gånger uppmärksammat regeringen på att den behöver se över kravet på samtycke för registrering av personuppgifter i SUS. Även ISF har flera gånger framfört till regeringen att den bör se över om

---

³¹ Prop. 2002/03:132, *Finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet*, s. 102.

³² Regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende Försäkringskassan.

³³ Regleringsbrev för budgetåret 2003 avseende Riksförsäkringsverket, S2002/2793/SF m.fl.

³⁴ Regleringsbrev för budgetåret 2005 avseende Försäkringskassan, S2003/1610/SF m.fl.

det är lämpligt och möjligt att ta bort kravet på samtycke för att uppnå ett mer heltäckande register.³⁵

Det har också funnits flera andra brister. Den ekonomiska rapporteringen har brustit och det skulle behövas bättre underlag för förbundens kostnader och utfall för att kunna jämföra kostnader för insatser med deras resultat. Flera förbund har påtalat att de behöver kunna mäta deltagares stegvisa förflyttningar mot arbetsmarknaden, något som inte har varit möjligt i SUS. Andra önskemål har handlat om att kunna följa upp kvaliteten på finansierade insatser och resultaten av strukturövergripande insatser.³⁶

2.4.2 Ett nytt uppföljningssystem ska börja användas och SUS ska läggas ner

Försäkringskassan är ansvarig för utvecklingsarbetet med SUS. Myndigheten har i detta arbete identifierat både de ovan nämnda bristerna och brister i kvaliteten som inte kan förklaras av den manuella inmatningen av uppgifter. Uppföljningssystemet har även blivit alltmer svårt och tidskrävande att förvalta. Försäkringskassan konstaterade därför att SUS har nått sin längsta möjliga tekniska livslängd och påbörjade arbetet med att ta fram ett nytt system i samråd med Nationella rådet och med representanter för samordningsförbunden.³⁷ Det nya systemet fick namnet *Uppföljning Finsam*. Tanken är att det nya systemet ska vara enkelt att använda för både nationell och lokal uppföljning.

Enligt den ursprungliga tidsplanen skulle systemet sättas i drift under slutet av 2022 för att användas fullt ut från januari 2023. Tidsramen har visat sig vara svår att hålla. Enligt Nationella rådets webbplats *Finsam finansiell samordning* kommer en förenklad version av uppföljningssystemet att kunna börja användas från och med våren 2023.³⁸

---

³⁵ ISF, *Stöd för utvärdering av samordningsförbundens insatser*, Rapport 2011:14, ISF, *Samordningsförbundens organisering och verksamhet*, Rapport 2019:1, ISF, *Gör samordningsförbunden någon skillnad?* Rapport 2019:4.

³⁶ ISF, Rapport 2019:1.

³⁷ Försäkringskassan, Svar på regeringsuppdrag, Rapport – Redovisning av målgrupper och resultat av de insatser som finansieras av samordningsförbund 2021.

³⁸ <https://www.finsam.se> hämtade den 21 december 2022.

2.4.3 Det är inte möjligt att samla och registrera in personuppgifter för deltagare

Försäkringskassan har sett över de rättsliga förutsättningarna för att administrera och följa upp insatserna inom den finansiella samordningen i samband med att myndigheten utformade det nya uppföljningssystemet Uppföljning Finsam. Översynen visade att det finns problem med behandlingen av personuppgifter i systemet, både när det gäller rättslig grund och sekretesskydd. Parterna grundar sin registrering av personuppgifter i systemet på den enskildes samtycke (rättslig grund). Men samtycke ska som huvudregel inte användas som rättslig grund för myndigheters behandling av personuppgifter. Översynen visade också att det är tveksamt vilket sekretesskydd som finns för de personuppgifter som inte förekommer i Försäkringskassans ärendehandläggning.³⁹ Med anledning av detta har det inte samlats in eller registrerats några deltagare med personuppgifter efter den 1 januari 2023. Registreringar i det nya systemet Uppföljning Finsam kommer att ske utan personuppgifter, i form av antal deltagare i olika insatser.

2.4.4 Utan uppgifter om deltagare kommer verksamheten delvis att ske i det dolda

Utan ett uppföljningssystem av förbundens verksamhet är det omöjligt att följa upp och verifiera den verksamhet som förbunden finansierar. Det kommer därför att bli svårt att utvärdera och följa upp finansiell samordning på både lokal och nationell nivå.

ISF bedömer att det är ett problem att det från och med årsskiftet 2022/2023 inte går att på individnivå följa upp den verksamhet som förbunden finansierar. Det kommer att försämrats såväl Försäkringskassans årliga rapportering till regeringen som samordningsförbundens möjligheter att följa upp och utvärdera sin verksamhet. Som en följd av detta har Försäkringskassans uppdrag i regleringsbrevet för 2023 ändrats till att myndigheten ska samlat redovisa målgrupper och insatser som finansieras av samordningsförbuden. Resultat av insatser ska inte längre följas upp.⁴⁰

---

³⁹ Försäkringskassan, *Utformning av Uppföljning Finsam*, 2022-11-04.

⁴⁰ Regleringsbrevet för budgetåret 2023 avseende Försäkringskassan.

Utan ett uppföljningssystem med personuppgifter kommer det inte att vara möjligt att undersöka hur det har gått för olika grupper av individer i olika typer av individinsatser. Goda exempel kommer inte att kunna skiljas från dåliga. Inte heller kommer det att vara möjligt att närmare granska de underlag som kommer in från förbunden.

Beslutet att lägga ner SUS och att ersätta det med ett nytt system som baseras på antalsstatistik har lett till egna lösningar hos vissa av förbunden. På flera håll i landet försöker förbund att hitta andra lösningar för att kunna utvärdera och följa upp verksamheten. Risken är stor att förbund försöker att skapa och bygga upp egna system. På Nationella rådets webbplats framhåller rådets ordförande vikten av att förbunden inte skapar egna deltagarregister i väntan på eventuella förändringar i lagen.

”I avvaktan på att lagen eventuellt förändras är det viktigt att samordningsförbunden förstår faran i att skapa egna system för att lagra personuppgifter. I värsta fall kan det få betydande rättsliga konsekvenser. Behovet av att följa insatserna får inte ske på bekostnad av det rättsliga skydd som behöver finnas för den enskilde.”⁴¹

Nationella rådet och styrelsen för det Nationella nätverket för samordningsförbund (NNS) har haft en dialog om riskerna med att förbunden försöker skapa och bygga egna system för uppföljning och utvärdering.⁴² Men Nationella rådets ordförande håller med om att de insatser som förbunden finansierar kommer att behöva följas upp på andra sätt än genom Uppföljning Finsam, eftersom det än så länge inte går att lägga in personuppgifter för deltagare. Ordföranden säger att rådet behöver föra en dialog för att hitta bra sätt att göra detta tillsammans med samordningsförbunden.

”Det kommer alltid finnas behov av att identifiera välfungerande arbetsätt och omhändertäta bra verksamhet, så att det även kan bli en del av rehabiliterande aktörers ordinarie verksamhet och bidra till att utveckla våra arbetssätt”⁴³

ISF befarar att det faktum att det inte går att följa upp den verksamhet som förbunden finansierar på individnivå kan få betydande konsekvenser för såväl samordningsförbundens verksamhet som för möj-

---

⁴¹ Nationella rådets webbplats: www.finsam.se, hämtad den 2022-12-21.

⁴² Nationella rådets webbplats: www.finsam.se, hämtad den 2022-12-21.

⁴³ Se <https://www.finsam.se>

ligheterna att följa upp hur de statliga medlen som tilldelas förbunden kommer till användning.

2.5 Samverkan och de statliga myndigheternas engagemang

Vår första delrapportering om samordningsförbunden (ISF, Rapport 2019:1) visar att det fanns en utbredd uppfattning om att de statliga myndigheternas vilja och förmåga att bidra med medarbetare i samverkan hade minskat. Hösten 2018 reviderade Försäkringskassan riktlinjerna för hur myndigheten skulle bedriva samverkan genom samordningsförbund. Riktlinjerna och tolkningen av dessa har påverkat både arbetsätt och möjligheten att finansiera och bedriva individinriktade insatser i en del förbund. Variationen i tolkningen av de reviderade riktlinjerna och de konsekvenser som dessa fick i flera förbund var problematisk. Intervjuer med förbundschefer visade dessutom att Arbetsförmedlingen hade svårt att bidra med medarbetare i insatser som finansierades av förbunden till följd av myndighetens höga personalomsättning. ISF bedömde att samordningsförbundens legitimitet och effektivitet hotades, eftersom inte alla parter medverkade till samordningen på ett likvärdigt sätt.

Hösten 2019 påbörjade ISF att utvärdera teamverksamheten vid Göteborgs, Insjörikets och Stockholms stads samordningsförbund. Under hösten kom det in färre remisser till samordningsförbunden än under tidigare år. Det kom framför allt färre remisser än vanligt från Arbetsförmedlingen, men även från Försäkringskassan. Remisserna minskade trots att behovet av förbundens insatser ansågs vara lika stort som tidigare. Myndigheterna bedömde att det berodde på Arbetsförmedlingens omorganisation och Försäkringskassans revidering av riktlinjerna för samordning.

Därutöver blev det problem med att bemanna vissa av de team som ingick i utvärderingen. Teamen består av representanter för parterna och av olika anledningar visade det sig vara svårt att bemanna alla teamen med tjänstepersoner från de statliga myndigheterna. Det medförde i sin tur att teamen inte kunde fungera optimalt. Under året som följde inträffade coronapandemin och situationen förändrades i hög grad både för parterna och för samordningsförbunden. Minskningen av remisser och pandemin medförde att utvärderingen hade svårt att

komma upp i volymer. Därför behövde ISF förlänga tiden för att rekrytera deltagare och regeringsuppdraget förlängdes.⁴⁴

När verksamheterna började återhämta sig under sommaren och hösten 2020 ökade antalet remitteringar från parterna, men inte från Arbetsförmedlingen. De uteblev eller låg kvar på en mycket låg nivå. I flera av verksamheterna där Arbetsförmedlingen tidigare varit en stor remittent mycket utgjorde remisserna från myndigheten endast en liten andel. Våra samtal med andra förbundschefer än de som ingår i den utvärderingen och samtal med representanter för NNS visar att Arbetsförmedlingen har blivit mer frånvarande än tidigare och att färre individer än tidigare har remitterats från myndigheten.

Utvecklingen visar att förändringar som de som Arbetsförmedlingen genomgått och genomgår kan få stora konsekvenser för den finansiella samverkan som förbunden bedriver. Att en av parterna drar sig tillbaka riskerar att förändra balansen mellan parterna och det kan hota samordningsförbundens legitimitet och effektivitet om inte alla parter deltar på ett likvärdigt sätt. Ytterst är det de individer som behöver samordnad rehabilitering som riskerar att drabbas.

---

⁴⁴ ISF, *Begäran om förlängd tid för uppdraget att utvärdera samordningsförbundens verksamhet på individnivå*. Framställning, diarienummer 2017-0023; Regeringens beslut den 10 september 2020, S2017/02622/SF (delvis)

3 Utvärderingen har en experimentell ansats

ISF har bedömt att det krävs en experimentell ansats för att utvärdera effekterna av den verksamhet som samordningsförbunden finansierar. Den experimentella ansatsen bygger på att individer slumpmässigt fördelas till en behandlingsgrupp som får ta del av samordningsförbundens verksamhet och till en kontrollgrupp som antingen får vänta på dessa insatser eller som inte alls får del av dem.

Det huvudsakliga skälet till att använda en sådan experimentell ansats är att det saknas både ett heltäckande register med information om de individer som behöver en samordnad rehabilitering och ett heltäckande register över de individer som får ta del av de insatser som förbunden finansierar.

Individer som behöver en samordnad rehabilitering har ofta en komplex bakgrund, och det är inte ovanligt att de väljs ut efter egenskaper som är svåra att se i registerdata. Ett exempel på en sådan egenskap är individens motivation att ta sig tillbaka till arbetsmarknaden. Det är en egenskap som inte går att se i registerdata. Men den har stor betydelse för vilka insatser individer får del av, men också för hur det går för individerna efter att de tagit del av insatser. Att individer väljs ut baserat på information som inte går att se i register innebär att det är svårt, för att inte säga omöjligt, att skapa en jämförelsegrupp med individer som har samma egenskaper som de som får ta del av insatser.

I den experimentella ansatsen fördelade vi slumpmässigt in individer i en behandlingsgrupp och en kontrollgrupp. Individer i behandlingsgruppen fick ta del av samordningsförbundens teamverksamhet, medan individer i kontrollgruppen inte fick det, eller fick vänta på det. Fördelen med att göra på det sättet är att de systematiska skill-

nader som kan finnas mellan deltagare och icke-deltagare försvinner. Det följer av att när individer slumpmässigt fördelas till de två grupperna kommer individerna i dessa, i genomsnitt, att få samma egenskaper. Det gäller för både observerbara skillnader som till exempel ålder, som för icke-observerbara skillnader, som till exempel deltagarnas motivation. Skillnader i hur det går för grupperna kommer i ett experiment därför att bara bero på insatsen och inte på skillnader mellan grupperna.

3.1 Vi har utvärderat effekterna av teamens arbete

Båda utvärderingarna i rapporten fokuserar på att mäta effekterna av den teamverksamhet som förbunden finansierar. Teamverksamheten är bra att utvärdera av två skäl. Det beror först och främst på att den fångar in det övergripande målet med samordningsförbundens verksamhet, det vill säga att parterna samverkar för att föra individerna närmare arbetsmarknaden eller för att ge dem ett mer effektivt stöd. Men det beror också på att en utvärdering av teamen gör det möjligt att på ett enkelt och effektivt sätt slumpmässigt fördela (randomisera) individer till samordningsteam (behandlingsgrupp) och kontrollgrupp.

De flesta samordningsförbunden finansierar samordningsteam, som även kan kallas samverkansteam, mottagningsteam eller coachningsteam. Syftet med teamen är att ta emot individer som behöver att flera aktörer samverkar för deras rehabilitering, att förhindra en situation där ingen myndighet tar ansvar för individen och att parterna ska ta ett gemensamt ansvar för individens behov av samordnad rehabilitering. Målet är att individen ska förbättra eller återfå sin arbetsförmåga.

Teamen består vanligen av representanter från Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, hälso- och sjukvården och socialtjänsten, som var och en är specialister på den verksamhet som de kommer ifrån. Om inte samtliga parter är representerade kan teamen kontakta den specialistkompetens som efterfrågas om de känner att de behöver det. Teamet gör en gemensam översyn av individens status, går igenom individens journaler och behov, samt ger förslag på relevanta insatser. Ofta upprättar teamen en handlingsplan tillsammans med individen.

Hos en del förbund finns koordinatörer kopplade till teamen. Koordinatorernas roll är då att se till att individerna verkligen får ta del av det stöd och de insatser som teamet kommit överens med individen om.

En förutsättning för att individer ska kunna ta del av den verksamhet som samordningsförbunden finansierar är att de samtycker till att representanter för parterna får utbyta information, dokument och journalhandlingar om individen med varandra utan sekretess. Att parterna på detta sätt kan dela information gör det möjligt för parterna att samverka och gemensamt stödja individerna så de kan återfå eller förbättra sin arbetsförmåga och så att samordningsförbunden kan ta den samordnande roll de ska. Att dela journaler och information på detta sätt är ovanligt i andra verksamheter.

Samtliga analyser i denna rapport fokuserar enbart på den teamverksamhet som förbunden finansierar. Det innebär att det är just arbetet i teamen av parternas representanter och deras möten med individerna som vi utvärderar, och *inte* den eller de insatser som kan bli följden av dessa möten.

Ibland kan teamverksamheten leda till ett långvarigt stöd med en mängd aktiviteter, eller vara kopplad till ett sådant stöd. Ibland kan stödet bestå av upprepade träffar med uppföljning av representanter från teamen, och ibland blir det kanske bara ett till två möten och sedan återgår individen till den part som remitterade hen till förbundet. Det viktiga är att parterna gemensamt samverkar för att ge individer som behöver en samordnad rehabilitering det stöd som de behöver för att de ska kunna återfå eller förbättra sin arbetsförmåga, och i förlängningen försörja sig själva genom arbete.

3.1.1 Progression och självskattningsenkäter

Ett övergripande fokus för ISF:s utvärdering är att undersöka om teamverksamheten leder till att individer närmar sig arbetsmarknaden, förflyttar sig stegvis mot en högre grad av egen försörjning, och uppnår en högre grad av välmående. De individer som får ta del av de insatser som förbunden finansierar står som regel långt från arbetsmarknaden. Utvärderingen har därför fokuserat på om arbetet i de team som samordningsförbunden finansierar bidrar till att deltagarna närmar sig arbetsmarknaden, snarare än att undersöka om deltagarna går vidare direkt till arbete. Att komma närmare arbetsmarknaden

betyder olika saker för olika deltagare. Det kan betyda att personen ska börja ett arbetsmarknadspolitiskt program, att hen ska påbörja praktik, får ett subventionerat arbete eller börjar studera. För andra kan det innebära att de skriver in sig på Arbetsförmedlingen eller fortsätter arbeta men i utökad omfattning. I de allra flesta fall finns information om sådana positionsförflyttningar i register hos Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Statistikmyndigheten SCB.

Eftersom de flesta av de individer som deltar i den teamverksamhet som förbunden finansierar står långt ifrån arbetsmarknaden – ibland mycket långt ifrån – är det inte alltid sannolikt att individen tar sig in på arbetsmarknaden. Trots det kan individen göra stegvisa förflyttningar eller närma sig arbetsmarknaden. Det går sällan att se sådana förflyttningar i registerdata. Ett komplement är då att försöka mäta individernas positionsförflyttningar genom *självskattning*. Deltagarna får då svara på ett antal frågor om hur de ser på sina möjligheter och hur de mår före, under och efter att de träffat ett team och eventuellt tagit del av en insats som finansierats av förbundet. Vi har även ställt motsvarande frågor till de som ingår i kontrollgruppen. Genom att ställa samma frågor före och efter att individerna fått träffa teamen är det möjligt att mäta förändringar i individernas självskattning.

För att undersöka hur individernas uppfattning om sina möjligheter på arbetsmarknaden överensstämde med teamens uppfattning har även samordnare och representanter från teamen fått svara på samma frågor om deltagarna som deltagarna själva i utvärderingen.

3.1.2 Utvärderingen består av två fristående effektutvärderingar

I den här rapporten beskriver vi resultaten från två fristående effektutvärderingar.

Den första utvärderingen består av ett kontrollerat experiment där vi har utvärderat effekterna av teamverksamheten vid Göteborgs, Inskörikets och Stockholms stads samordningsförbund. Utvärderingen omfattar individer som behöver en samordnad rehabilitering och som har remitterats till förbunden av parterna.

Den andra utvärderingen består av ett naturligt experiment där vi har utvärderat effekterna av teamverksamheten Malmökraften. Malmökraften är en teamverksamhet som omfattar arbetslösa som var

inskrivna i jobb- och utvecklingsgarantin (JOB) hos Arbetsförmedlingen i Malmö stad.

Utvärderingarna i den här rapporten har både likheter och skillnader, och de kompletterar varandra väl.

Båda utvärderingarna har en experimentell ansats för att bedöma vilka effekter den verksamhet som samordningsförbunden finansierar har. Båda utvärderingarna fokuserar också på den teamverksamhet som samordningsförbunden finansierar. Men upplägget för de båda utvärderingarna skiljer sig åt en del. Nedan beskrivs mer om hur uppläggen ser ut för de båda utvärderingarna. Bilaga 1 och bilaga 2 ger en mer utförlig beskrivning av de förutsättningar och avvägningar som har gjorts vid designen av utvärderingarna.

3.1.3 Utvärderingen av teamverksamheten i Göteborgs, Insjörikets och Stockholms stads samordningsförbund

Utvärderingen av teamverksamheten i Göteborgs, Insjörikets och Stockholms stads samordningsförbund omfattar de individer som remitterades till förbunden av parterna och som tackade ja till att delta i utvärderingen. Det var av etiska skäl frivilligt för individerna att delta i utvärderingen. I samband med att individerna informerades om teamens verksamhet informerades de även om utvärderingen. De som tackade ja till att delta i utvärderingen slumpades antingen till en behandlingsgrupp eller till en kontrollgrupp. Behandlingsgruppen fick träffa teamen snabbt medan kontrollgruppen fick vänta på det i minst sex månader. Deltagarna stämmer väl överens med den målgrupp som vanligen remitteras till samordningsförbunden och tar del av deras teamverksamheter.

Rekrytering av deltagare till utvärderingen i Göteborgs, Insjörikets och Stockholms stads samordningsförbund pågick från och med hösten 2019 till och med juni 2021. Målet var att rekrytera 800 deltagare till utvärderingen. Men det visade sig av olika skäl vara svårt att nå upp till detta antal. Totalt omfattar utvärderingen cirka 550 individer. I utvärderingen har vi studerat individers upplevelse av sin situation och sina möjligheter på arbetsmarknaden före och efter att de träffat ett team. Utvärderingen beskrivs mer i kapitel 4 i rapporten och i bilaga 1.

3.1.4 Utvärderingen av teamverksamheten Malmökraften

Utvärderingen av teamverksamheten Malmökraften 1.0 omfattar de arbetslösa som var inskrivna i jobb- och utvecklingsgarantin (JOB) vid tre arbetsförmedlingskontor i Malmö stad under tidsperioden mars 2018 till och med december 2019. Malmökraften finansieras av FINSAM i Malmö och syftet med projektet var att pröva och utvärdera en ny form av verksamhet. Eftersom teamen vänder sig till inskrivna hos Arbetsförmedlingen kunde i princip inte deltagarna själva välja om de ville delta eller inte. Om en deltagare tackade nej utan att ha mycket goda skäl kunde det innebära att hen blev av med sitt aktivitetsstöd eller sitt försörjningsstöd.

Verksamhetsutvecklare hos Arbetsförmedlingen valde slumpmässigt ut de individer som skulle kallas till Malmökraften efter noggrant fastställda kriterier. Som Malmökraften var utformad var det lätt att identifiera målgruppen i registerdata. Det fanns en naturlig behandlingsgrupp och en stor kontrollgrupp. Behandlingsgruppen fick träffa ett av Malmökraftens team, medan kontrollgruppen var inskriven i JOB och tog del av den ordinarie verksamheten.

För denna del av utvärderingen har vi jämfört deltagarnas reella förflyttningar på arbetsmarknaden och grad av egenförsörjning före och efter att de träffat teamet med hur det gått för övriga som varit inskrivna i JOB under samma period (kontrollgruppen). Data gör det möjligt att följa individerna flera år före och efter att Malmökraften varit aktivt. Uppföljningsperioden varierade mellan 3 och 4,5 år. Utvärderingen beskrivs mer i kapitel 5 i rapporten och i bilaga 2.

3.1.5 Deltagarna i utvärderingarna skiljer sig åt

Att teamen i de två utvärderingarna vänder sig till delvis olika målgrupper avspeglas i deltagarnas egenskaper.

Vi kan se att andelen kvinnor som deltog i teamverksamheten vid Göteborgs, Insjörikets och Stockholms stads samordningsförbund är högre än i Malmökraften. Andelen kvinnor uppgick till 60 procent hos de tre samordningsförbunden men till bara 42 procent i Malmökraften. Det är alltså betydligt fler kvinnor än män i den första utvärderingen och betydligt fler män än kvinnor i den andra utvärderingen.

Åldersmässigt är skillnaderna mellan individerna i de två utvärderingarna mindre. I genomsnitt var åldern på deltagarna i de tre förbundens teamverksamhet 42 år medan genomsnittsåldern för deltagare i Malmökraften var 43 år.

Andelen med enbart förgymnasial utbildning var högre bland de som remitterades till de tre förbunden. Där var andelen som enbart hade förgymnasial utbildning 36 procent. Bland deltagare i Malmökraften var det 28 procent som hade en förgymnasial utbildning som högsta utbildning.

Ungefär hälften av de som remitterades till de tre förbunden tog emot ekonomiskt bistånd (försörjningsstöd). I Malmökraften var andelen något mindre, 33 procent. Båda andelarna är betydligt högre än i befolkningen, där andelen uppgick till 4,2 procent.

Men den största skillnaden mellan de två utvärderingarna finns i andelen utrikes födda. Andelen utrikes födda uppgick till nästan 70 procent bland deltagarna i Malmökraften jämfört med 44 procent bland de som remitterats till de tre förbunden. Motsvarande andel i befolkningen var 20 procent.

Sammantaget tyder egenskaperna hos de individer som ingår i utvärderingarna på att de som får del av den verksamhet som finansieras av samordningsförbunden står mycket långt ifrån arbetsmarknaden. Låg utbildning, utländsk bakgrund samt försörjningsstöd är faktorer som var och en är förknippade med större svårigheter att närma sig arbetsmarknaden och att kunna få ett arbete.

4 Utvärderingen av teamverksamhet vid Göteborgs, Insjöräkets och Stockholms stads samordningsförbund

I denna del av rapporten studerar vi effekterna av den teamverksamhet som finansieras av samordningsförbunden i Göteborgs, Insjöräkets och Stockholms stads samordningsförbund. Utvärderingen fokuserar på om teamverksamheten leder till att individer närmar sig arbetsmarknaden och uppnår en högre grad av välmående i jämförelse med liknande individer som inte fått ta del av teamverksamheten under samma period.

Vi studerar hur teamverksamheten påverkar hur *individer upplever* sin livssituation. Förändringar i hur individer själva upplever sin livssituation och sina möjligheter till arbete kan vara en viktig indikator för att uppskatta förflyttningar mot arbetsmarknaden.⁴⁵ Vi har mätt hur individer upplever sin livssituation genom att låta samtliga deltagare besvara på ett antal enkätfrågor. Frågorna mäter hur individerna upplever sina framtida möjligheter på arbetsmarknaden och att klara sig själv ekonomiskt i framtiden. Enkäten innehåller även frågor kring dagliga sociala aktiviteter och familjeåtaganden, samt hur de upplever livet i allmänhet och det stöd som de får från myndigheter.

Den teamverksamhet som finansieras av samordningsförbunden består vanligen av representanter från Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Målgruppen för samordningsförbundens verksamhet är personer i arbetsför ålder som behöver samordnad rehabilitering. Teamen bedömer vika insatser och

---

⁴⁵ Arbetsförmedlingen, *Att studera progression – en kartläggning av vägen genom insatser till arbete*. Arbetsförmedlingen analys 2022:12.

aktiviteter som kan vara lämpliga för att individerna ska kunna förbättra och återfå sin arbetsförmåga.

En förutsättning för att göra det möjligt för parterna att samverka i samordningsteamerna är att individer samtycker till att representanter för parterna får utbyta information, dokument och journalhandlingar med varandra utan sekretess. Detta är unikt för den teamverksamhet som förbunden finansierar och gör det möjligt för parterna att gemensamt stödja individen. I rapporten utvärderar vi effekten av arbetet i teamen och deras möten med individerna.

Analysen baseras på ett kontrollerat experiment där de individer som remitterades till teamen av parterna tillfrågades om de ville delta i utvärderingen. De individer som tackade Ja till att delta fördelades slumpmässigt till en behandlingsgrupp och en kontrollgrupp. 60 procent av de individer som valde att delta i studien slumpades till en behandlingsgrupp och fick träffa ett team relativt omgående, medan resterande deltagare slumpades till en kontrollgrupp. Individerna i kontrollgruppen fick träffa teamen efter 6 månader. Under den tid som kontrollgruppen väntade på att träffa teamet fick de ta del av den remitterade partens, det vill säga kommunen, vården, Försäkringskassans eller Arbetsförmedlingens, övriga stöd.

Samtliga deltagare har fått besvara enkäten både före och efter att de träffat teamet och därigenom fått del av de insatser som finansieras av samordningsförbunden. Därför är det möjligt att mäta förändringar i individens upplevda livssituation. Samtliga deltagare besvarade enkäten första gången i samband med att de tackade ja till att delta i utvärderingen. Enkäten besvarades sedan en andra gång 6 månader senare, det vill säga när behandlingsgruppen hade träffat ett team men kontrollgruppen fortfarande inte hade gjort det. Kontrollgruppen fick sedan besvara enkäten ytterligare en gång efter ytterligare 6 månader, efter att de hade kallats till teamverksamheten. Svarsfrekvensen är mycket hög i utvärderingen, nästan 83 procent av deltagarna besvarade den första enkäten. Även för enkät 2 och 3 var svarsfrekvensen hög, 75 procent och 71 procent.

Resultaten visar att individer som har tagit del av teamverksamheten har en mer positiv bild av sina framtida möjligheter till arbete och egenförsörjning än de som inte fått träffa teamen. De som har fått stöd av teamverksamheten är också mer tillfredsställda med sin nuvarande livssituation. Men vi finner inga bevis på att teamverksam-

heten påverkar individernas sociala aktiviteter, eller hur de upplever stödet från myndigheter.

I enkäten har deltagare även fått möjligheten skriva ett öppet svar på frågan: *Är det något mer du vill tillägga om det stöd och hjälp som du har fått av de myndigheter som du mött?* Sammantaget visar resultaten att deltagarna många gånger befinner sig i en svår situation och har en känsla av att inte passa in i samhället. De har negativa upplevelser av tidigare myndighetskontakter och känner att de har kommit i kläm mellan myndigheter. Däremot är deltagarna ofta positiva till samordningsteamet och de insatser som de har tagit del av till följd av att de träffat teamen.

Vägen till arbete kan vara lång för den som står långt ifrån arbetsmarknaden. Det är därför viktigt att kunna mäta även hur individer närmar sig arbetsmarknaden, så kallad progression eller stegvisa förflyttningar. Positiva förändringar i hur individer upplever sina möjligheter att få jobb, och individers livsnöjdhet, har tidigare visat sig vara positivt korrelerat med sannolikheten att få arbete.⁴⁶ Förändringar i hur individer upplever sin livssituation kan inte mätas med registerdata, vilket har motiverat att data har samlats in via enkäter.

En begränsning med att använda självskattade mått på individers arbetsmöjligheter är att individernas upplevelser kan skilja sig mot de faktiska förändringarna. Våra resultat säger därmed inget om i vilken utsträckning de förändringar som vi ser faktiskt leder till att individer närmar sig arbetsmarknaden. ISF planerar därför att följa upp denna rapport och studera sambandet mellan förändringar i individers självupplevda livssituation och faktiska resultat i form av att närma sig arbetsmarknaden och att uppnå ekonomisk självförsörjning.

Vi har även låtit representanter från teamen besvara samma frågor som deltagarna i relation till deras framtida möjligheter. Resultaten visar att representanter från teamen har en mer positiv bild av både individernas framtida möjligheter till att få ett arbete och till individernas arbetsförmåga. Vår analys kan i nuläget inte besvara om dessa representanter har en bättre uppfattning om individernas framtidsmöjligheter jämfört med individen själv, uppföljningstiden är ännu för kort för att det ska vara möjligt. Även dessa samband planerar ISF att studera framöver.

---

⁴⁶Arbetsförmedlingen, *Uppföljning av Ung framtid – Progressionsmätning med enkäter*. Arbetsförmedlingen Analys 2019:5.

4.1 Utvärderingen studerar parternas teamverksamhet

I detta avsnitt beskriver vi samordningsförbunden och den teamverksamhet de finansierar. Vi har utvärderat teamverksamheten vid tre samordningsförbund under perioden augusti 2019 till och med december 2021. De samordningsförbund som ingår i utvärderingen är Finsam Göteborg, samordningsförbundet Stockholm stads och samordningsförbundet Insjöriket.

Vi har valt ut förbunden utifrån storleken på deras individinsatser, för att de har teamverksamhet, och för att de har kunnat och varit intresserade av att delta i utvärderingen. De förutsättningar som funnits och de avvägningar som har gjorts under arbetets gång diskuteras utförligt i bilaga 1.

4.1.1 Teamverksamheten riktas till individer som har behov av samordnad rehabilitering

I fokus för vår utvärdering är den teamverksamhet som finns hos förbunden. Teamen består oftast av representanter från de fyra parterna: Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, regionen och en eller flera stadsdelar.

Målgruppen för den verksamhet som samordningsförbundens finansierar är personer i arbetsför ålder som behöver samordnad rehabilitering.⁴⁷ Individerna kan ha medicinska, psykiska, sociala och arbetsmarknadsrelaterade problem och behöver därför stöd från flera aktörer. Individerna befinner sig ofta långt ifrån arbetsmarknaden och är vanligen beroende av offentlig försörjning. Det är inte nödvändigt att de individer som får del av de insatser som förbunden finansierar ska ha tagit emot offentlig försörjning tidigare. Även individer som står ”helt utanför samhället” och individer med en eller flera kortare perioder med offentlig försörjning kan få del av dessa insatser. Det som avgör är att individerna ska ha ett tydligt behov av *samordnade* insatser från flera rehabiliteringsaktörer för att ha en möjlighet att

---

⁴⁷ 2 § lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

förbättra sin arbetsförmåga och i förlängningen kunna försörja sig själva.⁴⁸

4.1.2 Teamverksamheten skiljer sig åt

Teamen bedömer individernas behov av samordnat stöd och har i uppgift att finna lämpliga insatser och aktiviteter för att individen ska kunna förbättra och återfå sin arbetsförmåga. Genom att arbeta i team är det möjligt att hitta mer passande åtgärder för individen än vad en enskild part kan göra. Individen slipper då även att skickas runt mellan olika myndigheter.

Teamens arbete skiljer sig åt. Vissa team arbetar dagligen tillsammans med deltagarna under flera månader medan andra team har en rådgivande roll. Andra team kanske bara träffar individen en eller två gånger och gör en gemensam bedömning av individens behov och upprättar en handlingsplan. Teamen har även olika sammansättning. Alla parter deltar inte i alla team och en part kan vara mer framträdande än övriga. I de fall en eller flera parter inte är representerade i teamet, kan de som regel kallas in konsultativt vid behov.

Individens möte med teamen kan leda till omfattande och relativt långvariga insatser som samordningsförbunden finansierar. I andra fall leder det till korta insatser, kanske endast i form av avstämningsmöten. Ibland får individen insatser hos någon av parterna och ibland leder mötet enbart till att parterna uppdaterar varandra om statusen för individen och vad de som part eventuellt kan stödja med.

Vissa teaminsatser riktar sig till individer som är relativt nära arbetsmarknaden och då är syftet med teamverksamheten att deltagarna ska komma i arbete. Andra teaminsatser riktar sig till individer som står längre ifrån arbetsmarknaden. Å är målet snarare att deltagarna ska ta steg för att närma sig arbete men där faktiskt arbete fortfarande är svårt att uppnå. Vid dessa insatser är samverkan mer sammansatt, och aktiviteterna kan vara en kombination av insatser och professioner och organiseras utifrån teamarbete.

Det är viktigt att notera att denna granskning utvärderar parternas teamverksamhet och inte de insatser som individerna tar del av.

---

⁴⁸ ISF, *Samordningsförbundens Organisering och Verksamhet – En granskning av förbund för finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser*. Rapport 2019:1, s. 27.

En översikt av de teamverksamheter som ingått i utvärderingen finns i bilaga 1.

4.2 Analysen baseras på unika data som har samlats in via en enkät

I det här avsnittet beskriver vi hur många individer som deltog i studien och vilka förutsättningar som gällde för deltagande. Vi beskriver även de individer som deltog i utvärderingen, det vill säga målgruppen för samordnad rehabilitering, samt hur de har svarat på självskattningsenkäterna.

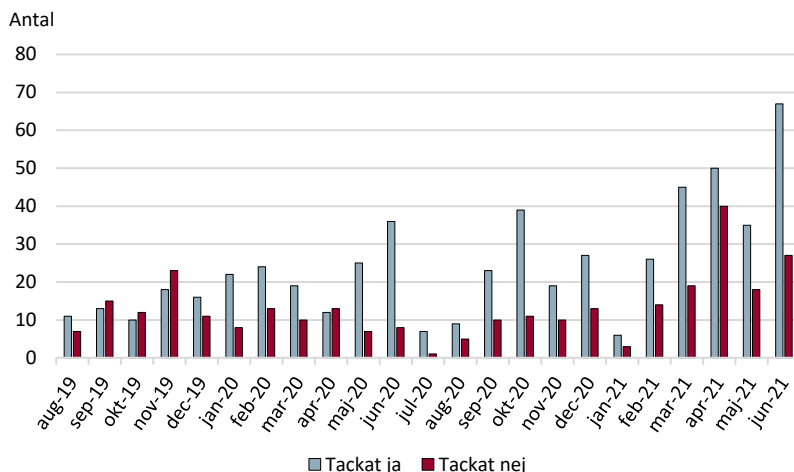
Analysen baseras på de data som vi har samlat in från självskattningsenkäterna, samt på registerdata från Statistikmyndigheten SCB:s LISA-register.

4.2.1 En hög andel av de tillfrågade valde att delta i utvärderingen

Totalt tillfrågades 860 individer om de ville delta i utvärderingen och av dessa var det 560 tackade ja till att delta. Det innebär att drygt 65 procent av de tillfrågade valde att vara med i utvärderingen. Hur stor andel som valde att medverka i utvärderingen varierade under den period som rekryteringen av deltagare pågick, såväl inom teamen som inom och mellan förbunden. Figur 3 visar fördelningen av antalet individer som tackade ja eller nej till att delta i utvärderingen under perioden augusti 2019 till juni 2021.

Det finns ingen statistiskt signifikant skillnad i ålder och kön mellan de individer som valde att delta i studien och de som tackade nej.

Figur 3 Antal individer som tackade ja respektive nej till att delta i utvärderingen, samtliga insatser över tid

Anm. Figuren visar fördelningen av antalet individer som tackade ja alternativt nej till att delta i studien under perioden augusti 2019 till juni 2021.

Den första deltagaren registrerades i augusti 2019 och de sista deltagarna gick med i utvärderingen i slutet av juni 2021. De som då hamnade i kontrollgruppen träffade sina team tidigast i början av januari 2022.

Skillnader i deltagande i studien beror troligtvis av skillnader i kötid till teaminsatserna hos förbunden. Till de team där kötiden var 6 månader eller längre medförde medverkan i utvärderingen att kötiden förkortades för både behandlingsgruppen och kontrollgruppen. Men flera team hade inte någon kö utan kunde ta emot individerna relativt omgående. Genom att tacka ja till utvärderingen riskerade en individ att slumpmässigt bli vald till kontrollgruppen och därmed få skjuta upp sin möjlighet att få träffa teamen i 6 månader. Detta gjorde det svårare att motivera deltagare som remitterats till team med ingen eller kort kötid att medverka.

Utav de 560 deltagare som valde att delta i utvärderingen har ett antal individer exkluderats från analysen till följd av att de inte återfanns i SCB:s register, att de hade ett felaktigt angivet personnummer eller att de valde att inte besvara enkäterna. Därmed kvarstod 472 individer i urvalet. Vi baserar beskrivningen av den grupp individer som tar del

av teamverksamheten som finansieras av samordningsförbunden på samtliga deltagare i detta urval.

Vidare begränsar vi urvalet till att endast inkludera enkäter som besvarats inom 30 dagar från tidpunkten när de skickades ut. Det slutliga urvalet som ligger till grund för huvudanalysen i denna rapport (tabell 2) omfattar därmed 446 individer. Antalet observationer som ingår i huvudanalysen varierar dock något mellan olika frågor, till följd av att alla deltagare inte alltid besvarade samtliga frågor i enkäten.

Flera deltagare dröjde med att besvara enkäterna när de skickades ut. Tidpunkten då en person besvarar en enkät är viktig för att kunna studera om teamverksamheten leder till förändringar i individers upplevda livssituation. I genomsnitt dröjde deltagare 28 dagar med att besvara enkäterna. Det innebär att en del individer möjligtvis redan hade träffat ett team och startat sin behandling vid tidpunkten då de besvarade den enkät som avsåg att mäta deras upplevda livssituation *innan* de besökte teamen. För att begränsa påverkan av detta har vi endast analyserat enkäter som besvarades inom 30 dagar från det datum de skickades ut.

4.2.2 Antalet deltagare i utvärderingen påverkades negativt av coronapandemin och det minskade antalet remisser från de statliga myndigheterna

När utvärderingen startade i augusti 2019 var målvolymen 800 deltagare. Beräkningarna för hur många deltagare som skulle krävas för att kunna mäta effekter av teamens verksamhet med en bra precision utgick från uppgifter om antalet deltagare i olika typer av insatser som finansierades av förbunden, andelen individer som gick vidare till arbete och studier efter att ha tagit del av olika typer av insatser, samt pilotstudien.

Sommaren 2020, när utvärderingen pågått under ett år, justerades målvolymen till 600 deltagare. Skälet till detta var framför allt att antalet remisser till teamverksamheterna minskade från framför allt Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Myndigheterna har angett att skälen till minskningen var omorganiseringen av Arbetsför-

medlingen, samt Försäkringskassans nya riktlinjer.⁴⁹ Även coronapandemin bidrog till att minska antalet remisser. Coronapandemin ledde till att flera teaminsatser pausades, men även till att deltagare inte kunde delta eller träffa teamen eftersom de tillhörde en riskgrupp. Även arbetspraktik och arbetsträningar fick ställas in.

4.2.3 Vilka är de individer som deltar i studien?

Merparten av de individer som remitterades till de förbund som ingår i utvärderingen har kommit från socialtjänsten och hälso- och sjukvården. 55 procent av alla remisser kom från socialtjänsten, 28 procent från hälso- och sjukvården, 9 procent från Försäkringskassan och endast 4 procent från Arbetsförmedlingen. Resten var initierade av individerna själva. Det är således en stor obalans mellan parterna i andelen remisser.

För att få en bild av den målgrupp som besöker teamverksamhet beskriver vi de individer som har deltagit i utvärderingen och vilka de är jämfört med befolkningen i arbetsför ålder (20 – 64 år). Vi har använt data från 2018, det vill säga innan individerna deltog i utvärderingen, för att få en bild av den målgrupp som kommer till samordningsförbunden.

Sammantaget visar jämförelsen att kvinnor, individer med utländsk bakgrund och individer med enbart grundutbildning är överrepresenterade bland deltagarna i vår utvärdering. Deltagarna i vår utvärdering var i genomsnitt 39 år gamla 2018 och nästan 60 procent var kvinnor. I hela befolkningen är knappt hälften kvinnor. Vidare har närmare 44 procent av deltagarna utländsk bakgrund, medan motsvarande siffra i befolkningen är 25,9 procent. Andelen utrikesfödda var således betydligt högre bland de som remitterades till förbunden jämfört med andelen i befolkningen. Omkring 80 procent av deltagarna har högst gymnasial utbildning, vilket motsvaras av 45 procent i befolkningen.

Nästan tre av fyra individer, 73 procent, i urvalet lever i ett ensamstående hushåll medan 27 procent lever i ett samboende hushåll. Denna fördelning är i det närmaste spegelvänd jämfört med det nationella genomsnittet där 62 procent av befolkningen lever i ett samboende hushåll och 36 procent i ett ensamstående hushåll.

---

⁴⁹ ISF, *Begäran om förlängd tid för uppdraget att utvärdera samordningsförbundens verksamhet på individnivå*. Framställning, diarienummer 2017-0023.

Ungefär 13 procent av deltagarna var studerade, vilket motsvarade ungefär 4 procent i befolkningen. 32 procent av deltagarna hade en förvärvsinkomst 2018. Denna siffra kan jämföras med sysselsättningen i befolkningen som samma år uppgick till 82,6 procent.

Drygt 25 procent av deltagarna var inskrivna på Arbetsförmedlingen i november 2018. Andelen i befolkningen som var inskrivna på Arbetsförmedlingen uppgick samma år till 7 procent. Vidare levde ungefär hälften av alla deltagare i ett hushåll som tog emot ekonomiskt bistånd under 2018. Ungefär 5 procent av antalet hushåll i landet tog emot ekonomiskt bistånd, vilket visar att denna grupp är kraftigt överrepresenterad i insatser som samordningsförbunden finansierar.

4.2.4 Enkäterna mäter hur individer upplever sin livssituation

Information om individers livssituation har samlats in via vår enkät. I det här avsnittet presenterar vi frågorna i enkäten, samt hur deltagarna besvarade frågorna innan de tog del av teamverksamheten.

Enkäten innehåller 8 påståenden om hur individer upplever sina försörjnings- och arbetsmarknadsmöjligheter, samt livet i allmänhet. Enkäten inkluderar också frågor kring sociala aktiviteter och familjeåtagande, samt hur individer upplever det stöd som de tidigare har fått från myndigheter. Den sista frågan är en öppen fråga där deltagarna får möjligheten att delge ytterligare upplevelser kring det stöd och hjälp som de har fått av de myndigheter som de har träffat. Vi beskriver resultaten från denna fråga utförligt i ett kommande avsnitt. En detaljerad beskrivning av enkäten finns i bilaga 1.

Enkätsvaren beskriver i vilken utsträckning deltagare instämmer med påståenden från en skala från 0 till 10, där 0 betyder att individen inte alls håller med och 10 att individen instämmer helt och hållet (frågan som gäller sociala aktiviteter skiljer sig från övriga frågor och har endast fyra svarsalternativ). För de individer som angett ett svar mellan 0–4 på den tiogradiga skalan anser vi att de inte instämmer i ett påstående, medan vi anser att de som svarat 6–10 instämmer. Svarsalternativ 5 utgör den neutrala punkten på skalan.

Resultaten indikerar att individer i genomsnitt inte instämmer med påståendet att de har goda möjligheter till att få ett jobb i framtiden. De instämmer inte heller med påståendet att de känner sig redo att

arbeta eller studera. Tabell 1 visar att deltagarna i genomsnitt har angett 4 på den tiogradiga skalan i relation till dessa två påståenden. Frågorna relaterar direkt till hur individer upplever sina möjligheter på arbetsmarknaden. Den första frågan mäter individens uppfattning av vad arbetsmarknaden kan erbjuda hen, medan den andra frågan främst avser att bedöma individens uppfattning om den egna förmågan till arbete.

De flesta deltagare anger att de har mellan 1–2 sociala aktiviteter per vecka (fråga 4). Även denna fråga mäter individens relation till arbetsmarknaden. Antagandet är att ju fler sociala aktiviteter en individ har desto lättare skulle det vara att ta steg närmare arbetsmarknaden. Denna fråga relaterar till tidigare studier som tyder på att det finns en positiv relation mellan ett aktivt sökbeteende på arbetsmarknaden och individers förflyttning mot arbetsmarknaden.⁵⁰ Vid diskussioner med personal från teamen framkom även att social aktivitet kunde vara en viktig indikator på hur individen mådde och vilka möjligheter individen hade att tillgodogöra sig olika insatser som parterna finansierar.

Hur individer ser på sina möjligheter att försörja sig själv ekonomiskt i framtiden syftar till att ge en bild av individens framtidstro (fråga 3), medan frågan kring den allmänna livstillfredsställelsen (fråga 6) mäter individers tillfredsställelse med sin nuvarande livssituation. Deltagare anser inte, i genomsnitt, att de har goda möjligheter att försörja sig själva i framtiden (4,18). Vidare anger deltagarna i genomsnitt att livet känns dåligt (4,24).

När det gäller de påståenden som handlar om hur individer upplever det stöd som de har fått från myndigheter innan de träffade teamen är svaren i genomsnitt neutrala (5,27 när det gäller hjälp från myndigheter och 5,15 när det gäller om de har blivit skickade mellan myndigheter). Vidare anger deltagarna, i genomsnitt, att de inte instämmer med påståendet om att de behöver ta ansvar för andra (4,11). Frågan är framtagen av ISF efter diskussioner med representanter för parterna på samordningsförbunden, och avser mäta hur ett större ansvar för andra i hemmiljön påverkar individers möjligheter att närma sig arbetsmarknaden (fråga 6).

---

⁵⁰ Arendt, J.N., m.fl., Measuring employability trajectories among social welfare recipients, KORA Rapport, 2017.

Tabell 1 Medelvärden för svaren i enkät 1

Nr.	Fråga	Alla
1.	”Jag har goda möjligheter att få ett jobb inom det närmaste året”	3,99
2.	”Jag känner mig redo att kunna arbeta eller studera”	4,40
3.	”Jag har goda möjligheter att klara mig ekonomiskt i framtiden”	4,18
4.	”Hur många aktiviteter har du denna vecka?”	1,43
5.	”Jag behöver ofta ta hand om andra i min familj/omgivning”	4,11
6.	”Jag tycker att livet i allmänhet känns...”	4,24
7.	”Jag får bra hjälp av de myndigheter jag träffar”	5,27
8.	”Har du upplevt att du blivit skickad mellan olika myndigheter	5,15
	Antal	446

Anm. Genomsnittliga värden för samtliga svar i enkäten. Resultaten gäller de individer som har besvarat enkät 1.

4.2.5 Flera deltagare har en svår livssituation

Resultaten visar att flera deltagare upplever att de har en svår livssituation (tabell 1). Men fördelningarna av svaren visar samtidigt att det finns en stor variation i hur deltagare upplever sin livssituation när de går med i utvärderingen (figur 4), vilket medför att de genomsnittliga resultaten kan bli missvisande. De flesta av frågorna i enkäten har en relativt jämt fördelning över samtliga svarsalternativ från 0 till 10. Samtidigt visar fördelningen att det finns en viss koncentration kring extremvärdena, det vill säga 0 eller 10, samt den neutrala mittpunkten, 5.

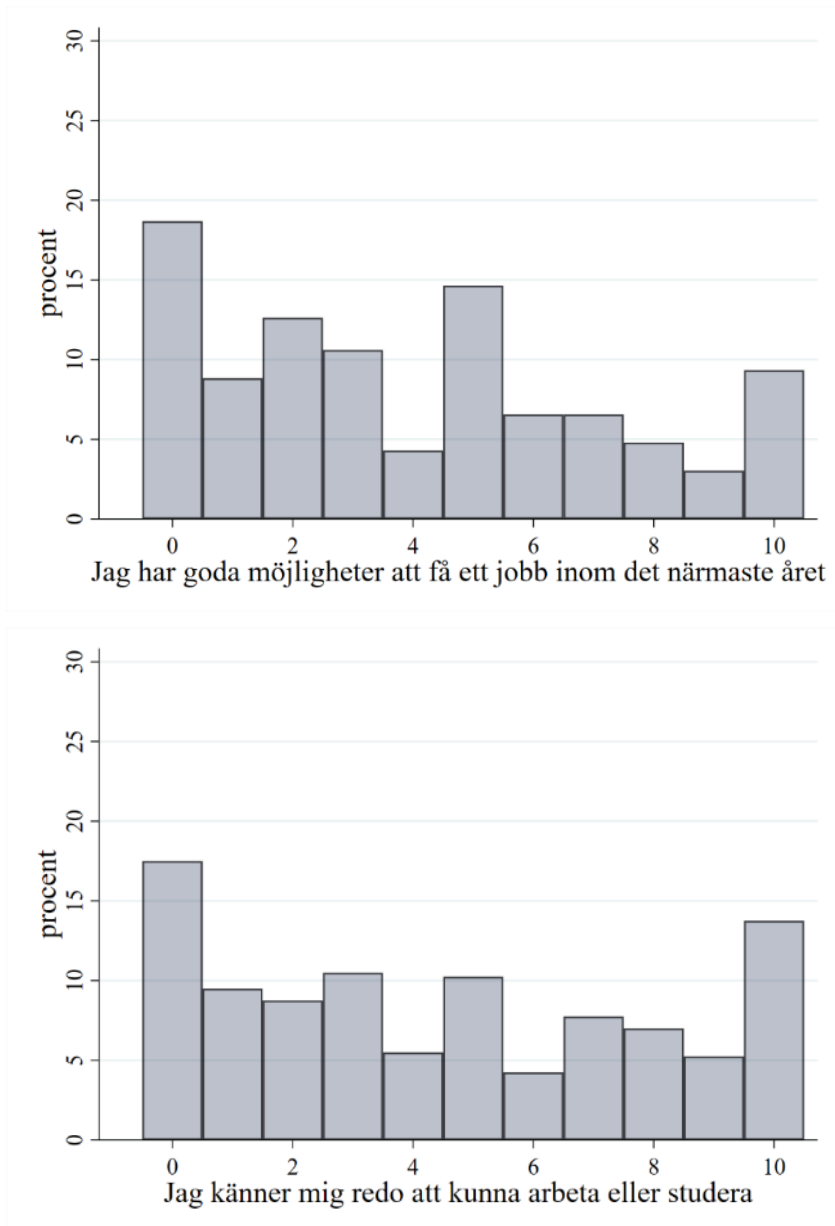
I relation till individers upplevda möjligheter att få arbete anser 51 procent av individerna i studien att de har dåliga möjligheter att ta sig ut arbetsmarknaden i framtiden (≤ 3). Ungefär 28 procent av individerna i urvalet instämmer inte alls med påståendet (≤ 1), medan ungefär 17 procent bedömer att de har mycket stora möjligheter att få jobb (≥ 8). Vidare känner hälften av deltagarna sig inte redo att

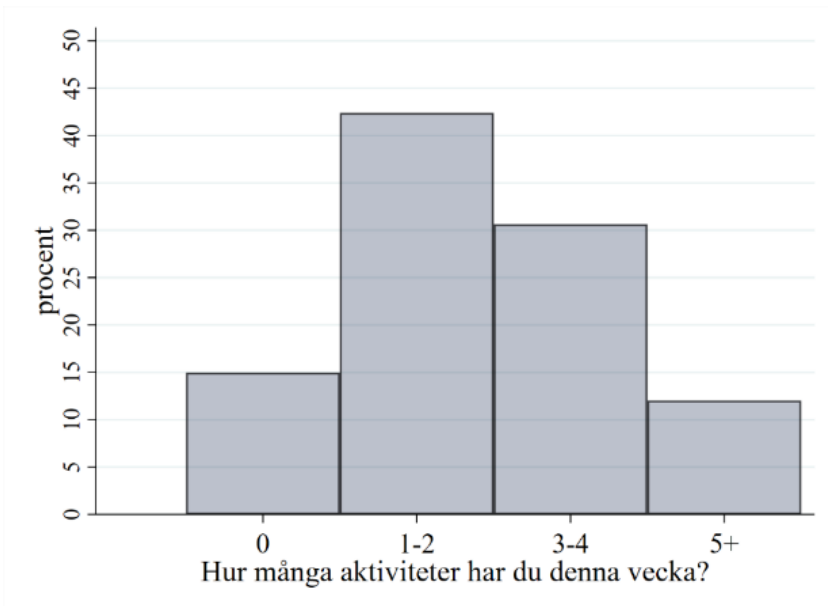
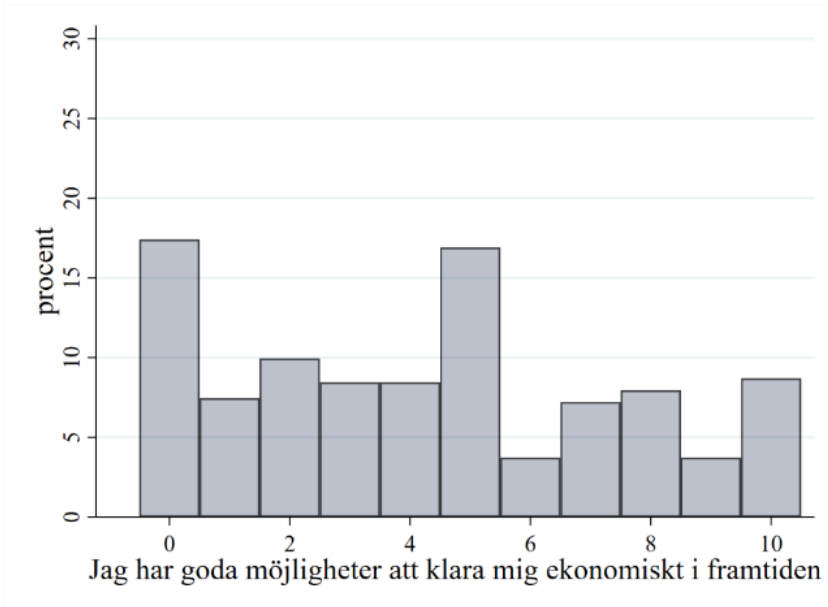
arbeta eller studera (≤ 3), medan 25 procent instämmer tydligt med påståendet att de är redo för arbete och studier (≥ 8).

Samma mönster återfinns i relation till individers uppfattning om sina möjligheter att klara sig ekonomiskt i framtiden: 26 procent anser sig ha väldigt dåliga möjligheter (≤ 1), medan 20 procent anser att möjligheterna är mycket bra (≥ 8). Även frågan som gäller vilken utsträckning deltagare instämmer eller inte instämmer med påståendet att de får bra hjälp från de myndigheter de träffar är polariserad. Nästan 22 procent av deltagarna instämmer helt med påståendet (10), medan 18 procent inte instämmer alls.

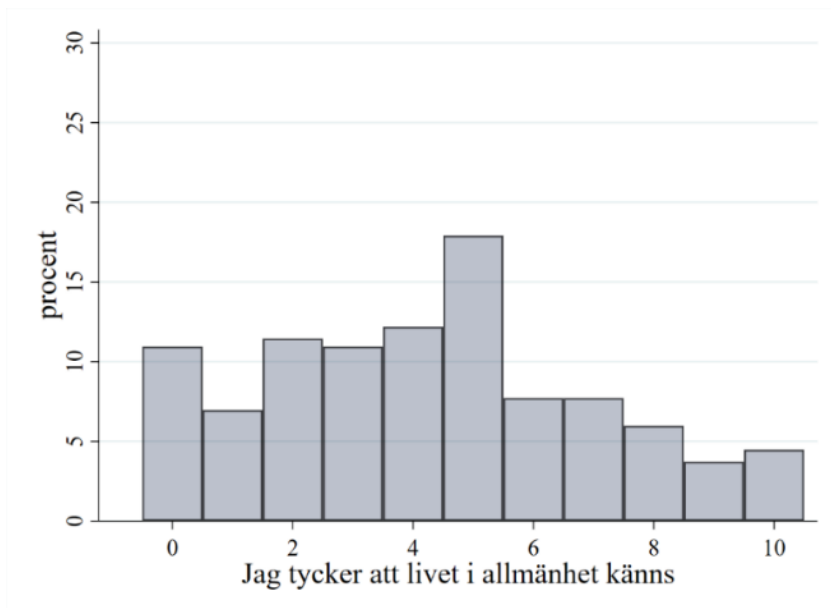
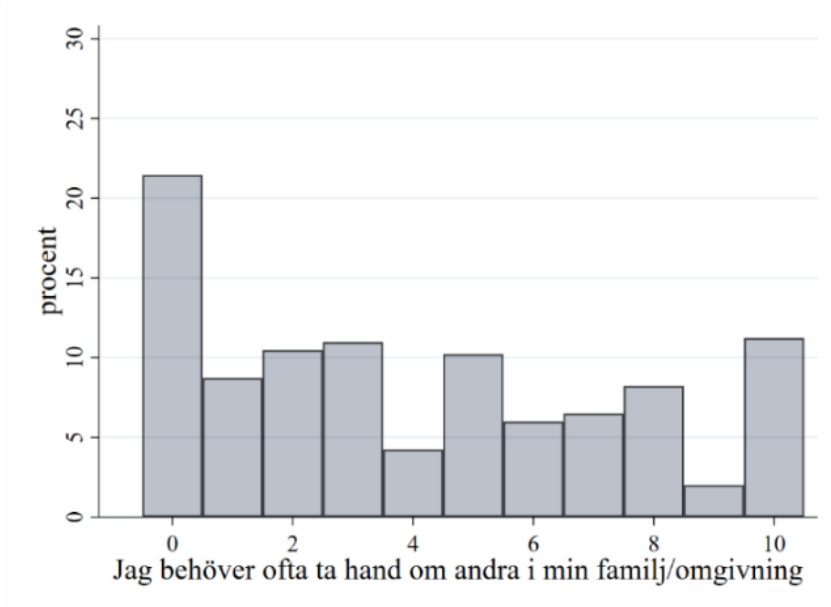
Ungefär 54 procent av deltagarna anger att livet i allmänhet känns dåligt (≤ 4), och 18 procent att det känns mycket dåligt (≤ 1). På skalan 1 till 10 anger flest deltagare ett neutralt svar på frågan, det vill säga 5. Viktigt att notera är att knappt 8 procent av deltagarna anser att livet i allmänhet känns mycket bra (≥ 8).

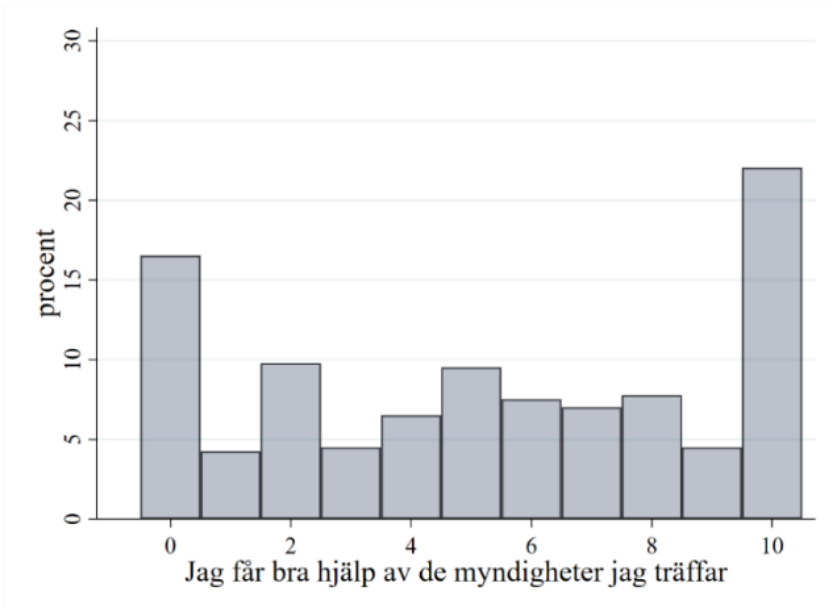
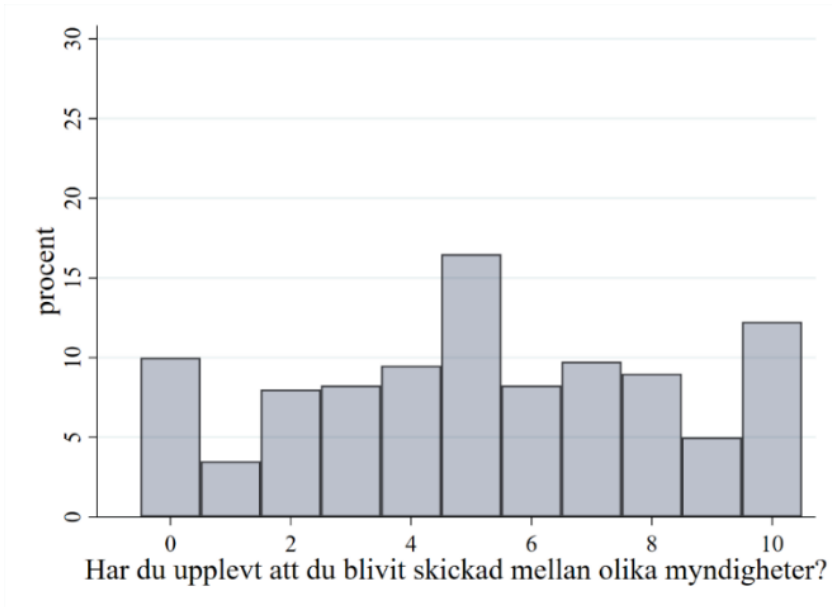
Figur 4 Fördelningen av svaren på enkätfrågor, enkät 1

Utvärderingen av teamverksamhet vid Göteborgs, Insjörkets och Stockholms stads samordningsförbund

4.3 Ett kontrollerat experiment gör det möjligt att beräkna effekten av teamverksamheten

I detta avsnitt beskriver vi experimentet och hur det har utformats för att göra det möjligt att utvärdera effekten av den teamverksamhet som finansieras av samordningsförbunden på individers självskattade livssituation. Analysen baseras på en randomiserad kontrollstudie, vilket innebär att de individer som har deltagit i teamverksamheten, det vill säga behandlingsgruppen, har valts ut slumpmässigt. Effekten av teamverksamheten har vi beräknat genom att jämföra förändringen i individers självupplevda livssituation före och efter att de tagit del av teamverksamheten. Denna förändring jämförs med förändringen i självupplevd livssituation hos individer i kontrollgruppen som inte fick ta del av teamverksamheten under samma period.

4.3.1 Individer i behandlingsgruppen fick snabbt träffa ett team

När en individ remitterades till ett samordnings team som deltog i utvärderingen och kallades till ett informationsmöte fick de erbjudande om att delta i utvärderingen. Samtliga individer som kallades till teamens informationsmöte under perioden augusti 2019 till och med juni 2021 fick information om studiens upplägg och syfte i samband med att de tillfrågades om att delta. Det framgick tydligt att deltagandet var frivilligt och att det baserades på ett informerat samtycke. Individerna behövde inte besluta sig direkt för att medverka utan fick möjlighet att tänka över sitt beslut i 10 dagar.

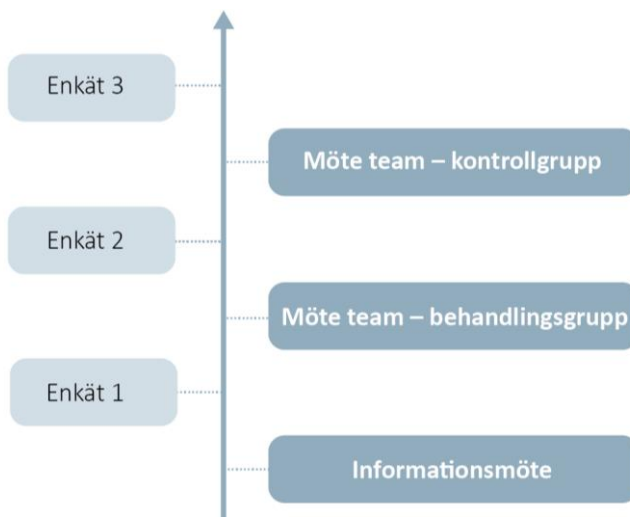
De individer som valde att delta i utvärderingen fördelades slumpmässigt i en behandlingsgrupp och i en kontrollgrupp. 60 procent av deltagarna placerades slumpmässigt i behandlingsgruppen och 40 procent i kontrollgruppen. Behandlingsgruppen fick snabbt träffa ett av samordningsteamerna, medan kontrollgruppen fick vänta i minst sex månader. Endast de som skriftligt samtyckt till att delta i utvärderingen slumpades in i en kontroll- eller behandlingsgrupp. De som tackade nej till att medverka i utvärderingen fick träffa teamerna som vanligt.

Randomiseringen baserades till en början på de sista siffrorna i födelsedatumet. Men detta ledde till en ojämn fördelning, eftersom den personalen på förbunden som informerade om utvärderingen redan på förhand kunde förutsäga vilka individer som skulle hamna i behandlings- eller kontrollgrupp. Det påverkade hur de informerade om utvärderingen och vilka som tackade ja respektive nej till utvärderingen.

I slutet av 2019 ändrades därför randomiseringen så att alla team fick tillslutna nummerade kuvert som innehöll information om individen placerades i behandlingsgruppen eller i kontrollgruppen. På så sätt visste varken de som informerade om utvärderingen eller deltagaren själv i vilken grupp individen skulle hamna i, innan hen hade tackat ja till att delta i utvärderingen. Att kuverten var nummerade säkerställde att deltagarna fick kuverten i rätt ordning hos förbunden.

Samtliga deltagare fick besvara en enkät vid ett antal tillfällen under studieperioden, både innan de träffade teamen och efter. Därmed fick behandlingsgruppen besvara 2 enkäter (i samband med att de tackade ja till att delta i utvärderingen (*enkät 1*) och samma enkät 6 månader senare (*enkät 2*)). Kontrollgruppen besvarade enkäten 3 gånger, första gången när de tackade ja till att delta i utvärderingen, igen direkt före första träffen med teamet, det vill säga 6 månader efter samtycket, och samma enkät 6 månader senare (*enkät 3*), det vill säga när de hade träffat teamen. Tiden mellan varje enkät var förväntad till 6 månader. Figur 5 beskriver tidsplanen för experimentet och utskick av enkäter.

Figur 5 Tidslinje för experiment och enkäter

Anm. Tidsplanen för experimentet, det vill säga när de olika grupperna fick ta del av teamverksamheten, och utskick av enkäter.

4.3.2 Randomiseringen är en viktig förutsättning för utvärderingen

För att med säkerhet kunna uttala oss om effekterna av teamverksamheten är det viktigt att fastställa att randomiseringen fungerade som den skulle, det vill säga den slumpvisa indelningen av deltagare i behandlings- och kontrollgruppen. Syftet med att randomisera är att skapa en kontroll- och behandlingsgrupp som i allt väsentligt är lika varandra i genomsnitt, och där det endast är behandlingen som skiljer sig åt mellan grupperna. Kontrollgruppen ger då information om vad som skulle ha hänt behandlingsgruppen om de inte fått del av förbundens teamverksamheter. Genom att studera skillnader i utfallen mellan individer i behandlingsgruppen, kan vi beräkna den kausala effekten av teamverksamheten för förändringar i hur individer upplever sin livssituation.

En lyckad randomisering innebär att det inte finns några systematiska skillnader i egenskaper mellan kontroll- och behandlingsgruppen. För att försäkra oss om att randomiseringen av deltagare till kontroll- och behandlingsgruppen har fungerat, har vi jämfört grupperna med av-

seende på ett antal egenskaper (bilaga 1, tabell B3). Vi har jämfört individernas egenskaper 2018, det vill säga minst ett år innan någon i behandlingsgruppen har träffat teamen.

Vi har inte funnit någon statistiskt signifikant skillnad mellan individer i behandlings och kontrollgruppen, vilket indikerar att det inte finns några systematiska skillnader mellangrupperna. Vi har exempelvis inte funnit någon statistiskt signifikant skillnad mellan de båda grupperna i könsfördelning, utländsk bakgrund, utbildning och ålder, disponibel inkomst, mottagande av ekonomiskt bistånd, arbetslöshet, etc. (bilaga 1, tabell B3).

4.4 Samordningsförbunden bidrar till att individer ser mer positivt på sina framtidsmöjligheter och sin livssituation

I det här avsnittet presenterar vi resultaten från vår analys. Resultaten visar att teamverksamheten som samordningsförbunden finansierar leder till att individer upplever att deras framtida möjligheter att få ett arbete och att klara sig ekonomiskt i framtiden ökar. De individer som har tagit del av teamverksamheten har också en mer positiv bild av sin livssituation jämfört med de som inte har gjort det.

Vi hittar inget som tyder på att teamverksamheten påverkar individernas sociala aktiviteter. Vi finner inte heller något som tyder på att teamverksamheten påverkar vad individerna anser om det stöd de får från myndigheter.

Vi har utfört ett antal olika känslighetsanalyser för att testa resultaten när vi gör förändringar i våra beräkningsmetoder. Resultaten visar att våra resultat är robusta. Vi presenterar resultat från känslighetsanalysen och en diskussion av resultaten i bilaga 1 (tabell B4).

När representanter från teamen får besvara samma enkät visar resultaten att de har en mer positiv bild av individens framtidsmöjligheter över lag, jämfört med individens egen uppfattning. När representantens bild av en individs livssituation jämförs med samma individs egen uppfattning, visar resultaten att representanternas bild utslutande är mer positiv vad gäller framtida arbetsmöjligheter.

4.4.1 Teamverksamheten leder till att individerna upplever att de har närmast sig arbetsmarknaden

Våra enkätresultat visar att individer som har fått träffa ett samordningsteam i högre utsträckning upplever att de har goda möjligheter att få ett jobb och att försörja sig ekonomiskt i framtiden, jämfört med kontrollgruppen som inte fått träffa ett team än (tabell 2). Resultaten visar även att teamverksamheten har en positiv effekt på individers allmänna livssituation. Vi finner också en positiv effekt på i vilken utsträckning individer instämmer med påståendet att de känner sig redo att börja jobba eller studera, men den effekten är inte statistiskt säkerställd.

Sammantaget indikerar resultaten att samordningsförbundens teamverksamhet har bidragit till att förbättra individers syn på framtiden när det gäller ekonomi och arbete. I övrigt visar resultaten att teamverksamheten inte hade någon statistiskt säkerställd (signifikant) effekt på individers upplevelse av hur bra myndigheternas stöd har varit, eller den utsträckning de blivit skickade mellan myndigheterna.

Tabell 2 Effekten av teamverksamhet på individers självskattade livssituation

	(1) <i>Jobbmöjlighet</i>	(2) <i>Redo att jobba</i>	(3) <i>Ekonomisk framtid</i>	(4) <i>Aktivitet</i>	(5) <i>Familjen</i>	(6) <i>Livet</i>	(7) <i>Skickad mellan myndigheter</i>	(8) <i>Bra hjälp myndigheter</i>
Behandlingseffekt	0,664**	0,417	0,611*	0,121	-0,216	0,334*	-0,184	-0,305
	(0,330)	(0,281)	(0,314)	(0,107)	(0,293)	(0,201)	(0,286)	(0,398)
Medelvärde	3,932	4,592	4,131	1,413	4,140	4,220	5,138	5,500
Observationer	686	693	689	690	691	687	692	685
R ²	0,040	0,024	0,044	0,013	0,036	0,035	0,013	0,041
Antal unika individer	439	443	440	442	442	439	442	438

Anm. Tabellen visar resultaten från att ha skattat ekvation (1) med data från enkät 1 och 2. Behandlingseffekten visar hur teamverksamheten påverkar i vilken utsträckning individer instämmer/instämmer ej med olika påståenden i enkäten, standardavvikelse inom parentes. Medelvärde gäller medelvärde i urvalet för enkät 1, antalet observationer visar antalet svar på den fråga som inkluderas i beräkningarna, R² värdet är förklaringsgraden. Tabellen indikerar även det antal individer som inkluderas i beräkningarna. Eftersom varje deltagare har besvarat enkäten vid flera tillfällen, skiljer sig antalet observationer från antalet individer. Endast de individer som har besvarat enkäterna inom 30 dagar inkluderas i urvalet. Samtliga skattningar kontrollerar för bakgrundsvariabler: indikator för kvinna, utländsk bakgrund, utbildning, samt ålder. Skattningarna inkluderar även årsfixa effekter. *** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1.

4.4.2 Representanter från teamen har en positivare bild av individers framtidsmöjligheter jämfört med individerna själva

Även representanter för teamen har fått besvara enkäten för att vi ska kunna mäta hur de upplever deltagares livssituation och hur långt ifrån arbetsmarknaden som de anser att individerna står. En av teammedlemmarna eller en samordnare har besvarat enkäten i samband med att individen tackar ja till att delta i studien, det vill säga innan deltagaren har tagit del av parternas stöd i teamen.

Resultaten visar att det finns skillnader mellan individernas och teamens bedömning av individernas framtida möjligheter på arbetsmarknaden (figur 6a och 6b). Fördelningen visar att representanterna från teamen har en mer positiv bild av både individernas framtida möjligheter till att få ett arbete och till individernas arbetsförmåga.

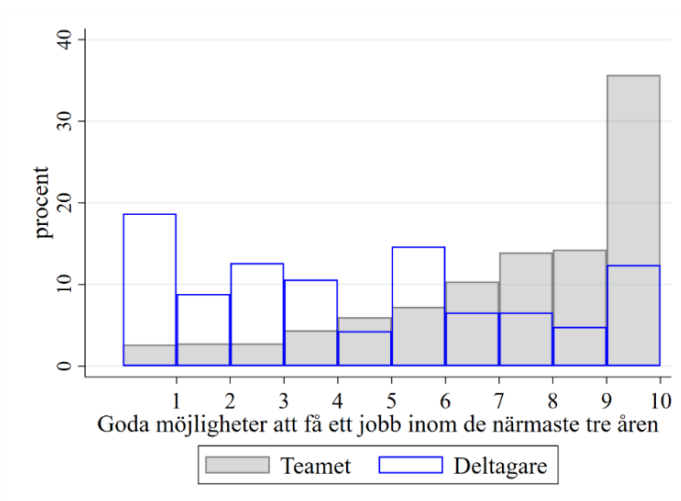
Liknande mönster uppstår när vi studerar hur svaret på de båda frågorna skiljer sig åt mellan deltagare och teamrepresentanter för specifika individer, det vill säga när vi matchar deltagarens bedömning med teamets bedömning för samma individ. Resultaten visar att samtliga representanter från teamen är mer positiva till att en individ har goda möjligheter att få arbete inom ett år, än vad individen själv är (bilaga 1, figur B1a).

Skillnader i bedömning är mer normalfördelad när det gäller i vilken utsträckning som deltagare är redo att arbeta. Resultaten visar att teammedlemmen och deltagarna bedömer individens förmåga mer lika i detta fall (bilaga 1, figur B1b). Men även här visar fördelningen att teamen är något mer positiva till individernas arbetsförmåga, än vad deltagarna själva är.

Även när det gäller frågan om individens ekonomiska möjligheter i framtiden har teamen en mer positiv uppfattning om individens framtida möjligheter, än deltagarna själva (figur 6c). Samma mönster ser vi när vi jämför bedömning av en specifik individ med individens egen bedömning som har gjorts av representanterna från teamen (bilaga 1, figur B1c).

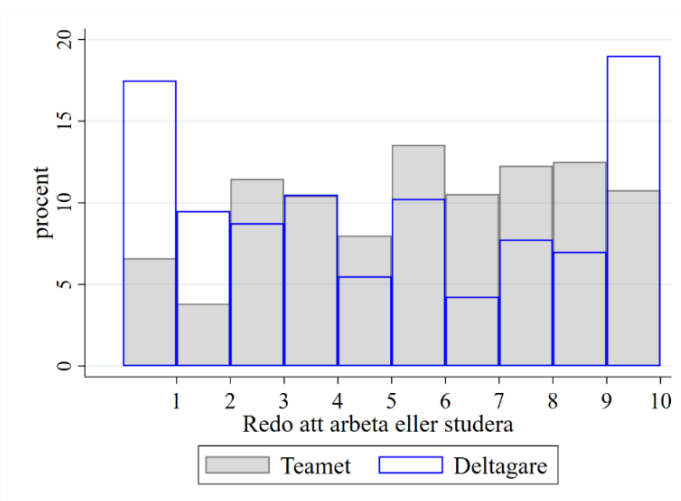
Figur 6 Fördelningen av självskattningen för individer och representanter från teamen, enkät 1

a) Möjligheter att få arbete inom ett år

Anm. Figuren visar fördelningen av svar på enkätfrågan "Jag har goda möjligheter att få ett jobb (eller studera) inom det närmaste året" från representanter från teamen och från deltagare. Data från enkät 1 och handläggarenkäten, i samband med att individer tackar ja till att delta i studien.

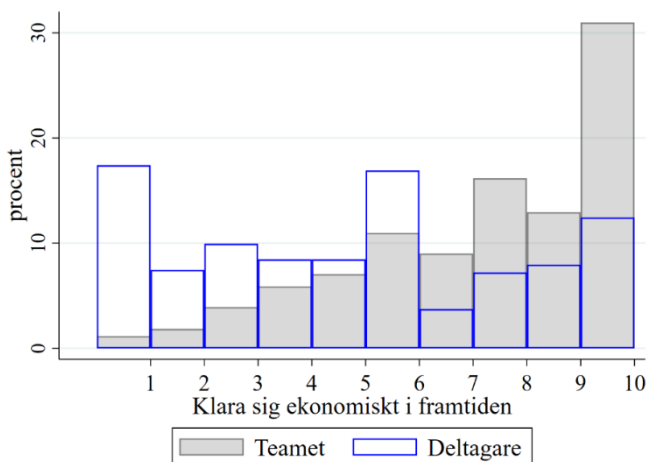
b) Redo att arbeta

Anm. Figuren visar fördelningen av representanter från teamet och deltagares svar på enkätfrågan ”Jag känner mig redo att kunna arbeta eller studera”. Data från enkät 1 och handläggarenkäten, i samband med att individer tackar ja till att delta i studien.

c) Möjligheter att klara mig ekonomiskt i framtiden

Anm. Figuren visar fördelningen av svar på enkätfrågan ”Jag har goda möjligheter att klara mig ekonomiskt i framtiden” från representanter från teamet och deltagare. Data från enkät 1 och handläggarenkäten, i samband med att individer tackar ja till att delta i studien.

4.5 Deltagarna är ofta positiva till samordningsförbunden, teamen och de insatser som de har tagit del av

De som har svarat på enkäten har fått skriva ett öppet svar på frågan: *Är det något mer du vill tillägga om det stöd och hjälp som du har fått av de myndigheter som du mött?* Enkäterna skickades ut på flera språk men det var endast de svenska enkäterna som innehöll möjligheten att skriva ett öppet svar. Vi tog bort frågan från de översatta enkäterna på grund av att vi skulle ha svårt att översätta svaren. Endast åtta procent av de som har svarat har gjort det på ett annat språk än svenska. Det är möjligt att svaren från de som har svarat på ett annat språk skulle ha skiljt sig från de som har svarat på svenska.

Cirka 500 respondenter fick enkäten på svenska och därmed den öppna frågan. Av dessa valde knappt hälften att skriva ett öppet svar

på enkäterna. Det var något vanligare att personen skrev ett öppet svar om den tillhörde behandlingsgruppen. Det är viktigt att komma ihåg att vi inte kan uttala oss om i vilken grad de här svaren är representativa för deltagarna i denna studie eller för målgruppen som tar del av teamverksamhet som finansieras av samordningsförbunden i allmänhet.

Sammantaget visar resultaten att deltagarna många gånger befinner sig i en svår situation och att de har en känsla av att inte passa in i samhället. De har negativa upplevelser av tidigare myndighetskontakter och känner att de har kommit i kläm mellan myndigheter. De upplever ofta stress till följd av den administration som kontakterna med myndigheterna medför. Däremot är deltagarna ofta positiva till samordningsförbunden, teamen och de insatser som förbunden har finansierat.

De citat från de öppna svaren som vi redovisar nedan är språkligt korrigerade för att bli mer lättlästa. Men vi har inte ändrat innebörden i vad respondenterna har skrivit.

4.5.1 Den öppna frågan svarade på mycket mer än vi frågade efter

Vi frågade deltagarna om hur de uppfattade stödet och hjälpen från myndigheterna, men de svar som kom in handlade om mycket mer. Deltagarna har använt de öppna svaren för att förklara sin livssituation, berätta om tidigare erfarenheter, kommentera samordningsförbunden, utvärderingen och enkäten. Trots att det inte var vad vi frågade efter anser vi att svaren ger värdefull insikt i deltagarnas livssituation.

Vissa svar kan handla både om samordningsförbunden och myndigheterna. Det gäller till exempel generella svar som inte tydligt uttrycker vilken institution det är individen uttalar sig om. Vid dessa svar har en bedömning skett från fall till fall.

För att se om individerna beskriver en förändring studerades även de öppna svar som skrivits av samma individer på olika enkäter. Totalt hade cirka 110 av deltagarna skrivit ett öppet svar på mer än en enkät och gick att jämföra med varandra. Hos majoriteten av deltagarna går det inte att se någon tydlig förändring mellan svaren före och efter de tagit del av samordningsförbunden. Det har två huvudsakliga orsaker,

i det ena fallet har individen svarat liknande på båda enkäterna och det finns inte någon skillnad i svaren. I andra fall handlar svaren om olika saker och det är inte möjligt att jämföra svaren mellan enkäterna. I en del fall går det däremot att se att se en förändring i hur deltagarna svarat på enkäterna och förändringen är i samtliga fall relaterad till samordningsförbunden. Resultatet från analysen där vi tittat på samma individs förändring presenteras i stycket om samordningsförbunden.

4.5.2 Deltagarna har en svår livssituation

De deltagare som har valt att skriva ett öppet svar ger ofta uttryck för att de befinner sig i en svår situation. En stor andel av de som har svarat upplever att stödet från myndigheterna har varit dåligt och inte hjälpt dem. De myndigheter som ofta nämns i svaren är samordningsförbundens parter, det vill säga Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, vården och socialtjänsten. Däremot är kommentarerna om teamverksamheten hos samordningsförbundet generellt positiva.

Sammantaget framkommer det inga stora skillnader mellan svaren från kontrollgruppen och behandlingsgruppen. Däremot finns vissa skillnader mellan de enkäter som individerna svarar på innan de träffat ett team och de enkäter de svarar på efter att träffat teamet. Tydligast gäller det kommentarer om den teamverksamhet som de tagit del av via samordningsförbunden, vilket är naturligt eftersom de som har svarat inte har träffat teamen när de besvarar den första enkäten.

En grups svar visar att individerna har en svår livssituation med dålig ekonomi, sjukdom och en känsla av att inte passa in i samhället. Känslan av att inte passa in eller klara av samhällets krav förstärks också av den dåliga ekonomin och sjukdomar som gör att individerna inte kan ta de steg som de behöver för att lyfta sig ur situationen.

”Jag klarar inte av samhället.” Kontrollgrupp, enkät 2.

”Jag mår inte bra, vill inte träffa folk, har jämt ångest, stress och panik. Vill bara vara hemma och vara ensam!” Behandlingsgrupp, enkät 1.

”Jag har fått 0 hjälp de senaste 6 månaderna (sen förra enkäten) fast jag har väldigt ont och jag har inte haft 1 krona in i "inkomst" på 18 månader ... Så vad finns för mening med livet?” Kontrollgrupp, enkät 2.

Respondenterna i kontrollgruppen uttrycker kritik i ett fåtal svar mot att de inte ska få träffa teamet på sex månader. Ett exempel på det är citatet ovan där individen ger uttryck för att väntetiden försätter hen i en svår ekonomisk situation och att hen måste vänta på att få hjälp. Utvärderingen innebar inget hinder mot att personen får del av parternas ordinarie verksamhet under väntetiden och tanken var att deltagarna skulle behålla den försörjning de har haft innan. Men svaren visar att vissa individer ändå drabbades negativt när de hamnade i kontrollgruppen. Majoriteten av deltagarna i kontrollgruppen kommenterar inte sin livssituation i relation till väntetiden.

Det är inte alla individer som befinner sig i en så svår livssituation. I enkäterna efter att individen träffat teamen finns ett fåtal som skriver att de har fått ett jobb eller att de arbetstränar, framför allt från behandlingsgruppen.

4.5.3 Deltagarna har negativa erfarenheter av myndigheterna

De negativa svaren om myndighetskontakter är betydligt fler än de positiva. De negativa upplevelserna handlar om att individernas ärenden tar lång tid, att åtgärder inte har varit individanpassade, att den personliga kontakten upplevs som negativ och att myndigheterna lägger en hög administrativ arbetsbörda på individen. Deltagarna ger även uttryck för upplevelsen att ”falla mellan stolarna”, det vill säga att ingen myndighet vill ta ett helhetsansvar.

Ärenden tar lång tid

Ett vanligt tema är att ärenden hos myndigheterna tar lång tid. Ibland uttrycker deltagarna att de inte har någon kontakt alls med myndigheten utan bara väntar. I andra fall upplever individen att de har kontakter med myndigheterna men att kontakterna inte leder till att deras situation förändras. Många nämner att det är långa väntetider till psykiatrin.

”Önskvärt vore om jag hade fått hjälp från Försäkringskassan i stället för att behöva sitta hemma och vänta på hjälp.” Kontrollgruppen, enkät 2.

”Psykologmottagningen har varit svårt att komma till. Jag ansökte för fyra år sedan och har fortfarande inte kommit dit.” Behandlingsgruppen, enkät 2.

Det är långa väntetider både hos vården och myndigheterna. Inte bara de deltagare som är missnöjda med sina myndighetskontakter tar upp detta. Flera svar som uttrycker att personen är nöjd visar att även hen fick vänta lång tid på att få hjälpen.

”Jag har fått ett bra stöd under de senaste åren men jag hade behövt det tidigare för att inte bli så här sjuk. Nu känns det som att jag har svårt att bli bra igen.” Kontrollgruppen, enkät 2.

Väntetiden till myndigheterna och vården påverkar individerna på flera sätt. Som citatet ovan visar upplever individen att väntetiden i sig försämrar hans möjligheter att komma tillbaka till arbete och må bra.

Flera av de som svarat på den öppna frågan har negativa upplevelser av de personliga kontakterna med handläggare på myndigheterna

Flera lyfter fram den personliga kontakten i svaren. Dessa deltagare känner sig misstrodda och illa behandlade av handläggare på myndigheterna. Flera av dem tar upp både att de upplever den personliga kontakten med handläggare som negativ och att handläggarna inte tar hänsyn till deras individuella förutsättningar. Handläggare på Försäkringskassan nämns oftare än handläggare på andra myndigheter.

”Skulle vilja påstå att de till och med ansträngt sig i att stjälpas mig i stället för att hjälpa mig.” Kontrollgruppen, enkät 3.

”Försäkringskassans avdelning för sjukpenning är de mest omänskliga och arroganta människor jag någonsin har mött.” Behandlingsgruppen, enkät 2.

En liknande kritik är att myndigheterna ofta byter personal och att handläggarna kan vara svåra att få kontakt med. Det nämns även att handläggare inte dyker upp på bokade möten. Det är alltså inte bara bemötandet från handläggarna utan även formerna för kontakten som

deltagarna upplever som problematiska. Citatet nedan visar ett exempel på att personalbyten leder till missförstånd och att det hänger ihop med de långa väntetiderna.

”Försäkringskassan har varit rörig med byte av handläggare, missförstånd, långa väntetider, svårt att få kontakt med handläggare etcetera.”
Behandlingsgruppen, enkät 1.

I dessa kommentarer framgår även att deltagarna upplever att handläggarna är överbelastade och saknar befogenhet att påverka deras ärenden.

Åtgärder är inte individanpassade

De som har lämnat öppna svar upplever också att myndigheterna inte individanpassar sin verksamhet. De upplever att de inte blir lyssnade på eller tagna på allvar och att myndigheterna inte tar hänsyn till deras problem. I vissa fall är svaren som handlar om bristande anpassning mycket lika svaren från de som upplever negativt bemötande från handläggare, men inte alltid. Citatet nedan är till exempel skrivet av någon som upplever att hen fått bra bemötande men att det är svårt ”om man inte är efter mallen”.

”Enskilt har jag mött många fina och försök till hjälpsamma människor i det flesta myndigheter. MEN det blir inget resultat för att systemen och reglerna alltid stoppar om man inte är efter mallen. Alla försök att göra något rinner ut i sanden. Det är MÅNGA strukturella problem överallt och som en enskild person blir man nermald i ett förkrossande stelbent system som det är väldigt svårt att komma utifrån” Behandlingsgruppen, enkät 1.

En hög administrativ arbetsbörda läggs på individen

Ett annat tema är att de som har lämnat öppna svar upplever att kontakterna med myndigheterna medför mycket administrativt arbete från dem som individer. De tycker det är jobbigt att hantera de papper och den information som de får från myndigheterna. De kan också behöva stå för kommunikationen mellan myndigheterna. De upplever att det administrativa arbetet stressar dem och påverkar dem negativt.

”Då Försäkringskassan utgår ifrån att Arbetsförmedlingen skall hjälpa till, så förvånar det mig att regelverket för de bägge myndigheter inte är gemensam. Förväntar man sig att de dessutom skall kommunicera så misstar man sig gruvligt” Kontrollgruppen, enkät 1.

Deltagarna upplever också att de inte får tillräckligt med information och hjälp att förstå vad som händer i deras fall eller vilka valmöjligheter de har.

”Det skulle behövas en stor samordnare som binder ihop och har information om alla myndigheter så som Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Det är extremt svårt att navigera mellan allt själv när man är ung och säkert för många äldre också. Regler ändras ofta och bedömningar känns ofta alldeles för godtyckliga beroende på vem man möter som exempelvis handläggare.” Kontrollgruppen, enkät 1.

Den individ som skrivit svaret ovan efterfrågar en samordnare som har den roll som teamen som samordningsförbunden finansierar har som syfte att ha. Citatet kommer från den första enkäten innan individerna har träffat ett team. I enkäter där individen har träffat ett team är det något färre kommentarer som berör bristande information eller hög administrativ börda för deltagarna. Svaren är dock få, så de bör tolkas med försiktighet vilket innebär att det är svårt att dra några slutsatser.

Upplevelser av att falla mellan stolarna

Vissa av respondenterna upplever att de hamnar mellan olika myndigheters ansvarsområden. Det är ett problem som hänger ihop med många av de andra aspekterna, till exempel att de själva får stå för kommunikationen mellan myndigheterna och att myndigheterna har gett dem en hög administrativ börda. När individen hamnar mellan olika myndigheters ansvarsområden hamnar ansvaret i stället på individen själv. Nedan finns ett citat som fångar många av aspekterna i svaren:

”När jag väl får stöd från myndigheter upplever jag att ärendet slutar för tidigt utan att jag får den hjälp jag behöver och att jag inte förstår vilket beslut de fattat samt hur jag ska gå vidare för att få det stöd jag behöver. Upplever att jag ”hamnar mellan stolarna” där myndigheter inte riktigt vet hur de ska hjälpa mig på bästa sätt.” Behandlingsgruppen, enkät 1.

Först påpekar den som svarat att det tog lång tid att få stöd, och när stödet väl kom var inte informationen tillräcklig. Personen upplever att myndigheterna inte vet hur de ska hjälpa, vilket kan vara ett tecken på bristande individanpassning.

Det är tydligt i exempelvis följande svar:

”Det är på tok för komplicerat med olika insatser och bidrag från olika instanser; myndighetsanställda har knappt koll på sitt eget område och ingen koll på de andras. Systemet är uppbyggt för enkla, tydliga funktionshinder och får mig att känna mig som en jobbig oönskad alien”
Behandlingsgruppen, enkät 2.

Det är färre som skriver om upplevelsen av att falla mellan stolarna i de enkäter som de har svarat på efter att de har träffat teamen.

De som har en positiv upplevelse uttrycker en låg förväntan på myndigheterna

Färre deltagare ger i de öppna svaren uttryck för positiva upplevelser än de som ger uttryck för negativa upplevelser. Men det finns ändå de som tycker att de har fått hjälp och stöd av myndigheterna. Ibland påpekar de att de framför allt är tacksamma över olika typer av ekonomiskt stöd. Precis som när det gäller de negativa upplevelserna är det den personliga kontakten med handläggare som de särskilt beskriver som positiv. Vi kan alltså se att den personliga kontakten är viktig, men att den kan påverka åt båda håll. Vi bedömer att många deltagare anser att just vilken handläggare de får har stor påverkan på hur de upplever myndigheten. Att handläggarna är olika syns till exempel i citatet nedan.

”Jag har haft kontakt med 4 handläggare på socialtjänsten. Endast 1 av dem har varit trevlig och visat respekt och empati. Det har varit fruktansvärt. Min nuvarande är toppen som tur är!” Behandlingsgruppen, enkät 1.

Det finns en negativ förväntan i vissa av svaren även när huvudmeningen är positiv. Det märks till exempel genom att respondenterna använder uttryck som att de ”haft tur.”

”Jag har haft tur i kontakten med myndigheterna.” Kontrollgruppen, enkät 2.

Andra uttrycker att de är positiva, men att det har krävts något extra för att det skulle bli bra. Ett exempel är att de har fått bra hjälp efter att de själva har föreslagit åtgärder eller efter att en diagnos har ställts.

4.5.4 Deltagarna är positiva till samordningsförbunden

I den första enkäten finns nästan bara positiva svar om teamen och de insatser som samordningsförbunden finansierar, men då har deltagarna i många fall ännu inte träffat teamen. I den andra enkäten är det framför allt behandlingsgruppen som har kommenterat teamen i både negativa och positiva ordalag. Det är inte så konstigt med tanke på att det är de i behandlingsgruppen som har hunnit ta del av förbundets insatser. I den tredje enkäten är det däremot många svar från kontrollgruppen som berör teamen, eftersom de då har hunnit ta del av deras verksamhet.

Bra hjälp och personliga kontakter leder till en positiv upplevelse av teamen och de insatser som förbunden finansierar

Kontakten med teamen verkar väcka förhoppningar om att närma sig arbetsmarknaden. Deltagarna upplever att de får bra hjälp och att teamen och de insatser som förbunden finansierar leder till en förändring. Det är en stor skillnad mot hur de bedömer deras tidigare kontakter med myndigheterna, där en vanlig kritik är att verksamheten inte leder framåt. Det är också tydligt att de personliga handläggarna är viktiga för individen och påverkar deras positiva upplevelse.

”...i om att jag fick kontakt med finsam blev det bättre. De fungerade som en sambandscentral vilket ledde till att jag kände mer stöd i andra kontakter.” Behandlingsgruppen, enkät 2.

”Jag har varit i XX och haft kanoncoacher, de är helt underbara och har resulterat i att jag tror på mig själv och nu börjat arbetsträna.” Behandlingsgruppen, enkät 2.

”Min handläggare på finsam är mycket bra, inkännande, öppen, lättillgänglig.” Kontrollgruppen, enkät 3.

Besvikelser och ouppfyllda förväntningar leder till en negativ upplevelse av samordningsförbunden

Det finns även negativa kommentarer om teamen och de insatser som förbunden finansierar. I vissa fall har coronapandemin påverkat väntetiden vilket vissa deltagare påpekar. Det är inte heller alla individer som känner att de fått hjälp. Vissa är även besvikna på

teamen och de insatser som kan ha blivit följden av deras bedömningar. I exemplet nedan hade deltagaren till exempel förväntat sig att kontakten skulle leda till en förändring som hen sedan upplevde att den inte skedde. I andra fall upplever individen att hen inte kunde ta till sig insatsen när den gavs.

”När vi hade möte i XX kändes det väldigt hoppfullt men i praktiken var det meningslös, så just nu försöker jag klara mig på egen hand.”
Behandlingsgruppen, enkät 2

”XX verksamhet är jättebra om man kan starta snabbt men inte efter fem års sjukskrivning.” Behandlingsgruppen, enkät 2

Samordningsförbunden påverkar individuella förändringar över tid

De skillnader vi har redovisat hittills är skillnader mellan sammanställningarna av olika enkäter. Nedan redovisar vi i stället skillnader hos samma individ mellan den enkät som individen har svarat på innan hen fått träffa teamet och den enkät som hen har svarat på efter detta. De svar där vi kan se en förändring kan grovt delas in i två grupper. I den första gruppen är deltagarna till en början positiva men uttrycker sig negativt i en senare enkät. I den andra gruppen är det tvärtom, och deltagarna går i stället från att vara negativa till positiva.

Om deltagaren uttrycker att hen får hjälp eller får bra hjälp har vi räknat det som positivt. Om deltagaren inte fick hjälp eller fick dålig hjälp har vi räknat det som negativt. Men begreppen negativt och positivt innebär inte bara att deltagarna själva nödvändigtvis beskriver att det är positivt eller negativt. I vissa fall beskriver deltagarna aspekter som vi har valt att tolka, till exempel räknar vi att något tar lång tid som negativt. I andra fall beskriver de ett sinnestillstånd, till exempel att de tror att det kommer gå bättre för dem, vilket vi räknar som positivt.

Det går inte att se någon skillnad mellan de i kontrollgruppen och behandlingsgruppen. Deltagarna i båda grupperna uppger samma orsaker till att de har gått från att vara positiva till negativa eller tvärtom. För deltagarna i kontrollgruppen kan förändringen ske både mellan enkät ett och två eller enkät två och tre. I de flesta fall sker skillnaden mellan enkät två och tre, det vill säga efter att de har fått del av den teamverksamhet som samordningsförbundet finansierar.

I de flesta fall där vi kan se en förändring går deltagarna från att vara negativa till att bli positiva. Nästan alla dessa nämner den teamverksamhet eller de insatser som denna lett till och som de får del av via samordningsförbunden som en orsak till detta. Framför allt tar deltagarna upp att de har fått ett bra bemötande från personalen i teamen eller i insatserna. Då är det vanligt att de nämner att enskilda individer har varit betydelsefulla. Personen nedan uttrycker till exempel att hen har för höga krav på sig i den första enkäten men är positiv till hjälpen som hen får i den andra enkäten.

Enkät 1: ”Jag skall göra mer än min kropp orkar.”

Enkät 2: ”Tränar med XX på XX, hon e underbar och hon tränar mig till max fysiskt och psykiskt, hon också 10 på skalan.”

Enstaka svar lyfter fram andra positiva aspekter, till exempel att teamen hjälper till att hålla kontakter med de andra myndigheterna och underlättar den administrativa bördan för individen.

Det är en relativt liten grupp som går från positiva till negativa, men vi kan ändå se några gemensamma drag i dessa svar. Ett framträdande drag är reaktionen på covid-19-pandemin som gjorde att insatser pausades och att kontakter sköttes på distans i stället för i fysiska möten. Det är något som tas upp av deltagare som till en början hade en positiv upplevelse men som inte har hunnit få del av de insatser som förbunden finansierar när de besvarade den andra eller tredje enkäten. Ett exempel på ett sådant svar är individen nedan som till en början tycker att hen har fått bra hjälp men som i andra enkäten väljer att ta upp att den står utan praktik. XX i citatet är namnet på en insats.

Enkät 1: ”Jag får utmärkt hjälp av hela systemet.”

Enkät 2: ”Jag har varit utan praktik sen okt 2020 på grund av pandemin och omorganiseringen hos XX.”

En liten grupp ger uttryck för att de är hoppfulla innan de har träffat teamen men blir sedan besvikna. Individen nedan tillhör kontrollgruppen. Hen går från frustrerad till hoppfull, men blir sedan besviken. Individen har fått träffa teamet i samband med att hen svarar på den andra. Den tredje enkäten besvaras sex månader senare.

Enkät 1: ”Oerhört trött på att bolla mellan alla, och att det är ofta de som jobbar på myndigheter ej dyker upp på möten de själva kallat till”

Enkät 2: ”Har precis varit på finsam-möte. Hoppas det ger resultat.”

Enkät 3: ”Det har inte fungerat. Som vanligt!!!”

Vid en jämförelse av svaren är det tydligt att personen trodde att teammötet skulle leda framåt. Men sex månader senare upplever individen inte att det har skett.

Med tanke på att kontrollgruppen har fått vänta i sex månader på att påbörja sin insats skulle det inte ha varit förvånande om väntetiden skulle återspegla sig i svaren på enkäterna när vi undersöker vilken förändring som individerna ger uttryck för. Men vi kan inte se det mer än i enskilda fall. I ett fall ger individen i första enkäten uttryck för tacksamhet över att få komma till ett teammöte. Men i senare enkätsvar är individen upprörd över att behöva vänta sex månader på att få börja.

5 Utvärderingen av teamverksamheten Malmökraften

Detta kapitel visar att det finns positiva effekter för individer av att ha fått samordnat stöd genom teamverksamheten Malmökraften på olika försörjnings- och arbetsmarknadsrelaterade utfall. Vi har undersökt om teamets stöd leder till att deltagare närmar sig arbetsmarknaden och om de tar steg mot en högre grad av egen försörjning i jämförelse med en kontrollgrupp som inte fått träffa ett team i Malmökraften.

För att studera om det samordnade stödet från teamverksamheten har gett effekter för individen har vi analyserat ett slumpmässigt urval av personer som var inskrivna i Jobb- och utvecklingsgarantin (JOB) hos Arbetsförmedlingen och som fick ta del av ”Malmökraften 1.0” – en teamverksamhet som drivs i samverkan av Malmö stad, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och primärvården i Region Skåne – under 2018 och 2019. Teamverksamheten Malmökraften riktar sig till individer som är långtidsarbetslösa och delfinansierades av samordningsförbundet FINSAM i Malmö.

Syftet med Malmökraften var att med ett samordnat stöd genom teamverksamheten förenkla individernas kontakt med de olika myndigheterna, effektivisera hanteringen av individernas ärenden, minska byråkratin och stärka fokuset på att hjälpa individerna till arbete eller utbildning. Ett uttalat mål med Malmökraften var också att med samordnat stöd förkorta arbetslöshetstiderna, tiden med offentlig försörjning och att öka individernas grad av egenförsörjning. Malmökraften skulle även leda till att myndigheterna utvecklade en myndighetsgemensam samverkansstruktur för samordnad individuell planering.

För att mäta kausala effekter har vi använt en så kallad difference-in-difference modell. I modellen jämförs förändringar i ett utfall över tid före och efter att en grupp har påverkats av en behandling (behand-

lingsgruppen), med en grupp som inte har påverkats (kontrollgruppen). Effekten av behandlingen (i detta fall teamen) för ett visst utfall (säg inkomster) – beräknas i vår modell som *skillnaden mellan* behandlingsgruppens inkomster före och efter att de träffat teamen (det vill säga *skillnaden inom* behandlingsgruppen över tid) och skillnaden i kontrollgruppens inkomster under samma period (det vill säga *skillnaden inom* kontrollgruppen över tid). Därefter har vi jämfört dessa skillnader i utvecklingen över tid mellan varandra. Detta utgör en ”difference-in-difference”. Är skillnaden större för de som har träffat teamen än för kontrollgruppen ser vi en positiv effekt på inkomsterna. Men om det *inte* finns någon effekt är skillnaderna över tid densamma inom båda grupperna. Effekten blir då noll. Vår modell mäter dessa effekter, men tar även hänsyn till att effekterna kan vara olika mellan olika behandlingsgrupper och över tid.

Sammantaget visar utvärderingen att effekterna av att ha fått del av samordnat stöd genom Malmökraften är positiva för våra arbetsmarknadsrelaterade utfall och för individernas löneinkomster. Resultaten tyder därmed på att individerna når en högre grad av egen försörjning. Färre är också beroende av försörjningsstöd efter att ha tagit del av teamverksamheten än innan, vilket gör att vi kan säga att Malmökraften har lett till en högre grad av egen försörjning bland deltagarna. Men effekten av teamverksamheten Malmökraften varierar beroende på när i tiden som individen har fått träffa teamet. Många gånger är effekterna större för de deltagare som fick träffa ett team när Malmökraften hade pågått ett tag. Möjligen beror detta på att teamen har arbetat bättre eller mer effektivt över tid. Att arbetet med samordning fungerade bättre över tid är även något som har lyfts i intervjuer med verksamma inom i projektet.⁵¹ Det är även möjligt att teamen har fått större tillgång till eller upparbetat bättre kontakter för att hitta till exempel subventionerade anställningar eller nystartsjobb.

Men våra resultat visar också att det är större sannolikhet att vara inskriven som öppet arbetslös eller i program hos Arbetsförmedlingen efter att ha deltagit i Malmökraften. Resultatet kan tolkas på olika sätt. Det kan å ena sidan tyda på att de som har fått samordnat stöd är kvar i arbetskraften i större utsträckning än de i kontrollgruppen. Men det kan å andra sidan tyda på att de långvariga sysselsättnings effekterna av Malmökraften är begränsade. Det skulle även kunna betyda

---

⁵¹ Sweco, *Malmökraften en beskrivande utvärdering*. Rapport 2019.

att ersättningarna för individerna till del byts från kommun (försörjningsstöd) till staten (aktivitetsstöd) och inte till att individerna får en högre grad av egen försörjning i termer av löneinkomster. Samtidigt är det också möjligt att de som återvänder till Arbetsförmedlingen efter att deras subventionerade anställningar eller nystartsjobb har upphört är berättigade till högre ersättning genom A-kassa än tidigare. Det skulle göra dem mindre beroende av försörjningsstöd och att individen därmed skulle slippa den behovsprövning och uppföljning som försörjningsstöd kräver. Resultatet kring sannolikheten att vara inskriven hos Arbetsförmedlingen ska dock tolkas med viss försiktighet eftersom det inte är robust för alla grupper och är känsligt för vad vi tar hänsyn till i vår modell.

Ett ytterligare resultat är att vissa blivande deltagare i Malmökraften lämnar Arbetsförmedlingen precis före de ska få träffa teamen. I månaderna runt och precis före lämnar en del av de individer som skulle blivit kallade till teamen Arbetsförmedlingen, andelen är större bland dem än i kontrollgruppen. En förklaring kan vara att dessa individer fått vetskap om Malmökraftens utökade krav på att aktivt söka arbete och stå till arbetsmarknadens förfogande, samt att detta kontrolleras av teamen, och att de därför har valt att skriva ut sig från Arbetsförmedlingen för att undvika att bli kallade till Malmökraften. Detta är i linje med en indirekt effekt av Malmökraften som var att upptäcka och förhindra svartarbete.⁵² Det kan således ha funnits en ”annonseringseffekt” för vissa individer av att de fått reda på att Malmökraften kan komma att granska individerna på ett sätt som inte tidigare varit möjligt. Att mer omfattande kontroller från Arbetsförmedlingen gör att arbetslösa fortare lämnar arbetslöshet för arbete, eller avregistrerar sig själva från Arbetsförmedlingen, har tidigare studier också visat.⁵³

Slutligen, att fler fått anställningar som en följd av Malmökraften skulle också kunna bero på att handläggare inom Malmökraften har öronmärkt inkommande jobbomöjligheter till deltagare i Malmökraften. I så fall är de positiva effekterna av Malmökraften för arbetsmarknaden bara en omfördelning av jobb mellan individerna i målgruppen för Malmökraften. Om så är fallet kan inte vår utvärdering avgöra.

---

⁵² FINSAM Malmö, *Teamsamverkan med Malmöbon i fokus. Metodstöd för Malmökraften*, december 2019.

⁵³ IFAU – Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, *Arbetsförmedlingens kontrollarbete, sanktioner och de arbetslösas sökbeteende*. Rapport 2019:23.

För de hälsorelaterade utfallen har vi haft svårt att skatta några effekter till följd av för få observationer. Detta gäller såväl medicinering, sjukhusvistelser i öppen och slutenvård och sjukskrivningar, som sjuk och aktivitetsersättning. Ett skäl till detta kan vara att vi studerar en grupp som återfinns i arbetskraften och som därmed är en relativt frisk grupp. För kortare sjukdomsperioder kan också individer som är i JOB vara sjuka i upp till 30 dagar med bibehållet aktivitetsstöd. Men sådan sjukfrånvaro registreras inte i registerdata vilket gör att vi inte har kunnat mäta effekterna av detta. Vi har inte heller haft tillgång till data på ett av de kanske vanligaste hälsorelaterade utfallet – individers besök hos vårdcentralen - varför vi inte heller har kunnat fånga ett betydande hälsoutfall. Men i den analys som vi har kunnat genomföra finner vi inget som tyder på att Malmökraften har påverkat sannolikheten för ändrad medicinering för psykisk hälsa.

5.1 Vår utvärdering av teamen inom Malmökraften kan visa på kausala effekter för individen

Två viktiga villkor är uppfyllda för att vi ska kunna uttala oss om just kausala effekter för individens position på arbetsmarknaden och hälsa av att ha fått ett samordnat stöd utifrån teamverksamheten Malmökraften. Det ena är att deltagare i Malmökraften har valts ut slumpmässigt av verksamhetsutvecklare på Arbetsförmedlingen. Det betyder att det inte har varit möjligt för arbetsförmedlare att handplocka de individer som skulle kallas till teamen. Det andra är att det finns en uttalad och väl definierad målgrupp för projektet som därmed är lätt att identifiera i registerdata. Eftersom deltagarna valdes ut slumpmässigt från de som var inskrivna i JOB vid tre kontor hos Arbetsförmedlingen i Malmö stad under 2018 och 2019 har vi kunnat ta fram en kontrollgrupp som består av individer som var valbara när verksamhetsutvecklarna slumpade fram vilka som skulle delta i Malmökraften men som inte valdes. Sammantaget innebär det att vi kan följa kontrollgruppen lika väl som deltagarna i Malmökraften med registerdata. En mer detaljerad beskrivning av Malmökraften, data och metod finns i bilaga 2.

En annan viktig fördel för vår utvärdering är att Malmökraften hade många deltagare. Malmökraften skiljer sig från många andra verksamheter som finansieras av samordningsförbund genom att det är mer storskaligt och omfattar fler individer. Utvärderingen omfattar knappt 12 000 individer, varav cirka 2 700 individer fått ta del av Malmökraften och drygt 9 300 individer ingår i kontrollgruppen.

De effekter som vi mäter gäller arbetsmarknad och studier, hälsa samt högre grad av egen försörjning. Anledningen till att vi studerar just dessa utfall kommer av hur teamen tänkbart kan ha påverkat individerna. Arbetsmarknadsutfall och studier är den viktigaste kategorin eftersom ett tydligt uttalat mål för Malmökraften var att få deltagare i arbete eller studier. Ett liknande mål fanns samtidigt för kontrollgruppen eftersom JOB har som övergripande mål att individen så snart som möjligt ska skrivas ut till arbete eller studier. Men Malmökraften förväntades kunna uppnå detta mål effektivare genom parternas samordnade stöd. Därför har vi undersökt om det har skett i högre grad än för övriga som är inskrivna i JOB.

Till skillnad från arbetsmarknadsutfallen har vi inte kunnat analysera om Malmökraften leder till en högre grad av studier, som också var ett av målen för Malmökraften. Det beror på att få individer i JOB går till reguljära studier. Dessutom kan individer i JOB studera i upp till ett års tid med aktivitetsstöd utan att de skrivs ut från JOB. Denna form av studier kan vi inte mäta i de registerdata som vi har tillgång till. Rapporten kan därför inte besvara frågan om det finns effekter av teamverksamheten Malmökraften på studier.

Ett annat uttalat mål med teamverksamheten Malmökraften var att minska tiden med offentlig försörjning och att öka individernas grad av egenförsörjning. Därför har vi studerat hur de som träffat team inom Malmökraften har påverkats när det gäller inkomster från förvärvsarbete och grad av försörjningsstöd.

Ett mindre uttalat mål för Malmökraften har varit att förbättra individens hälsa. Samtidigt är det möjligt att individens kontakt med ett team kan ha förbättrat individens hälsa eftersom deltagaren får tillgång till ett samordnat stöd från parterna med fokus även på sin hälsa. Vi har därför samlat in och studerat de olika hälsorelaterade utfall som finns tillgängliga i registerdata från Socialstyrelsen och

som tidigare använts i forskning kring psykisk hälsa.⁵⁴ Detta är till exempel läkemedelsförskrivning för psykisk hälsa, besök i öppen vården och inläggning i slutenvården. De olika utfallen finns beskrivna nedan och i bilaga 2. Men tolkningen av effekten på dessa hälsoutfall är inte entydig. Exempelvis kan teamens arbete medföra att individerna får hjälp och stöd med att hitta rätt i vården, vilket i sig kan medföra en ökad läkemedelsförskrivning. Å andra sidan är det möjligt att teamens arbete kan öka individernas välmående, på ett sätt som i sig leder till att de behöver mindre läkemedel. Vi har även samlat in registeruppgifter från Försäkringskassan för att studera om teamens arbete har förändrat individernas grad av sjuk- eller aktivitetsersättning eller sjukskrivningar, eftersom ett delmål för Malmökraften har varit att individerna ska ha rätt ersättning.

Möjligheterna att besvara frågorna för de hälsorelaterade utfallen har varit begränsade. Det beror i huvudsak på att det är för få individer i vår studerade grupp inom nästan alla av de hälsoutfall som vi har data för. Få har varit sjukskrivna, haft sjuk- eller aktivitetsersättning, fått läkemedel förskrivna för psykiatriska diagnoser, besökt öppenvården eller varit inlagda i slutenvården. Vi har därmed inte kunnat göra någon rimlig analys av skillnader mellan de som fått träffa team i Malmökraften och de som inte har fått det.

Utöver de kvantitativa målen har Malmökraften även haft som uttalat mål att förbättra och upprätta en tydlig samverkansstruktur mellan parterna. Teamens medlemmar skulle även till följd av Malmökraften gemensamt identifiera förbättringsområden och ge förslag som kunde införas i parternas ordinarie verksamheter. Vår analys kan fånga upp detta genom att Malmökraften infördes successivt och att vi mäter effekter för olika grupper av deltagare i Malmökraften som fått del av teamens verksamhet vid olika tidpunkter. Vi kan på detta sätt se om teamen blir bättre på samverkan genom att effekten blir starkare ju längre Malmökraften pågått.

Slutligen, det finns några aspekter kring hur och vilka deltagare som valdes till Malmökraften som är bra att lyfta fram. Alla detaljer kring detta finns mer utförligt beskrivet i bilaga 2. För att ta fram deltagare till Malmökraften upprättades listor med de individer som återfanns i

---

⁵⁴ Dackehag M. m.fl., Debt and mental health: new insights about the relationship and the importance of the measure of mental health. *European Journal of Public Health* 2019;29:488–493.

JOB vid den tidpunkten som listan gjordes. Från dessa listor valdes sedan slumpmässigt var 5e eller var 10e individ ut att delta i Malmökraften. Dessa individer utgör vår behandlingsgrupp. Kontrollgruppen däremot är de individer som också bör ha funnits med på listorna, men som inte blev slumpmässigt valda att få ta del av Malmökraften. Baserat på dessa listor gjordes ett flertal urval mellan mars 2018 och juni 2019 (den period vi studerar). Det gjordes två större urval och ett flertal mindre urval baserat på samma princip. Eftersom dessa urval gjordes vid olika tidpunkter har deltagare olika startdatum då de träffade teamen. Vi har därför delat upp deltagarna i fem grupper som skiljer sig åt beroende på när de först träffade teamen. Vi presenterar därför våra resultat dels för de olika grupperna, dels för samtliga deltagare i Malmökraften (alla grupper).

En ytterligare aspekt som gäller urvalet av deltagare till teamen var att Malmökraften ställde vissa villkor för de listor som användes för att välja deltagare. Detta var att individerna skulle vara representativa för hur populationen i JOB såg ut i början av 2018 i termer av vissa egenskaper. Till följd av detta villkor finns det en överrepresentation – en selektion – av vissa socioekonomiska egenskaper hos deltagarna i Malmökraften. Vi tar hänsyn till denna selektion i våra resultat och beskriver den mer utförligt i bilaga 2.

5.1.1 Vår undersökningsperiod 2013–2022

Eftersom de individer som är inskrivna i JOB i många fall står långt ifrån arbetsmarknaden är det troligt att det kan ta tid innan det är möjligt att se effekter av det samordnade stödet från teamen i Malmökraften. Av det skälet har vi i utvärderingen hämtat information från flera olika registerdatabaser och följt individerna så långt framåt (men även bakåt) i tiden som möjligt. Därmed får vi en bred bild av alla som ingår i utvärderingen och det ger oss möjlighet att studera eventuella effekter för deltagarnas stegförflyttningar mot arbetsmarknaden, egen försörjning och förbättrad hälsa över lång tid.

Vår analys baseras på individuppgifter i registerdata från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Socialstyrelsen och Statistikmyndigheten SCB. Vi följer individerna under perioden januari 2013 till och med december 2021 (och i vissa fall till och med juli 2022). Malmökraften 1.0 pågick under perioden mars 2018 till och med december 2019. Beroende på när individerna fick träffa teamen i

Malmökraften (som tidigast mars 2018 och som senast juni 2019 i vår analys) är uppföljningstiden som längst 4–4,5 år, och som kortast 2–3 år. Uppföljningstiden innan deltagande i Malmökraften är också beroende på när deltagare tog del av Malmökraften och är uppemot 5–6 år.

5.1.2 Avgränsningar

Vår utvärdering innefattar det projekt som kallas ”Malmökraften 1.0”. Projektet påbörjades i februari/mars 2018 och pågick till och med december 2019. Därefter har FINSAM i Malmö beviljats ESF-medel för projektet ”Malmökraften 2.0” som omfattar perioden 2020–2022. Det projektet omfattas inte av denna utvärdering.

Vår analys inkluderar inte heller alla individer i målgruppen. För det första har vi exkluderat de cirka 300 individer som ingick i målgruppen för Malmökraften och som bestod av vissa sjukskrivna och unga med aktivitetsersättning. Dessa individer valdes ut av Försäkringskassan. Vi har exkluderat dem för att de inte valdes ut slumpmässigt och för att gruppen bara består av ett fåtal individer.

För det andra har vi exkluderat individer med sjuk- eller aktivitetsersättning och de som har varit sjukskrivna under perioden. Orsaken till det är att det endast var ett fåtal individer som var inskrivna i JOB som hade sjuk- eller aktivitetsersättning och att ännu färre av dem ingick i urvalen till Malmökraften. Även antalet sjukskrivna var så få att vi har valt att exkludera dem från utvärderingen. Att så få av de som var inskrivna i JOB under vår undersökningsperiod har haft sjukpenning från Försäkringskassan beror troligen på att individer i JOB har rätt till att vara sjukskrivna med aktivitetsstöd i upp till en månad.

5.2 Målgruppen för utvärderingen

Målgruppen för Malmökraften var långtidsarbetslösa som var inskrivna i JOB hos Arbetsförmedlingen i Malmö stad. Av dessa utvärderar vi de individer som var inskrivna där någon gång mellan mars 2018 och juni 2019 (se mer i bilaga 2 om JOB).

Vi beskriver målgruppen som ingår i utvärderingen nedan utifrån deras demografiska och socioekonomiska egenskaper. Vi har använt

data från oktober 2017 för att visa situationen innan Malmökraften startades upp. Alla medelvärden för kontrollgruppen och Malmökraftsdeltagarna finns i tabell B5–B10 i bilaga 2.

I målgruppen för Malmökraften var cirka 40 procent kvinnor och 60 procent män. Individerna var 42 år i genomsnitt. Cirka 72 procent hade en utländsk bakgrund och av dessa var 19 procent födda i Europa och 53 procent födda utanför Europa. I målgruppen hade en tredjedel grundskola som högsta utbildning, medan 40 procent hade en gymnasial utbildning och nästan en tredjedel hade en eftergymnasial utbildning som högsta utbildning. Runt 45 procent var gifta eller sammanboende, medan 55 procent var ensamstående.

Den genomsnittliga disponibla inkomsten för Malmökraftens målgrupp var cirka 139 000 kronor per år och förvärvsinkomsten var cirka 31 000 kronor per år. Andelen med försörjningsstöd uppgick till cirka 25 procent. Många av de som ingick i målgruppen för Malmökraften hade varit inskrivna på Arbetsförmedlingen under en lång tid och under upprepade perioder. I genomsnitt hade de varit inskrivna i knappt 3 år i början av 2018. De som är inskrivna i JOB har också varit arbetslösa under en längre period än övriga inskrivna hos Arbetsförmedlingen. Andelen inskrivna i JOB av samtliga inskrivna vid Arbetsförmedlingen i Malmö uppgick till runt 20–22 procent. Jämfört med riket är andelen inskrivna i JOB något högre i Malmö, eftersom motsvarande andel i riket uppgick till 15–18 procent i riket, se mer i bilaga 2.

Runt 7 procent av målgruppen för Malmökraften hade fått någon medicin förskrivet i kategorin antidepressiva, lugnande eller sömnmedel under 2017. Minst vanligt är att få medicin förskrivet i kategorin lugnande medel och mest vanligt är att få antidepressiva medel förskrivet.

5.3 Det samordnade stödet har en positiv effekt på sannolikheten att ha en subventionerad anställning

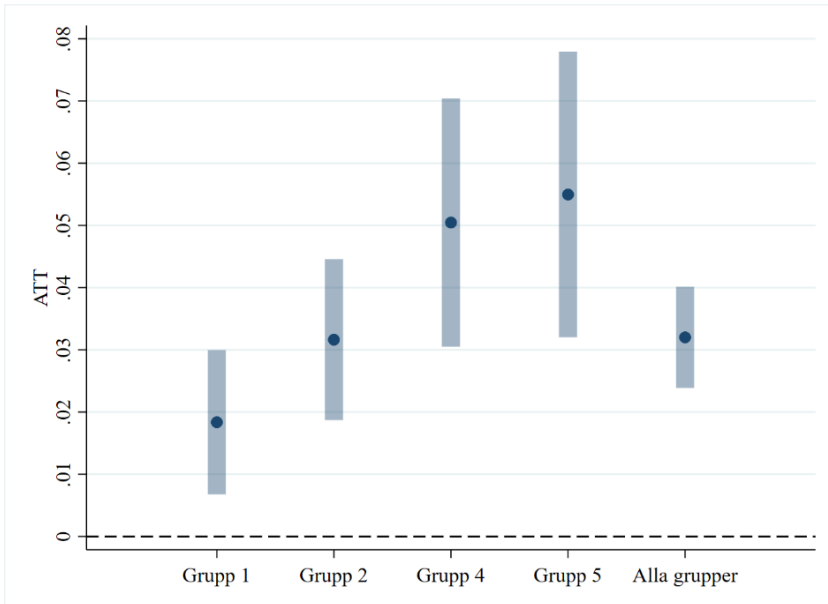
Att ha fått ta del av Malmökraften och det samordnade stöd som teamen erbjuder leder enligt våra skattningar till en högre sannolikhet att ha en subventionerad anställning (figur 7 och tabell B12 i bilaga 2). Subventionerade anställningar eller arbete med stöd innebär att arbetsgivaren får en ekonomisk kompensation för att anställa personer som av olika skäl har svårt att få arbete.⁵⁵ Såväl den ekonomiska kompensationen som längden på stöden varierar. Det finns flera former av särskilt anställningsstöd som vänder sig till ungdomar, personer som varit arbetslösa en längre tid samt till nyanlända. Vissa av stöden är reserverade för individer med ett ”funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga”, medan övriga stöd främst är avsedda för långtidsarbetslösa eller nyanlända.

Mer detaljer kring våra skattningar finns beskrivet i bilaga 2. Notera att det i figurerna och i tabellerna inte finns en uppskattning av effekten för grupp 3. Anledningen är att det är för få observationer för att kunna göra en skattning av effekten för den gruppen, se mer i bilaga 2. I bilaga 2 beskriver vi också vilka variabler som ingår i de olika modellerna som redovisas i tabellerna, samt ger en beskrivning av hur man kan läsa nedan redovisade figurer. Där redovisas även hur vi tar hänsyn till att deltagare till Malmökraften valdes ut baserat på vissa egenskaper.

---

⁵⁵ Arbetsförmedlingen, *Arbetsmarknadspolitiska program*, Årsrapport 2018, Arbetsförmedlingens återrapportering 2018. Arbetsförmedlingen, *Arbetsmarknadspolitiska program 2021*, Arbetsförmedlingens återrapportering 2022. IFAU – Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, *Subventionerade anställningar – avvägningar och empirisk evidens*. Rapport 2018.14.

Figur 7 Genomsnittseffekter av teamverksamheten Malmökraften på sannolikheten att ha en subventionerad anställning för alla grupper gemensamt och för grupp 1, grupp 2, grupp 4 och grupp 5 separat

Anm.: En högre sannolikhet markeras i figuren av att effekten inklusive konfidensintervallet ligger över värdet 0. Konfidensintervallen är det skuggade området och visar på osäkerheten i skattningarna.

Storleken på effekten motsvarar en ökning med i genomsnitt 3,2 procentenheter (se ”Alla grupper” i figuren). Effekten är stor med tanke på att i januari 2018 innan Malmökraften startade hade runt 2,6 procentenheter av de som senare fick del av Malmökraften en subventionerad anställning. Efter att deltagarna träffat teamen har alltså andelen som har en subventionerad anställning bland dem ökat till 5,8 procentenheter i genomsnitt. Det talar för att andelen personer med subventionerad anställning mer än fördubblades som en följd av Malmökraften. Men vi ser också att effekten varierar beroende på när i tiden som individerna fick träffa Malmökraftens team (figur 7). Framför allt är det de senare grupperna som uppvisar den största ökningen i sannolikheten att ha en subventionerad anställning jämfört

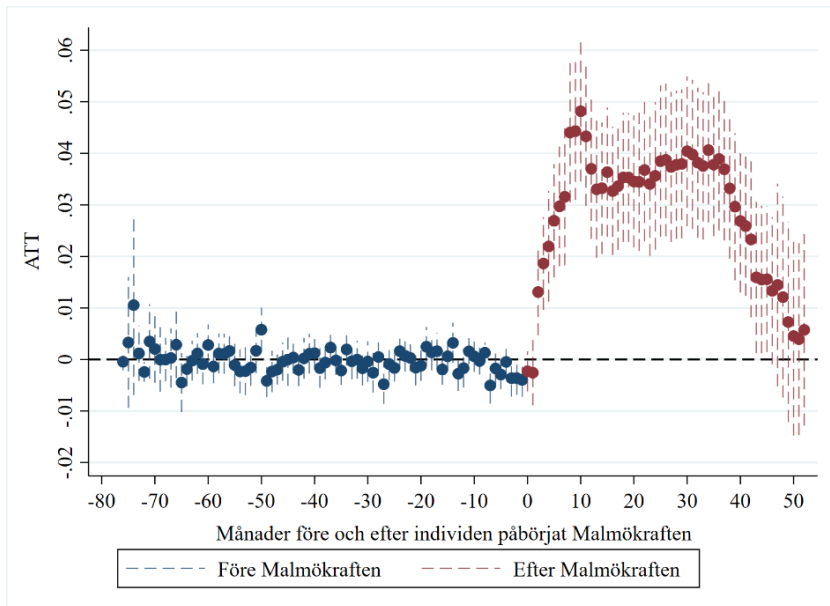

med kontrollgruppen. Det gäller alltså grupp 4 och 5 som fick träffa Malmökraftens team under första halvåret av 2019.

Vi har också testat om våra resultat är robusta för när vi ändrar villkoren i modellen genom att ha andra definitioner för kontrollgruppen och utan att ta hänsyn till hur deltagare i Malmökraften valdes ut. Resultaten finns i tabell B12 i bilaga 2, kolumn 2-kolumn 4. Dessa skattningar visar att om vi inte tar hänsyn till hur individerna blev utvalda till Malmökraften ger modellen en större skillnad mellan gruppernas sannolikhet att ha subventionerad anställning än när vi tar hänsyn till selektionen. Att ändra kontrollgruppen och inkludera de som inte ännu har träffat teamen förändrar inte resultaten nämnvärt i vår huvudmodell. Med den striktare definitionen av kontrollgruppen (kontrollgruppen utgörs då endast av de som var inskrivna i JOB två veckor innan deltagarna fick träffa Malmökraftens team) finner vi slutligen att effekterna skiljer sig något från vår huvudmodell, framför allt genom att effekterna blir något mindre, men de är fortfarande statistiskt signifikanta.

Innan någon har startat Malmökraften är skillnaden i sannolikheten att ha en subventionerad anställning mellan grupperna i genomsnitt noll (figur 8). Detta är ett stöd för att effekten kan tolkas som kausal, eftersom antagandet om att gruppernas utveckling ska vara lika innan den ena gruppen träffar teamen är trovärdig (se bilaga 2 för mer detaljer om detta antagande kallat antagandet om parallella trender). Skillnaden mellan grupperna ökar cirka 3 månader efter att deltagarna har fått träffa Malmökraften och den skillnaden finns kvar i runt 36 månader. Därefter minskar skillnaden mellan grupperna och försvinner efter cirka 40 månader. Detta kan troligen förklaras av att subventionerade anställningar är tidsbestämda. Dessutom förändrades vissa regler under 2020 som gjorde att individer kunde behålla sin anställning med stöd under en längre tid än tidigare.

Figur 8 Skillnaden i sannolikheten att ha en subventionerad anställning mellan de som har fått träffa ett team i Malmökraften och kontrollgruppen (de som inte fått träffa ett team)

Anm.: En statistiskt signifikant skillnad mellan deltagarnas och kontrollgruppens sannolikheter markeras i figuren som att punkten inklusive konfidensintervallet ligger över eller under värdet 0. De blå punkterna markerar tiden före och de röda punkterna tiden efter deltagarna fått träffa teamen i Malmökraften.

Skillnaden mellan grupperna uppstod inte direkt efter att individerna träffat Malmökraftens team, utan först efter cirka 3 månader efter att deltagarna fått träffa Malmökraftens team (figur 8). Två skäl kan ligga bakom detta. Det ena är att det tog viss tid innan deltagarna fick en subventionerad anställning. Det andra är att den exakta månaden för när deltagarna fick träffa teamen (startmånaden) är oprecist definierad till följd av hur vi har grupperat dem. Varje grupp förutom grupp 2 har tre möjliga startmånader (exempelvis har grupp 3 startmånaderna november 2018, december 2018 och januari 2019). Därför blir månad 0, som är själva startmånaden, baserad på den mittersta av månaderna (i grupp 3 är det december månad). Det betyder att månad 0, månaden för starten, är förskjuten en månad framåt och bakåt i varje grupp. Det finns också en liten skillnad i sannolikheten att ha

en subventionerad anställning mellan grupperna redan innan individerna har fått ta del av Malmökraften, men den är inte statistiskt signifikant.

5.4 Det samordnade stödet har en positiv effekt på sannolikheten att ha ett nystartsjobb

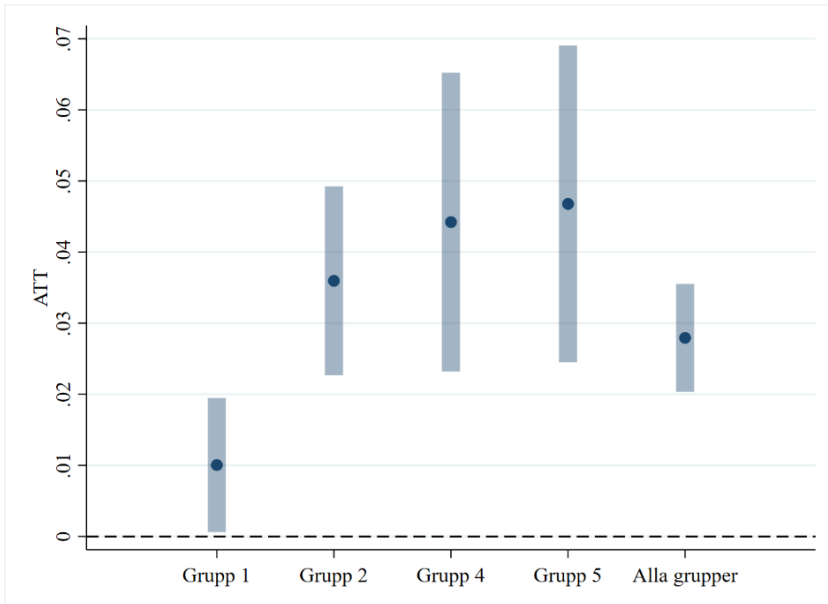
Att ha fått del av teamverksamheten Malmökraften leder till större sannolikhet att ha ett nystartsjobb i perioden efter individerna träffat teamen än för samma period för kontrollgruppen (figur 9 och tabell B13 i bilaga 2). Nystartsjobben infördes den 1 januari 2007 och riktar sig till dem som stått utanför arbetsmarknaden under längre tid.⁵⁶ Syftet med nystartsjobb är att stimulera arbetsgivare att anställa personer som har varit utan arbete en längre tid. Nystartsjobb är en skattesubvention och för individer som är inskrivna i jobb- och utvecklingsgarantin och som fyllt 20 år motsvarar ersättningen en arbetsgivaravgift. De är inte ett arbetsmarknadspolitiskt program, utan en rättighet för alla som uppfyller kvalificeringsvillkoren när de anställs av en arbetsgivare. Nystartsjobben svarar för cirka hälften av anställningsstöden i Malmö.

Effekten på sannolikheten att ha ett nystartsjobb motsvarar en ökning med i genomsnitt 2,8 procentenheter. Resultatet är också relativt robust om vi förändrar villkoren i modellskattningarna (tabell B13, kolumn 2–4 i bilaga 2).

---

⁵⁶ Arbetsförmedlingen, *Arbetsmarknadspolitiska program*, Årsrapport 2018, Arbetsförmedlingens återrapportering 2018. Arbetsförmedlingen, *Arbetsmarknadspolitiska program 2021*, Arbetsförmedlingens återrapportering 2022. IFAU – Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, *Subventionerade anställningar – avvägningar och empirisk evidens*. Rapport 2018.14. IFAU – Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, *Vilka tar del av nystartsjobben och andra subventionerade sysselsättningar*, Rapport 2019:24.

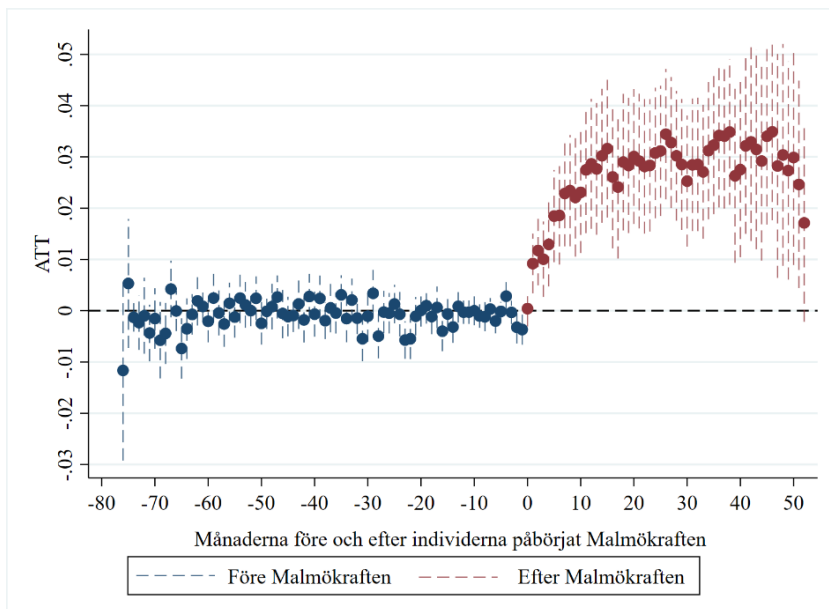
Figur 9 Genomsnittseffekter av teamverksamheten Malmökraften på sannolikheten att ha ett nystartsjobb för alla grupper gemensamt och för grupp 1, grupp 2, grupp 4 och grupp 5 separat

Anm.: En högre sannolikhet markeras i figuren av att effekten inklusive konfidensintervallet ligger över värdet 0. Konfidensintervallen är det skuggade området och visar på osäkerheten i skattningarna.

Vi kan konstatera att effekten av att ha fått samordnat stöd från Malmökraften är långvarig, eftersom skillnaden mellan grupperna håller i sig runt 3,5 år efter att deltagarna för första gången träffat teamen (figur 10). Det finns heller inga skillnader mellan gruppernas sannolikhet att ha nystartsjobb innan Malmökraften påbörjades. Detta är igen ett stöd för att vi kan tolka effekten av Malmökraften som kausal och därmed att det är teamverksamheten som har orsakat skillnaderna mellan grupperna och inte något annat. På samma sätt som för sannolikheten att ha subventionerad anställning finns det en skillnad mellan gruppernas sannolikhet att ha ett nystartsjobb redan innan någon har påbörjat Malmökraften, men den är inte statistiskt signifikant.

Figur 10 Skillnaden i sannolikheten att ha ett nystartsjobb mellan de som har fått träffa ett team i Malmökraften och kontrollgruppen (de som inte fått träffa ett team)

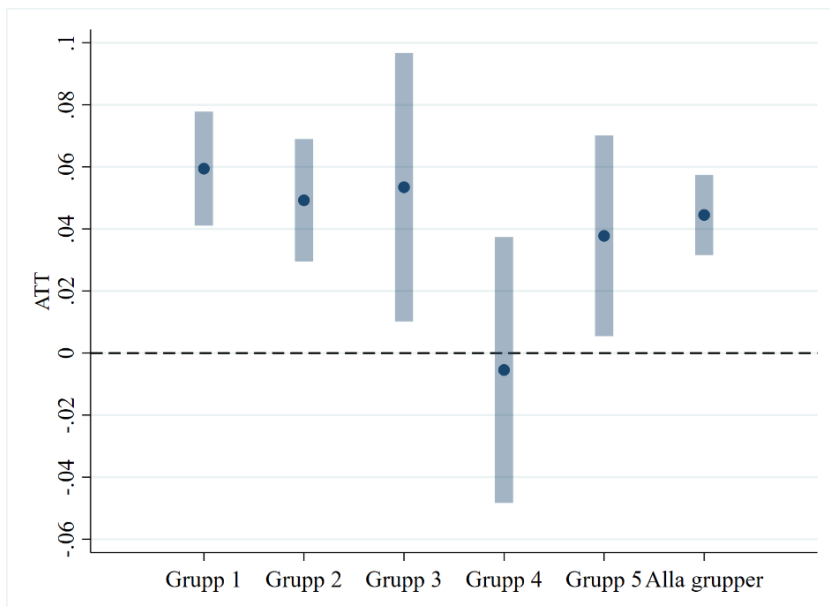
Anm.: En statistiskt signifikant skillnad mellan deltagarnas och kontrollgruppens sannolikheter markeras i figuren som att punkten inklusive konfidensintervallet ligger över eller under värdet 0. De blå punkterna markerar tiden före och de röda punkterna tiden efter deltagarna fått träffa teamen i Malmökraften.

5.5 Det samordnade stödet har en positiv effekt på sannolikheten att vara öppet arbetslös eller att delta i program

Att ha fått samordnat stöd genom teamen i Malmökraften leder enligt våra skattningar till en positiv effekt på sannolikheten att vara öppet arbetslös eller delta i program (inskriven på Arbetsförmedlingen som öppet arbetslös eller i program). Det innebär att deltagarna är kvar hos eller återkommer till Arbetsförmedlingen i högre grad än de som inte fått ett samordnat stöd av Malmökraften (figur 11 och tabell B14 i bilaga 2). Genomsnittseffekten för alla deltagarna (Grupp 1 – Grupp 5) uppgår till cirka 5 procentenheter. Resultatet håller även när vi ändrar kontrollgruppens sammansättning eller när vi bara jämför med

individer som fanns i JOB två veckor innan det datum som individerna i gruppen blev utvalda till att få del av Malmökraften. Men när vi studerar effekterna separat för våra olika grupper finner vi att den inte är statistiskt signifikant för den grupp som fick träffa teamen under perioden februari 2019-april 2019 (grupp 4).

Figur 11 Genomsnittseffekter av teamverksamheten Malmökraften på sannolikheten att vara öppet arbetslös eller delta i program för alla grupper gemensamt och för grupp 1 - grupp 5 separat

Anm.: En högre sannolikhet markeras i figuren av att effekten inklusive konfidensintervallet ligger över värdet 0. Konfidensintervallen är det skuggade området och visar på osäkerheten i skattningarna.

Skillnaden i sannolikheten att vara öppet arbetslös eller delta i program har förändrats över tid mellan de som fått del av Malmökraften och de som inte fått det över den studerade perioden (figur 12). Skillnaden mellan grupperna ökar under hela perioden efter att deltagarna har fått träffa teamen. Fram till cirka 6 månader innan deltagarna träffade Malmökraftens team fanns det inte några skillnader mellan grupperna i sannolikheten att vara inskriven som öppet arbetslös eller som deltagare i program. Men 6 månader innan stödet

påbörjades har de som är utvalda till Malmökraften en större sannolikhet att lämna Arbetsförmedlingen än kontrollgruppen. Denna skillnad håller i sig ända fram till 5 månader efter att individerna träffat Malmökraftens team. Detta kan till viss del bero på vår grupp-ering av startmånader. Men det kan också vara ett resultat av att vår modell inte fullt ut har kunnat justera för den överrepresentation av längre arbetslöshetstider hos de som har fått del av Malmökraften (och som beror på hur man gjorde urvalet av deltagare). Deltagare i Malmökraften har något längre tid som arbetslösa också efter vår justering, även om skillnaden minskar betydligt med vår metod. Det innebär att det finns en liten skillnad kvar mellan grupperna. Vi beskriver detta mer i detalj i bilaga 2.

Att vissa lämnar Arbetsförmedlingen före de påbörjat Malmökraften skulle även kunna bero på en annonseringseffekt, eller på att vissa individer inte har velat vara med i Malmökraften. Om dessa individer tror att de riskerar att bli utvalda till ett projekt som Malmökraften kan de söka jobb mer intensivt eller skriva ut sig ur Arbetsförmedlingen för att undvika att bli kallade till Malmökraften. Detta ligger också i linje med en indirekt effekt av Malmökraften som var att upptäcka och förhindra svartarbete. I metodstödet för Malmökraften står:

”För Malmöbor med en alternativ agenda (svartarbete t.ex.) är detta samordnade arbetssätt inga goda nyheter. Möjligheterna att ”spela ut myndigheterna mot varandra” blir mycket svårare. Många anvisningar till jobb- och utvecklingsgarantin återkallas med hjälp av detta arbetssätt där personen kanske är utomlands eller arbetar svart. Professionella i Malmökraften vittnar om att detta är vanligt förekommande.”⁵⁷

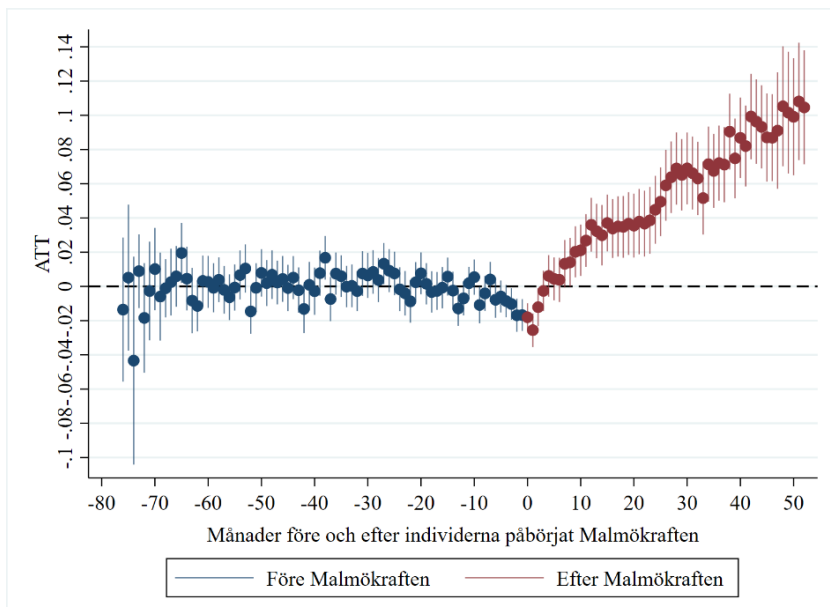
Vi bedömer därför att det kan ha funnits en effekt redan av risken att bli kallad till Malmökraften eftersom deltagare som kallades till Malmökraften fick veta att teamen skulle granska individerna på ett sätt som inte är möjligt utan det samordnade stödet. Kravet var tydligt på att de som deltog i Malmökraften skulle vara aktivt arbetssökande och stå till arbetsmarknadens förfogande. Samtliga deltagare i Malmökraften skulle ha en samordnad planering med specificerade aktiviteter inom två veckor efter första mötet. Planeringen skulle också följas upp kontinuerligt. Kontrollerna av deltagarna i

---

⁵⁷ Teamsamverkan med Malmöbon i fokus. Metodstöd för Malmökraften, december 2019. FINSAM Malmö.

Malmökraften förväntades därför vara mer påtagliga än för kontrollgruppen. Detta är i linje med tidigare studier som har visat att ökade kontroller leder till att arbetslösa avregistrerar sig i större utsträckning.⁵⁸ Vilken av orsakerna som gäller i detta fall kan inte vår analys avgöra.

Figur 12 Skillnaden i sannolikheten att vara inskriven som öppet arbetslös eller deltagare i program mellan de som har fått träffa ett team i Malmökraften och kontrollgruppen (de som inte fått träffa ett team)

Anm.: En statistiskt signifikant skillnad mellan deltagarnas och kontrollgruppens sannolikheter markeras i figuren som att punkten inklusive konfidensintervallet ligger över eller under värdet 0. De blå punkterna markerar tiden före och de röda punkterna tiden efter deltagarna fått träffa teamen i Malmökraften.

⁵⁸ IFAU – Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, *Arbetsförmedlingens kontrollarbete, sanktioner och de arbetslösas sökbeteende*. Rapport 2019:23.

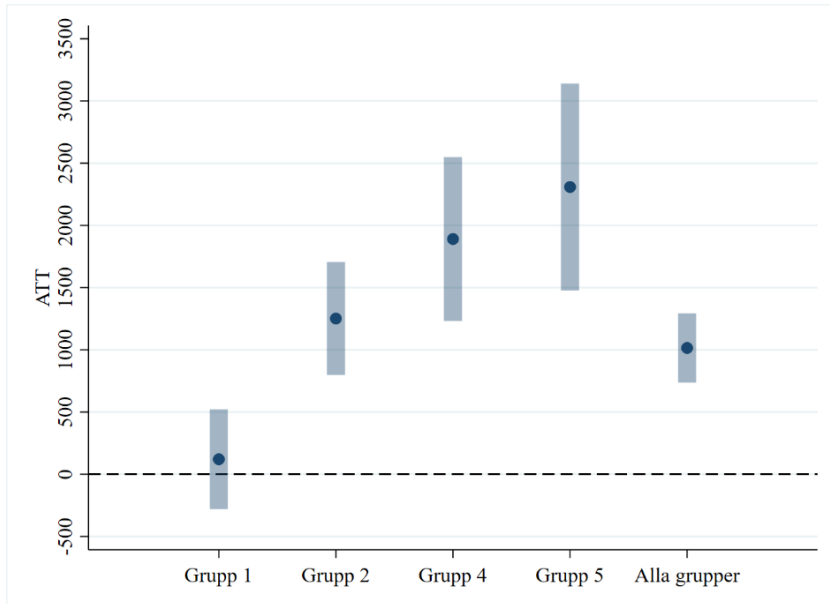

5.6 Det samordnade stödet har en positiv effekt på individens löneinkomster

Att ha fått del av teamverksamheten Malmökraften leder till högre löneinkomster efter att de träffat teamen jämfört med kontrollgruppens inkomster för samma period (figur 13 och tabell B15 i bilaga 2). Vi har studerat den inkomst som arbetsgivare deklarerar att de har utbetalat till anställda varje månad. Dessa data finns tillgängliga från 2019. För perioden före 2019 har vi härlett månadsinkomsterna från årsuppgifter över inkomster från arbetsgivare med uppgifter om vilka perioder som individen haft inkomster från olika arbetsgivare.

Genomsnittseffekten för alla grupper som har träffat ett team är positiv för löneinkomsterna. Effekten av att träffa ett team i Malmökraften motsvarar cirka 900 kronor mer i löneinkomst per månad jämfört med kontrollgruppen för samma period. Men effekten varierar beroende på när i tiden individerna träffade teamet i Malmökraften. Löneinkomsterna är betydligt högre för de grupper som träffade teamen senare under Malmökraftens gång. De är dock inte högre för de som fick ta del av Malmökraften tidigt (grupp 1). Vi får liknande resultat även när vi tar hänsyn (eller inte) till en striktare definition av kontrollgruppen, vilket vi också beskriver i bilaga 2.

Figur 13 Genomsnittseffekter av teamverksamheten Malmökraften på löneinkomsterna för alla grupper gemensamt och för grupp 1, grupp 2, grupp 4 och grupp 5 separat

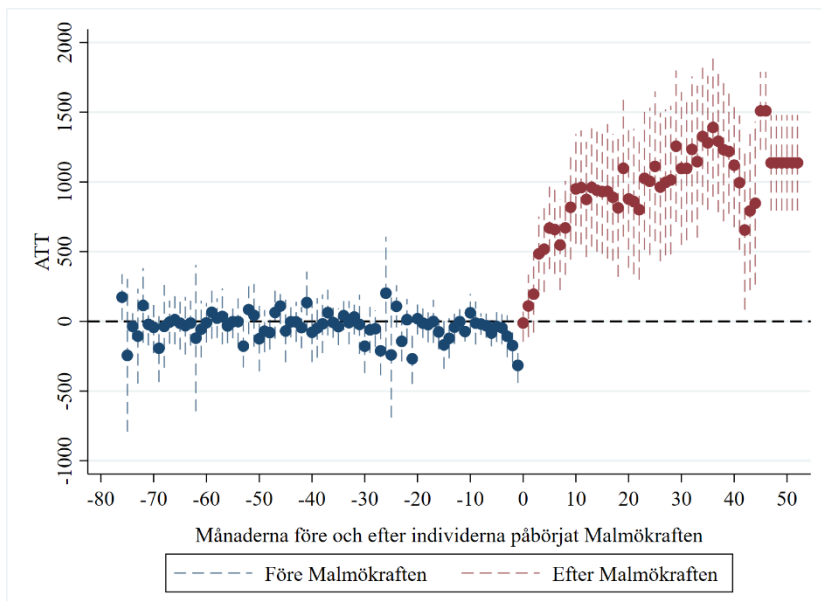

Anm.: En högre sannolikhet markeras i figuren av att effekten inklusive konfidensintervallet ligger över värdet 0. Konfidensintervallen är det skuggade området och visar på osäkerheten i skattningarna.

Det finns stora och tydligt positiva skillnader i löneinkomster mellan deltagare i Malmökraften och kontrollgruppen efter att deltagarna träffat teamen (figur 14). Skillnaden i löneinkomster finns kvar under hela uppföljningsperioden, det vill säga i över 3 år. Det finns heller inte några skillnader i löneinkomsterna mellan deltagare och kontrollgrupp bakåt i tiden. Det stödjer att den positiva skillnaden som finns mellan gruppernas löneinkomster är en effekt av Malmökraften.

Men vi ser ändå att de som fick ta del av Malmökraften hade lägre löneinkomster redan 3 månader innan de påbörjade Malmökraften. Det kan igen bero på hur vi har grupperat deltagarnas startmånader. Men det kan också vara ett tecken på att de som fick reda på att de skulle kallas till Malmökraften minskade sitt förvärvsarbete i väntan på att projektet skulle starta.

Figur 14 Skillnaden i löneinkomster i kronor per månad mellan de som har fått träffa ett team i Malmökraften och kontrollgruppen (de som inte fått träffa ett team)

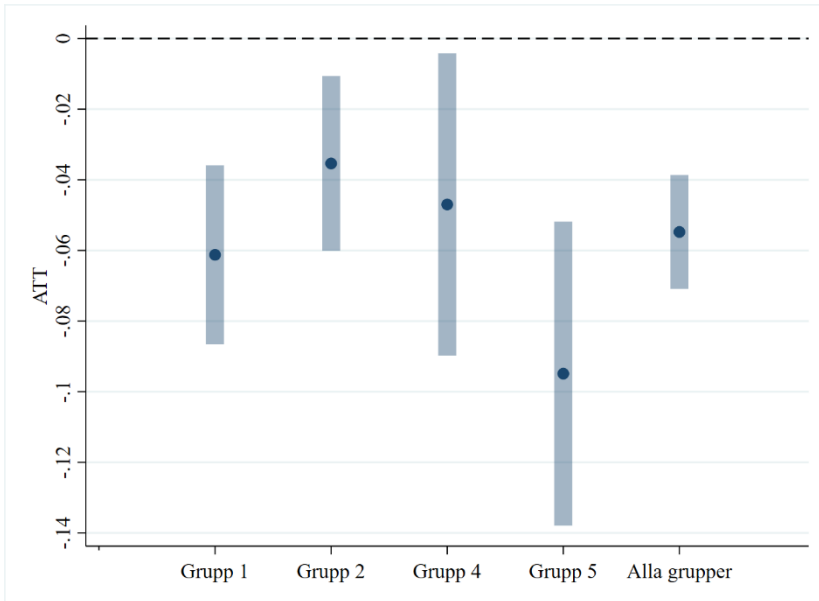

Anm.: En statistiskt signifikant skillnad mellan deltagarnas och kontrollgruppens sannolikheter markeras i figuren som att punkten inklusive konfidensintervallet ligger över eller under värdet 0. De blå punkterna markerar tiden före och de röda punkterna tiden efter deltagarna fått träffa teamen i Malmökraften.

5.7 Det samordnade stödet har en negativ effekt på sannolikheten att ha försörjningsstöd

Våra resultat visar att sannolikheten att ha försörjningsstöd minskar efter att individerna har fått ta del av samordnat stöd genom Malmökraften. Deltagare som har fått ta del av det samordnade stödet i Malmökraften är i lägre grad beroende av försörjningsstöd än kontrollgruppen. Effekten är stor och motsvarar en minskning med runt 6 procentenheter i genomsnitt (figur 15 och tabell B16 i bilaga 2).

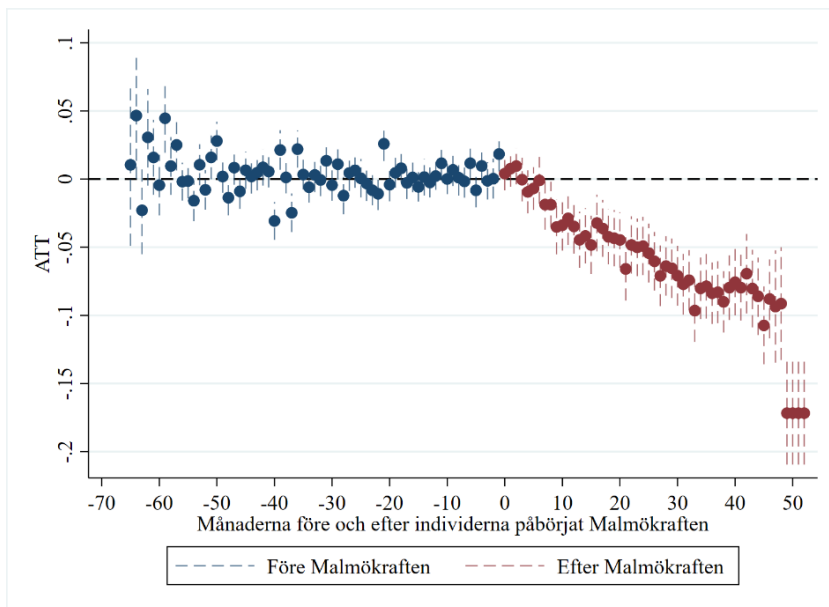
Figur 15 Genomsnittseffekter av teamverksamheten Malmökraften på sannolikheten att ha försörjningsstöd för alla grupper gemensamt och för grupp 1, grupp 2, grupp 4 och grupp 5 separat

Anm.: En lägre sannolikhet markeras i figuren av att effekten inklusive konfidensintervallet ligger under värdet 0. Konfidensintervallen är det skuggade området och visar på osäkerheten i skattningarna.

Skillnaden mellan gruppernas sannolikhet att ha försörjningsstöd efter att deltagarna träffat ett team i Malmökraften ökar över hela uppföljningsperioden, det vill säga i perioden efter att deltagarna fått träffa Malmökraftens team (figur 16). Det är först efter cirka 7 månader som Malmökraften påbörjades som det uppstår en negativ skillnad mellan grupperna. I perioden innan Malmökraften påbörjades finns det inte någon skillnad mellan grupperna, vilket stödjer att effekten är kausal och kommer av Malmökraften.

Figur 16 Skillnaden i sannolikheten att ha försörjningsstöd mellan de som har fått träffa ett team i Malmökraften och kontrollgruppen (de som inte fått träffa ett team)

Anm.: En statistiskt signifikant skillnad mellan deltagarnas och kontrollgruppens sannolikheter markeras i figuren som att punkten inklusive konfidensintervallet ligger över eller under värdet 0. De blå punkterna markerar tiden före och de röda punkterna tiden efter deltagarna fått träffa teamen i Malmökraften.

5.8 Det samordnade stödet har inga mätbara effekter på individens hälsa

På det stora hela kan vår utvärdering inte visa några effekter av teamverksamheten Malmökraften på de hälsoutfall som vi har studerat. För de flesta av utfallen är det så få individer som har fått läkemedel förskrivna i kategorierna lugnande, antidepressiva eller sömnmedel, besökt öppenvården eller blivit inlagda i slutenvården inom psykiatrin att det inte går att skatta några effekter. Till exempel, under oktober månad före Malmökraften startade var det bara 132 personer som fått antidepressiv medicin förskrivna av de runt 2 700 individerna i Malmökraften. Av medicin förskrivna inom kategorin lugnande eller ångstdämpande var motsvarande antal endast 31 individer. Bland

Malmökraftsdeltagare var det också endast 7 personer som har haft minst ett besök i öppenvården (baserat på en psykiatrisk diagnos) och 1 person som under samma månad haft minst ett besök inom slutenvården.

Detsamma gäller för andelen individer med sjukpenning, och sjuk- och aktivitetsersättning. Till exempel det är endast 19 personer av de cirka 2 700 deltagarna i Malmökraften som har haft minst ett sjukfall (och 17 av dem som fått sjukpenning) under perioden innan Malmökraften startade. Det är också bara 23 personer av Malmökraftsdeltagarna som haft sjukersättning under samma period, och bara 1 person med aktivitetsersättning. Till följd av vår omfattande modell som krävs för att mäta effekter är det därför inte möjligt att göra det på ett så litet underlag.

För det enda hälsorelaterade utfallet där vi har kunnat mäta effekter finner vi ingen hälsoeffekt av Malmökraften (tabell B17 i bilaga 2). Våra skattningar visar att sannolikheten att få någon medicin förskrivet inom kategorin lugnande, ångest, och sömnmedel inte är annorlunda för de som har fått del av Malmökraften än för kontrollgruppen. Men även för denna skattning är antalet som har fått någon medicin förskrivet litet. Därför bör de tolkas med försiktighet.

5.9 Andelen av inkomsten från aktivitetsstöd minskar men A-kassa ökar

Vi har även använt registeruppgifter från Statistikmyndigheten SCB:s Raks-register för att studera effekter av samordnat stöd från Malmökraften för i vilken grad individen har egen försörjning. I registret finns uppgifter som anger hur stor andel av en individs totala inkomst som kommer från olika inkomstkällor. Dessa uppgifter har vi endast som årsuppgifter och endast till och med 2020. Det är medför en betydligt kortare uppföljningstid än de andra analyser som vi har genomfört. Måttet varierar mellan 0 och 1 och visar hur stor andel av den totala inkomsten som kommer från olika källor definierade som antingen ersättningar från: förvärvsarbete, studier, vård av barn, sjuk, arbetslös, ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadspolitisk åtgärd eller som pensionär (förtids- eller ålderspension).

De utfall som vi är intresserade av är de som vi inte har kunnat fånga upp i våra andra analyser. Vi är till exempel intresserade av om

andelen som kommer från arbetsmarknadspolitiska åtgärder (aktivitetsstöd och utbildningsbidrag) har förändrats till följd av att individerna fått träffa team i Malmökraften, men även om andelen som kommer av studieinkomster har förändrats. Vi har även studerat hur andelen från inkomster som arbetslös (huvudsakligen A-kassa) har förändrats efter att individerna fått samordnat stöd genom Malmökraften.

Resultaten från våra skattningar visar en negativ effekt på inkomsten som kommer från arbetsmarknadspolitiska åtgärder för de som har fått samordnat stöd genom Malmökraften i jämförelse med kontrollgruppen (tabell B17, kolumn 2, bilaga 2). Med andra ord leder Malmökraften till att färre är beroende av aktivitetsstöd. Detta ligger i linje med vad vår utvärdering visar för löneinkomsterna, som ökar till följd av det samordnade stödet i Malmökraften. Men resultatet är som sagt baserat enbart på årsuppgifter. Den korta uppföljningsperioden gör det också svårt att säga vad som händer på längre sikt.

Andelen av inkomsten som kommer från arbetslöshet (där A-kassa ingår men inte aktivitetsstöd) har också ökat för de som har tagit del av Malmökraften (tabell B17, kolumn 3, bilaga 2). Det betyder att individer som varit inskrivna i JOB med (aktivitetsstöd och/eller försörjningsstöd) har en högre sannolikhet att skrivas in som öppet arbetslös med A-kassa efter att de fått del av Malmökraften jämfört med kontrollgruppen.

Slutligen ser vi ingen effekt av Malmökraften på andelen av inkomsten som kommer från studier, det vill säga studiemedel, studielån eller utbildningsbidrag till doktorander (tabell B17, kolumn 4, bilaga 2). Men det faktum att få individer i JOB generellt lämnar till reguljära studier och det faktum att individer i JOB kan studera och samtidigt behålla aktivitetsstödet i upp till ett års tid gör att effekten på studieinkomster från Malmökraften är svår att mäta. Därför bör detta resultat tolkas med försiktighet.

6 Diskussion

Det finns många individer som behöver omfattande rehabilitering och stöd för att kunna ta sig tillbaka till arbetslivet. Det kan ha medicinska eller psykosociala orsaker och ofta handlar det om personer med en sammansatt problembild. Inte sällan behöver dessa individer stöd och hjälp från fler än en myndighet för att helt eller delvis kunna försörja sig själva.

Sedan 2004 har parterna – kommuner, regioner, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan – möjlighet att bilda det som kallas samordningsförbund. Dessa förbund har till uppgift att finansiera insatser som riktar sig just till de personer som behöver stöd från flera av dessa aktörer. Framför allt riktar förbunden sig till de personer som behöver ett *samordnat* stöd från mer än en av parterna. Genom samordningsförbunden är det möjligt för parterna att mötas och arbeta tillsammans utifrån lokala förutsättningar och behov. Grundtanken med den finansiella samordningen genom samordningsförbund är att parterna ska kunna göra mer tillsammans för individer som behöver samordnad rehabilitering än vad var och en av parterna kan göra i sin myndighetsroll.

I fokus för vår utvärdering är de samordningsteam som samordningsförbunden ofta har. Teamen har många namn och kallas ibland även för samverkansteam, mottagningsteam, finsamteam eller coachningsteam. Gemensamt för teamen är att de vänder sig till individer som behöver samordnad rehabilitering.

Syftet med teamen är att parterna ska ta ett samlat och gemensamt ansvar för individens behov av samordnad rehabilitering med målet att individen ska förbättra eller återfå sin arbetsförmåga och på sikt bli självförsörjande. Teamen förenklar individernas kontakter med myndigheterna, effektiviserar hanteringen av olika ärenden, minskar byråkratin och ökar därmed fokuset på att hjälpa individerna tillbaka till arbete eller utbildning.

Teamen består oftast av representanter från de fyra parterna: Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, regionen (hälso- och sjukvården) och en eller flera kommuner (vanligen socialtjänsten). Om inte samtliga parter är representerade kan teamen kontakta specialistkompetens när den behövs.

I den här rapporten presenterar vi resultat från två fristående effektutvärderingar som visar på positiva effekter för de individer som har fått ta del av de team som förbunden finansierar och som innebär att individen har fått samordnat stöd av parterna vid minst ett tillfälle. Nedan diskuterar vi dessa resultat.

6.1 Teamverksamheten leder till att individer ser mer positivt på sina möjligheter i framtiden

Utvärderingen av teamverksamheten i Göteborgs, Insjörikets och Stockholms stads samordningsförbund visar att det samordnade stöd som teamen erbjuder leder till att individerna själva upplever att de har kommit närmare arbetsmarknaden. Det innebär att de som har fått stöd från teamen har fått en mer positiv bild av sina möjligheter i framtiden. De individer som har träffat teamen ser mer positivt på sina framtida jobb möjligheter, möjligheten till självförsörjning och på livet i allmänhet, än de individer som inte har träffat ett team. Utvärderingen är baserad på enkäter som deltagarna själva fått besvara före och efter att de har träffat teamen.

Att individerna ser mer positivt på sina jobb möjligheter och får en ökad framtidstro kan enligt vår mening betraktas som ett betydelsefullt steg för att individer som står långt, och ibland mycket långt, ifrån arbetsmarknaden ska kunna närma sig arbetsmarknaden och på sikt nå en högre grad av egenförsörjning. Tidigare studier har visat att motivation och sökaktivitet har stor betydelse för individers möjlighet att få arbete. Men det är ännu för tidigt att svara på om individernas förbättrade framtidstro har medfört eller kommer att medföra att de faktiskt börjar jobba eller studera i högre grad, eftersom uppföljningstiden ännu är för kort.

De öppna svaren från de enkäter som individerna har besvarat visar att deltagarna många gånger befinner sig i en svår situation. De har negativa upplevelser av tidigare myndighetskontakter och känner att

de har kommit i kläm mellan myndigheter. Däremot är deltagarna ofta positiva till samordningsförbunden och de insatser som de har tagit del av och som förbunden har finansierat.

För att undersöka hur individernas uppfattning överensstämmer med teamens uppfattning har vi låtit samordnare eller representanter från teamen svara på samma frågor som deltagarna i utvärderingen.

Det visar sig att samordnare och representanter från teamen har en betydligt ljusare bild av deltagarnas möjligheter än deltagarna själva. I vilken utsträckning som individernas egna upplevelser om sina framtida möjligheter på arbetsmarknaden och samordnarnas bedömning av individerna visar hur det faktiskt kommer att gå för individerna på arbetsmarknaden planerar ISF att undersöka framöver.

6.2 Teamverksamheten Malmökraften leder till positiva effekter för individerna på arbetsmarknaden

I den andra utvärderingen har vi studerat effekterna av teamverksamheten Malmökraften i Malmö stad med hjälp av registerdata från flera olika myndigheter. I stort visar resultaten att Malmökraften har bidragit till att individer har tagit sig längre in på arbetsmarknaden.

Det är troligt att effekterna av Malmökraftens arbete beror på hur väl samverkan mellan representanter för parterna i teamen har fungerat. ISF:s samtal med utlånad personal från parterna som har arbetat i teamen har visat att det tog tid att hitta väl fungerande former för samverkan i teamen. Men samtalen visar också att teamen kommit att fungera bättre allt eftersom rollfördelningen mellan medarbetarna och arbetssätten blev tydligare. Samverkan mellan teammedlemmarna har lett till ett större kontaktnät och att det har blivit lättare att hitta rätt personer hos i parterna i deras ordinarie verksamhet. Att Malmökraftens team har utvecklats och blivit allt bättre på att samverka sedan de första teamen bildades har även lyfts fram i en rapport av Sweco där det mer ingående beskrivits hur arbetssättet i Malmökraften utvecklats sedan starten 2018.⁵⁹ Våra resultat ger också stöd för detta. De effekter som vi finner av Malmökraftens team är större för de deltagare som fick träffa ett team när Malmökraften pågått

---

⁵⁹ Sweco, *Malmökraften en beskrivande utvärdering*, Rapport 2019.

nästan i ett år jämfört med de deltagare som fick del av Malmökraften under den första tiden efter uppstarten. Det kan bero på att teamen har blivit bättre på att samverka och att de har arbetat mer effektivt över tid.

Våra resultat visar att de som har deltagit i Malmökraften och som via deras team har fått ett samordnat stöd, har fått både subventionerade anställningar och nystartsjobb i högre grad än kontrollgruppen. Vi visar även att graden av egen försörjning ökade för deltagarna. Detta följer både av att deras löneinkomster ökade och att andelen med försörjningsstöd minskade.

Men den ökade graden av egen försörjning som vi finner kan till viss del vara ett resultat av att deltagarna just har fått en subventionerad anställning eller ett nystartsjobb. För en individ som varit inskriven hos Arbetsförmedlingen och är inskriven i Jobb- och utvecklingsgarantin (JOB) innebär en tidsbegränsad subventionerad anställning att löneinkomsterna ökar, vilket i sin tur minskar behovet av försörjningsstöd. För de som haft ett nystartsjobb, men även ibland subventionerade anställningar, är det också möjligt att de har arbetat så länge att de uppfyller arbetsvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen och därmed blivit berättigade till A-kassa om de skulle bli arbetslösa när den subventionerade anställningen upphör. Tyvärr kan vi inte utifrån våra registeruppgifter se om individerna har fått ett reguljärt arbete, och det är inte heller möjligt att utifrån löneinkomsterna särskilja inkomster från subventionerade anställningar från andra löneinkomster.

Resultaten från vår utvärdering visar också att sannolikheten att vara inskriven på Arbetsförmedlingen som öppet arbetslös eller i program har ökat för de som fått samordnat stöd genom Malmökraften. Det tyder på att deltagarna i Malmökraften i högre grad stannar kvar i arbetskraften än andra. Ett skäl till detta kan vara att de individer som är inskrivna i JOB (målgruppen för Malmökraften) har kunnat studera med aktivitetsstöd i upp till ett år. Individerna är då fortfarande inskrivna på Arbetsförmedlingen trots att de studerar. Att få fler att studera var också ett av Malmökraftens mål och enligt uppgifter från ansvariga i Malmökraften hade mer än sexhundra personer gått vidare till utbildning eller arbete under Malmökraftens första år.⁶⁰ Enligt de uppgifter som vi har fått i samtal med personal som arbetat i Malmö-

---

⁶⁰ Sweco, *Malmökraften en beskrivande utvärdering*, Rapport, 2019.

kraftens team var det en betydligt större andel av de som fick del av Malmökraften som började studera jämfört med kontrollgruppen. Det är mycket möjligt att detta har genererat inlåsnings effekter så att individerna har blivit mindre benägna att söka jobb under den tid som de studerade. Tyvärr saknar vi möjlighet att studera detta med de registerdata som vi har tillgång till.

Att sannolikheten att vara inskriven på Arbetsförmedlingen som öppet arbetslös eller i program är högre för deltagare som har fått samordnat stöd genom Malmökraften kan även bero på att individer som haft en subventionerad anställning ofta återvänder till Arbetsförmedlingen när den subventionerade anställningen eller nystartsjobbet har upphört. Tidigare studier av subventionerade anställningar och nystartsjobb visar att många av de som avslutar en subventionerad anställning går vidare till en ny subventionerad anställning, eller att de skrivs in som öppet arbetslösa eller i program hos Arbetsförmedlingen igen.⁶¹ Andelen som går vidare till reguljärt arbete är liten bland de som haft alla typer av subventionerade anställningar, med undantag för nystartsjobb. Enligt Arbetsförmedlingens programrapport varierade andelen som var i arbete tre månader efter att den subventionerade anställningen upphört till mellan 6 och 15 procent år 2021. För nystartsjobb har andelen legat betydligt högre, på över 35 procent fram till och med 2018. Men de senaste åren har andelen minskat och uppgick till drygt 20 procent år 2021.⁶² En förklaring till att färre gått vidare till arbete kan vara att möjligheterna att vara kvar i en subventionerad anställning har utökats under den perioden.

Till följd av coronapandemin och läget på arbetsmarknaden utökade regeringen tiden för nystartsjobb och subventionerade anställningar med ett år från den 1 juli 2020 fram till årsskiftet 2020/2021. Regeringen förlängde sedan åter tiden för det utökade stödet den 1 mars 2021 fram till årsskiftet 2021/2022.

Samtidigt visar tidigare forskning att individer som har haft ett nystartsjobb kommer snabbare i anställning än andra, det vill säga att arbetslöshetstiderna är kortare för de med nystartsjobb. Vi anser att det är positivt för både individen och samhället att fler har fått

---

⁶¹ IFAU, *Vilka tar del av nystartsjobb och andra subventionerade anställningar?* Rapport 2019:24.

⁶² Arbetsförmedlingens återrapportering 2018. *Arbetsmarknadspolitiska program. Årsrapport 2018*, 9 maj 2019, Arbetsförmedlingen, *Arbetsmarknadspolitiska program 2021*. Arbetsförmedlingens återrapportering 2022.

nystartsjobb efter att de fått samordnat stöd genom Malmökraften. Men det kan också ske på bekostnad av sysselsättningen för de som inte fått samordnat stöd. Det blir en så kallad undanträngningseffekt.⁶³ Det betyder att andra arbetssökande trängs undan från arbeten och att den sammantagna effekten på hela sysselsättningen blir mindre, och i värsta fall noll. Men för de grupper som den här utvärderingen omfattar och som står mycket långt från arbetsmarknaden kan en viss undanträngningseffekt vara godtagbar eftersom det ändå innebär att individer som annars har mycket svårt att få en anställning får det.⁶⁴

Våra resultat visar att såväl andelen med tillfälliga subventionerade anställningar som nystartsjobb ökar, andelen med försörjningsstöd minskar och att inkomsterna ökar. Resultaten ligger väl i linje med en nyligen publicerad IFAU-rapport som utvärderar olika former av tillfälliga kommunala arbetsmarknadsanställningar som vänder sig till individer med en svag anknytning till arbetsmarknaden.⁶⁵ Utvärderingen visar att tillfälliga subventionerade anställningar kan hjälpa deltagare som står långt ifrån arbetsmarknaden till sysselsättning och högre inkomster. De finner även att andelen med försörjningsstöd minskar. Men de konstaterar också att för att deltagarna inte bara ska byta försörjningsstöd mot a-kassa när den subventionerade anställningen har upphört är det viktigt att veta vilken typ av arbetsplats som insatsen förläggs till. Det senare ligger i linje med tidigare forskning som visar att subventionerade anställningar fungerar bättre ju närmare vanliga jobb de är.

Sammantaget anser vi att det är positivt att Malmökraften leder till fler subventionerade anställningar och nystartsjobb, eftersom det innebär att en del av de individer som får del av dessa anställningsstöd kommer att gå vidare till arbete, även om andelen är liten. Dessutom har de som återvänder till Arbetsförmedlingen efter att den subventionerade anställningen eller nystartjobbet har upphört fått arbetslivserfarenheter och även stärkt sin kompetens. De kan även ha fått mer kontakter med potentiella arbetsgivare och ett större nätverk som i sin tur kan ge dem större möjligheter att få ett arbete i framtiden. Möjligen kan även individernas välmående ha förbättrats till följd av mer regelbundna aktiviteter och sammanhang från att vara

⁶³ IFAU, *Leder nystartsjobb till högre sysselsättning?* Rapport 2012:6.

⁶⁴ IFAU, *Subventionerade anställningar – avvägningar och empirisk evidens*, Rapport 2018:14..

⁶⁵ IFAU, *Kommunal arbetsmarknadsanställning. Väg till arbete eller a-kassa*. Rapport 2021:16.

del av en arbetsplats. Det kan också vara fler som har upparbetat rätten till A-kassa vilket innebär att de får en högre ersättningsnivå vid arbetslöshet än innan de träffade teamen i Malmökraften. Det skulle göra dem mindre beroende av försörjningsstöd och att individ- en därmed skulle slippa den behovsprövning och uppföljning som försörjningsstöd kräver, vilket troligen skulle bidra till ökat välmående.

Vår utvärdering har inte kunnat mäta några effekter på läkemedelsföreskrivning för psykisk ohälsa av att ha fått del av samordnat stöd genom Malmökraften. Vi har inte heller kunnat identifiera några effekter på besök i öppen- eller slutenvården som har att göra med psykisk ohälsa. Det beror på att det var en liten eller mycket liten andel av de vi studerar som har fått läkemedel för psykisk ohälsa föreskrivet, eller som har besökt öppen- eller slutenvården inom psykiatrin. Andelen var så liten att det inte var möjligt att skatta effekter i vår modell.

Därutöver har vi inte heller kunnat analysera sjukskrivningsmönster eller sjuk-och aktivitetsersättning eftersom det även var alltför få av dem som var inskrivna i JOB som hade varit sjukskrivna eller var beviljade sjuk-och aktivitetsersättning. En förklaring till att så få varit sjukskrivna är att individer i JOB kan vara sjukskrivna i upp till 30 dagar och ändå behålla sitt aktivitetsstöd.

6.3 Det behövs fler effektutvärderingar trots att de kan vara svåra att genomföra

Så vitt vi vet är dessa två utvärderingar de första effektutvärderingar som har genomförts för individinriktade insatser som har finansierats av samordningsförbund. Utvärderingarna ger oss ny kunskap om effekterna av samordnat stöd genom de teamverksamheter som förbunden finansierar. Men de visar också tydligt att det behövs fler utvärderingar och mer kunskap om vilken typ av insatser som bäst hjälper individer som behöver samordnad rehabilitering att förbättra eller återfå sin arbetsförmåga så att de kan ta sig ut på arbetsmarknaden.

Samtidigt som vi i rapporten betonar vikten av att utföra fler effektutvärderingar belyser vi även svårigheterna med att utföra randomiserade utvärderingar. Det har krävts en stor vilja och mod

från de som utvärderas. Det gäller både för de individer som blir utvärderade och för de samordningsförbund som blir utvärderade. För det kontrollerade experimentet har det krävts att individerna som blir utvärderade är villiga att vänta, att besvara enkäter, samt att tillåta samkörningar av registerdata (som har avidentifierats). För samordningsförbunden kräver randomiserade utvärderingar inte bara mer resurser än vid vanlig verksamhet, utan också att förbunden överlåter de bedömningar som vanligen görs inom verksamheten till slumpen. Vinsten är att utvärderingarna får fram bättre svar på vad som fungerar och inte, men det är samtidigt utelämnande för verksamheten.

Det är viktigt att komma ihåg att de resultat som presenteras i de båda utvärderingarna avspeglar resultaten för två olika målgrupper. De individer som omfattas av utvärderingen i Göteborg, Insjöriket och Stockholms stad har remitterats av alla fyra parter till förbunden under tidsperioden hösten 2019 till och med juni 2021. Utvärderingen återspeglar därmed den målgrupp som vanligen remitteras till samordningsförbunden och som tar del av de teamverksamheter som de finansierar. I utvärderingen har vi studerat individernas upplevelse av sin situation och sina möjligheter på arbetsmarknaden före och efter att de träffat ett team. Det återstår att studera om de positiva effekter som vi finner för denna grupps upplevelser också motsvaras av verkliga förändringar mot en högre grad av egen försörjning.

Utvärderingen av Malmökraften omfattar i stället långtidsarbetslösa som är inskrivna i JOB hos Arbetsförmedlingen under tidsperioden mars 2018 till och december 2019. Utvärderingen omfattar därmed inskrivna på Arbetsförmedlingen vilket innebär att utvärderingen endast är representativ för en del av den målgrupp som samordningsförbundens verksamhet riktar sig till. Det återstår också att studera om de resultat som vi har funnit för teamverksamheten Malmökraften även går att återfinna för den grupp som är mer lik den som vanligen möter samordningsförbunden. Våra skattningar av teamverksamheten Malmökraftens effekter för olika arbetsmarknads- och hälsorelaterade utfall baserar vi på registerdata från flera olika myndigheter. Här är uppföljningstiden relativt lång och vi kan följa individerna 3–4,5 år efter att de kallades till teamet inom Malmökraften.

6.4 Det behövs ett heltäckande register för att följa upp och utvärdera samordningsförbundens verksamhet

Enligt finsamlagen ska samordningsförbunden följa upp och utvärdera de rehabiliteringsinsatser som de finansierar.⁶⁶ Av förarbetena till lagen framgår att uppföljning och utvärdering ska göras löpande på både lokal och nationell nivå. Samverkansparterna bör ha ansvaret för lokal uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärderingar ska hög prioritet.⁶⁷ Det övergripande syftet med en nationell utvärdering är enligt förarbetena att belysa om finansiell samordning är ett samhällsekonomiskt effektivt medel för att bedriva samordnade insatser eller inte.⁶⁸

Att denna rapport är den första som utvärderar effekterna av samordningsförbundens verksamhet på individnivå visar på svårigheterna, men också på vikten av att genomföra fler utvärderingar i framtiden av den verksamhet som förbunden finansierar. ISF anser att det är särskilt viktigt mot bakgrund av att samordningsförbunden finns i nästan samtliga kommuner i Sverige och att verksamheterna omsätter över 700 miljoner kronor varje år.

Ett viktigt skäl till att det saknas effektutvärderingar är att det inte har funnits något heltäckande system med uppgifter om insatser och personuppgifter för deltagare. Det system som har funnits, SUS (sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet), har haft flera brister. En stor del av deltagarna har registrerats i systemet utan personuppgifter. En orsak till det har varit kravet på skriftligt samtycke från deltagarna för att registrera dessa uppgifter.

Försäkringskassans översyn av de rättsliga förutsättningarna för att administrera och följa upp insatser inom den finansiella samordningen visar att det har funnits problem med behandlingen av personuppgifter i systemet som har att göra med rättslig grund och sekretesskydd.⁶⁹ Med anledning av detta har det inte samlats in eller

⁶⁶ § första stycket 5 lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

⁶⁷ Prop. 2002/03:132, *Finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet*, s. 100.

⁶⁸ Prop. 2002/03:132, s. 102.

⁶⁹ Försäkringskassan, *Utförning av Uppföljning Finsam*, 2022-11-04.

registrerats några deltagare med personuppgifter efter den 1 januari 2023.

Utan ett heltäckande uppföljningssystem av förbundens verksamhet är det omöjligt att följa upp och verifiera den verksamhet som förbunden finansierar. Det kommer även att bli svårt att utvärdera den finansiella samordningen på såväl lokal som nationell nivå. ISF befarar att det faktum att det inte går att följa upp den verksamhet som förbunden finansierar på individnivå kan få betydande konsekvenser för samordningsförbundens verksamhet och för möjligheterna att följa upp hur förbunden använder de statliga medel som de får.

7 Referenser

- Abadie A., Semiparametric Difference-in-Differences Estimators. *The Review of Economic Studies* 2005;72:1–19.
- Arbetsförmedlingen, *Uppföljning av Ung framtid Progressionsmätning med enkäter*. Arbetsförmedlingen Analys 2019:5.
- Arbetsförmedlingen, *Att studera progression – en kartläggning av vägen genom insatser till arbete*. Arbetsförmedlingen analys 2022:12.
- Arbetsförmedlingen, *Arbetsmarknadspolitiska program 2021*.
- Arbetsförmedlingens återrapportering 2022.
- Arbetsförmedlingen, *Arbetslöshetsrapporten 2019*.
Arbetsförmedlingen, 2019.
- Arbetsförmedlingen, Arbetsförmedlingens återrapportering 2018. *Arbetsmarknadspolitiska program. Årsrapport 2018*, 9 maj 2019,
- Arbetsförmedlingen, *Jobb- och utvecklingsgarantin en studie av sannolikheten att få jobb under programtiden*. 2011.
- Arendt, J.N., m.fl. , *Measuring employability trajectories among social welfare recipients*, KORA Rapport, 2017.
- Callaway B. och P. H. C. Sant’Anna, Difference-in-Differences with Multiple Time Periods. *Journal of Econometrics* 2021;225:488–493.
- Csddid, program för kod i Stata, hemsida:
https://friosavila.github.io/playingwithstata/main_csddid.html, hämtad den 22 mars 2023.
- Dackehag M., m.fl., Debt and mental health: new insights about the relationship and the importance of the measure of mental health. *European Journal of Public Health* 2019;29:488–493.

Elfström M., *Projekt Columbus Beskrivning av 40 nyinskrivna deltagare*, Rapport fas 1, 2006.

FINSAM Malmö. *Teamsamverkan med Malmöbon i fokus. Metodstöd för Malmökraften*. December 2019.

Finsam, webbplats: <https://www.finsam.se>, hämtad den 8 mars 2023.

Förordningen (2009:1174) med instruktion för Försäkringskassan.

Förordningen (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen.

Förordningen (2022:811) med instruktion för Arbetsförmedlingen.

Försäkringskassan, *Svar på regeringsuppdrag Rapport – Redovisning av målgrupper och resultat av de insatser som finansieras av samordningsförbund 2018*. Dnr: 002673-2018.

Försäkringskassan, *Svar på regeringsuppdrag Rapport – Redovisning av målgrupper och resultat av de insatser som finansieras av samordningsförbund 2019*. Dnr: 001574-2019.

Försäkringskassan, *Svar på regeringsuppdrag Rapport – Redovisning av målgrupper och resultat av de insatser som finansieras av samordningsförbund 2020*. Dnr: 001385-2020.

Försäkringskassan, *Svar på regeringsuppdrag Rapport – Redovisning av målgrupper och resultat av de insatser som finansieras av samordningsförbund 2021*. Dnr: 2021/000476.

Försäkringskassan, *SUS FINSAM Användarhandledning*, daterad 2019-01-15.

Försäkringskassan, *Uppföljning av finansiell samordning – Redovisning enligt Försäkringskassans regleringsbrev 2015*.

Försäkringskassan, *Uppföljning av samordningsförbundens insatser - Redovisning enligt Försäkringskassans regleringsbrev 2017*.

Försäkringskassan, *Utformning av Uppföljning Finsam*, 2022-11-04.

IFAU – institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, *Leder nystartsjobb till högre sysselsättning?* Rapport 2012:6.

IFAU – institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, *Subventionerade anställningar – avvägningar och empirisk evidens*. Rapport 2018:14. IFAU – institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, *Arbetsförmedlingens kontrollarbete, sanktioner och de arbetslösas sökbeteende*. Rapport 2019:23.

IFAU – institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, *Vilka tar del av nystartsjobb och andra subventionerade anställningar?* Rapport 2019:24.

IFAU – institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, *Kommunal arbetsmarknadsanställning. Väg till arbete eller a-kassa*. Rapport 2021:16.

ISF – Inspektionen för socialförsäkringen, *Samverkan inom socialförsäkringen En sammanställning av uppföljnings- och utvärderingsrapporter inom verksamheter finansierade med samverkansmedel*. Rapport 2010:2.

ISF – Inspektionen för socialförsäkringen, *Stöd för utvärdering av samordningsförbundens insatser*. Rapport 2011:14.

ISF – Inspektionen för socialförsäkringen, *Samordningsförbundens organisering och verksamhet. En granskning av förbund för finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser* Rapport 2019:1.

ISF – Inspektionen för socialförsäkringen, *Gör samordningsförbund någon skillnad?* Rapport 2019:4.

ISF – Inspektionen för socialförsäkringen, *Begäran om förlängd tid för uppdraget att utvärdera samordningsförbundens verksamhet på individnivå*. Framställning, Diarienummer 2017–0023.

Lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringstjänster.

Larsson Tholén S., Wells J., *Hur vet vi att det blir bättre? Utveckling av mätpunkter för 15 kärndikatorer inom finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser*. Nationella nätverket för samordningsförbund, Slutrapport till Socialdepartementet 2015-01-15, 2015, s. 17.

NNS – Nationella nätverket för samordningsförbund, *Statistik från NNS och samordningsförbundens regeringsuppdrag att upptäcka psykiskt, fysiskt och sexuellt våld*. 2021

Nationella rådets webbplats: www.finsam.se, hämtad den 2022-12-21.

Prop. 2002/03:132 *Finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet*.

Sant’Anna P. H. C. och J. Zhao, Doubly robust difference-in-differences estimators. *Journal of Econometrics* 2020: 219:101–122.

Referenser

Socialstyrelsen, *Statistik om ekonomiskt bistånd 2018*, Socialstyrelsen, 2019.

Svenska ESF-rådet, Projektnummer 2019/00520 Malmökraften 2.0.

Sveriges kommuner och landsting, *Finsams roll i framtidens välfärd - En nationell ESF-finansierad förstudie inför ett utvecklingsarbete inom området finansiell samordning*. Rapport 2016.

Regeringsbeslut, Socialdepartementet, *Uppdrag angående utvärdering av samordningsförbundens verksamhet*, Dnr: S2017/02622/SF.

Regeringsbeslut, Socialdepartementet, *Uppdrag angående utvärdering av samordningsförbundens verksamhet på individnivå*, Dnr: S2017/02622/SF.

Regeringsbeslut, Socialdepartementet, *Ändring av uppdraget om utvärdering av samordningsförbundens verksamhet på individnivå*, Dnr: S2017/02622/SF

Regleringsbrev för budgetåret 2003 avseende Riksförsäkringsverket. S2002/2793/SF m.fl.

Regleringsbrev för budgetåret 2005 avseende Försäkringskassan. S2003/1610/SF m.fl.

Regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende Försäkringskassan. S2023/00592.

Sweco, *Malmökraften en beskrivande utvärdering*, Rapport 2019.

Bilaga 1: Utvärderingen av teamverksamheten vid Göteborgs, Insjöríkets, och Stockholms stads samordningsförbund

Förutsättningar för utvärderingen

Nedan ges en mer utförlig beskrivning av de förutsättningar som varit och de avvägningar som har gjorts under arbetet med det kontrollerade experimentet.

Tidig undersökning av genomförbarhet: från norr till söder - nationell spridning hos kontaktade samordningsförbund

Det finns många frågor som måste beaktas för att ett randomiserat experiment ska kunna genomföras på ett bra sätt och för att resultaten från experimentet ska vara tillförlitliga.

I den plan för utvärderingen av samordningsförbunden som ISF lämnade till socialdepartementet den 27 april 2017 bad ISF om mer tid för att undersöka förutsättningarna för att genomföra en effektutvärdering av samordningsförbundens verksamhet på individnivå. ISF fick 6 månader till på sig att komma in med en plan för denna del av utvärderingen. ISF valde att använda tiden till att undersöka hur förutsättningar såg ut hos ett urval av samordningsförbunden.

I samråd med Socialdepartementet och Arbetsmarknadsdepartement och med nationella rådet för finansiell samordning framkom önskemål om att utvärderingen av samordningsförbunden skulle vara av nationell karaktär och att den inte skulle koncentreras till ett eller enstaka samordningsförbund eller till samordningsförbund inom ett och samma geografiska område.

För att undersöka förutsättningarna att genomföra en effektutvärdering deltog ISF på en konferens för samordningsförbunden i Västra Götaland den 5 maj 2017. Under september och oktober månad 2017 besökte ISF förbundschefer vid 12 samordningsförbund som var geografiskt spridda över landet. ISF har i de flesta fall träffat förbundschefer vid samordningsförbunden men även personal från förbundens kanslier samt företrädare för parterna. De samordningsförbund som ISF träffade var: *Hisingen Delta, Göteborg Centrum, Insjöriket, Finsam i Malmö, Samspelet, Stockholms Stad, Syd Närke, Uppsala, Samordningsförbundet Umeåregionen, Västerås, Västra Östergötland och Östra Skaraborg*. Förbunden valdes ut med hänsyn till geografisk spridning och storlek på verksamhet enligt de uppgifter som fanns att tillgå i SUS (Sektorsövergripande system för Uppföljning av samverkan och finansiell Samordning inom rehabiliteringsområdet), det myndighetsgemensamma uppföljningssystemet. I SUS finns information om hur samordningsförbunden använder sina resurser, vilka insatser förbunden finansierar, målgrupper för dessa samt information om de individerna som deltar. En svaghet med SUS är att kvaliteten varierar. Förbund som var starkt involverade i ESF-projekt exkluderades eftersom de redan var involverade i olika typer av projekt och uppföljningar som gjorde det svårt att genomföra en effektutvärdering. Deltagande i utvärderingen diskuterades vid senare tillfällen även med länsförbunden RAR i Sörmland, Samordningsförbundet Halland och Samordningsförbundet i Kalmar län.

Vid konferenser och vid träffar med utvalda samordningsförbund (i första hand förbundschefer) har ISF diskuterat de förutsättningar som behövde hanteras för att kunna genomföra en utvärdering med experimentell ansats. Samtliga förbundschefer vid de samordningsförbund som ISF hade kontakt var försiktigt till mycket positiva till att delta i en effektutvärdering. Men förutsättningarna till att medverka och att genomföra en utvärdering skiljde sig åt mellan förbunden.

Några av de frågor som diskuterades med förbunden var vilken typ av individinriktade insatser som kunde bli aktuella att utvärdera och hur en randomisering (slumpning) av individer till en behandlingsgrupp och kontrollgrupp skulle kunna gå till. Våra samtal med förbunden och en genomlysning av de olika insatser som de flesta förbund finansierade visade att det inte var möjligt att slumpa individer mellan olika insatser. Skälet till det var helt enkelt att det inte fanns likartade

insatser att slumpa individer mellan. Det alternativ som kvarstod var därmed att utvärdera en insats och slumpa individer till en behandlingsgrupp och en kontrollgrupp. ISF landade i att utvärdera samordningsteamet.

Av etiska skäl var det inte möjligt att endast låta behandlingsgruppen få del av insatsen. Det beslutades därför att individer som slumpades till behandlingsgruppen skulle få del av insatser snabbt, allra helst direkt, medan de som slumpades till kontrollgruppen skulle få vänta på detta i 6 månader. Att de skulle få vänta i just 6 månader berodde på att de flesta förbund hade en kötid på 6 månader. Individer som valde att delta i utvärderingen och som slumpades till kontrollgruppen skulle därmed inte behöva vänta så mycket längre än om de avstod från att medverka i utvärderingen. För förbund med en kötid på 6 månader innebar ansatsen en omflyttning av kötiderna för de som väntade på att få komma till förbundet.

Samtliga av de vidtalade förbunden upplever att det finns betydligt fler individer som behöver samordnad rehabilitering än de som får del av de insatser som förbunden finansierade. Det innebar att det skulle vara möjligt för förbunden att utöka antalet remisser så att de efter randomisering kunde upprätthålla samma volymer på insatserna som innan utvärderingen.

Efter diskussioner med samtliga inblandade beslutades att 60 procent av de som slumpades till insatser skulle komma till behandlingsgruppen och 40 procent till kontrollgruppen. Av etiska skäl beslutades att det skulle vara frivilligt att delta i utvärderingen och att individerna skulle informeras om utvärderingen i samband med att förbunden kontaktade dem. De som tillfrågades om att delta inte behövde fatta beslut om de skulle medverka i utvärderingen direkt, utan fick en veckas betänketid.

I åtta av de tolv samordningsförbund som ISF träffade under hösten 2017 bedömde ISF att det fanns goda möjligheter att genomföra en effektutvärdering med hänsyn tagen till förbundets verksamhet och möjlighet till randomisering. Men det fanns fortfarande en mängd frågor som behövde lösas för att en effektutvärdering skulle kunna genomföras på bra sätt. ISF avsåg att arbeta vidare med dessa frågor och återigen kontakta de förbund som visat intresse för att medverka i utvärderingen och då inte endast förbundscheferna utan även

förbundens styrelser, under förutsättning att regeringen gav myndigheten i uppdrag att genomföra utvärderingen.

För att undvika onödiga misstag och för att få viktiga lärdomar inför designen av effektutvärderingen föreslog ISF att utvärderingen skulle föregås av en pilot. I januari 2018 fattade regeringen beslut om att ge ISF i uppdrag att genomföra utvärderingen.⁷⁰ Under våren lämnade ISF in en etikprövning för en pilot till utvärdering av teamverksamhet hos samordningsförbunden.⁷¹

Piloten

Hösten 2018 genomfördes en pilot/förstudie vid Samordningsförbundet Insjöriket och FINSAM Malmö. Syftet med förstudien var att utforma designen för utvärderingen för att skapa en bra styrning, effektiva rutiner och att se till att utvärderingen skulle störa samordningsförbundets verksamhet så lite som möjligt under den tid som deltagare rekryterades till utvärderingen.

Arbetet med utvärderingen för de övriga samordningsförbunden fortsatte som planerat. De samordningsförbund som planerade att delta i utvärderingen var Göteborg Centrum, Hisingen Delta, Insjöriket, Samspelet, Stockholm stad och samordningsförbundet Umeåregionen.

Samordningsförbundet Samspelet och Umeåregionen fattade senare beslut om att dra tillbaka sin medverkan i utvärderingen. De huvudsakliga skälen till att förbunden valde att inte medverka var att kommunerna i dessa förbund var oroliga att randomiseringen av deltagare till utvärderingen skulle medföra att färre av de individer som de remitterade till förbundet skulle få ta del av de insatser som förbundet finansierade. I och med det skulle andelen med försörjningsstöd öka i kommunerna. Det fanns en risk för detta eftersom randomiseringen innebar att de individer som hamnade i kontrollgruppen fick vänta i sex månader på att träffa teamen.

För att motverka att en sådan situation uppstod behövde kommunerna öka antalet remitteringar till förbunden under den tid som utvärderingen pågick. Det kunde också motverkas om det fanns väntetider till

---

⁷⁰ Regeringens beslut den 25 januari 2018, S2017/02622/SF (delvis).

⁷¹ Regionala etikprövningsnämnden i Stockholms beslut den 19 juni 2018. Diarienummer: 2018/1136–31/5.

insatserna hos förbunden eftersom utvärderingen i dessa fall framför allt omfördelade väntetiderna för deltagarna. Visserligen ansåg båda förbunden att det fanns många fler som var i behov av samordnad rehabilitering än de som remitterades till förbunden. Men att öka flödet av individer som remitterades till förbunden skulle kräva en större arbetsinsats och mer personal än vad de hade budgeterat för. Även Göteborg centrum beslutade sig för att inte medverka i utvärderingen.

Ur utvärderingens synpunkt var det negativt att Samspelet (som omfattar kommunerna: Karlstad, Hammarö, Grums och Kristinehamn) och samordningsförbundet Umeåregionen (som omfattar kommunerna: Umeå, Vindelens, Nordmaling, Bjurholms, Robertfors och Vännäs) valde att inte delta i utvärderingen. Det minskade den geografiska spridningen och det medförde en stor risk att det skulle bli svårt att nå upp till ett tillräckligt stort deltagarantal.

Sommaren 2019 beslutades att de fyra samordningsförbunden som fanns i Göteborgs stad (Centrum, Delta-Hisingen, Nordost och Väster) skulle slås samman till ett stort förbund, samordningsförbundet FINSAM Göteborg. I samband med detta fattades också ett beslut om att alla teamverksamheter inom det nya förbundet skulle ingå i utvärderingen. ISF beslutade sig då för att gå vidare med även denna del av utvärderingen.

Översikt av teamverksamheten

Tabell B1 Översikt av den teamverksamhet som ingått i utvärderingen

<i>Teamverksamhet</i>	<i>Period i utvärderingen</i>	<i>Målgrupp</i>
<i>Stockholm</i>		
Jobbtorgen	Hela perioden	
<i>Insjöriket</i>		
Balder	Hela perioden	Unga, 18–29 år
Individsamverkans-teamet	HT 2019, HT 2020, VT 2021	
<i>Göteborg</i>		
En väg in	2020	
Nya arbetsmarknadstorget	2020	
Nymilen	2020	
Projekt Nordost	2020, VT 2021	Utlandsfödda kvinnor
Vican	HT 2019	
Hälsosteget	2020	
Hälsa och Aktivitet	VT 2021	
Vuxna	VT 2021	
Unga vuxna	VT 2021	Unga, 16–29 år
Finsam-team	VT 2021	

Vilka är de individer som tar del av den teamverksamhet som finansieras av samordningsförbunden?

Tabellen beskriver hur deltagarna i utvärderingen förhåller sig till befolkningen i allmänhet.

Tabell B2 Beskrivande statistik för deltagare i utvärderingen och befolkningen i allmänhet

	<i>Deltagare (procent/kronor) (1)</i>	<i>Nationellt genomsnitt (procent/kronor) (2)</i>
Ålder	38,5	41,6
Kvinna	58,7	49,7
Utländsk bakgrund	44,1	25,9*
Förgymnasial utbildning (< 9 år)	10,4	4,0
Förgymnasial utbildning (9 år)	26,0	10,0
Gymnasial utbildning	42,2	31,0
Eftergymnasial utbildning	21,4	51,0
Utbildning saknas	2,1	4,0
Ensamstående hushåll	64,2	27,0
Samboende hushåll	35,8	62,0
Studier (indikator)	13,3	4,0
Indikator, ekonomiskt bistånd	53,6	5,0
Indikator, inskriven på Arbetsförmedlingen	25,4	7,0
Andel med förvärvsinkomst	33,2	82,6**
Observationer	472	

Källa: SCB.

Anm. Tabellen avser genomsnittsvärden för samtliga deltagare 2018 (kolumn 1), samt för befolkningen i allmänhet (kolumn 2). * värde för 2020. Individer med utländsk bakgrund avser utrikes födda och inrikes födda med två utrikes födda föräldrar.**avser sysselsättning. Information kring arbetslöshet har hämtats från Arbetsförmedlingen⁷² och information om ekonomiskt bistånd kommer från Socialstyrelsen.⁷³ Information kring individers bakgrundsvariabler samt inkomster har hämtats från SCB:s statistikdatabas.

⁷² Arbetsförmedlingen, *Arbetslöshetsrapporten 2019*, Arbetsförmedlingen, 2019, s. 17.

⁷³ Socialstyrelsen, *Statistik om ekonomiskt bistånd 2018*, Socialstyrelsen, 2019, s. 1.

Enkäten mäter individers självupplevda livssituation

I det här avsnittet beskriver vi den enkät som vi har använt för att mäta individers självupplevda livssituation. Enkäten innehåller frågor om hur individer upplever sina försörjnings- och arbetsmarknads-möjligheter, samt livet i allmänhet. Enkäten inkluderar också frågor kring sociala aktiviteter och familjeåtagande, samt hur individer upplever det stöd som de får från myndigheter.

Deltagarna har besvarat frågorna innan de träffar samordningsförbundens team och efter att de har gjort det. Avsikten med att låta deltagare besvara frågorna vid olika tidpunkter är att mäta förändringar över tid. Med hjälp av enkäten kan vi därmed mäta om parternas teamsamverkan har lett till att individerna *upplever* att olika faktorer som påverkar den egna livssituationen har förändrats.

Enkäten har testats och omarbetats i en pilotstudie

Samtliga frågor i enkäten har testats och omarbetats under en pilotstudie som utfördes innan vi påbörjade utvärderingen. Vi har då fått synpunkter från olika samordningsförbund på designen av effektutvärderingen, i synnerhet utformningen av enkäten. Målet har varit att göra enkäten så informativ och kortfattad som möjligt för att säkerställa en hög svarsfrekvens.

För att säkerställa att frågorna var lätta att förstå och av relevans för deltagarna fick individer som deltog i insatser som finansierades av Insjöräkets samordningsförbund svara på frågorna och ge sina synpunkter på dem. Detta har varit extra viktigt eftersom deltagarna i utvärderingen har ombetts att besvara enkäten upp till tre gånger. Därför har vi begränsat antalet frågor och förenklat utformningen av frågorna. Frågorna har även erbjudits på andra språk än svenska för att underlätta för alla deltagare att svara. Deltagarna har haft tillgång till de fem vanligaste språkgrupperna: arabiska, dari, farsi, somali och tigrinja, samt engelska.

Enkäten är främst utformad för att få kunskap om individuella förutsättningar som registerdata inte fångar upp. Med hjälp av enkäten vill vi exempelvis mäta om parternas teamsamverkan har lett till att individerna *upplever* att olika faktorer som påverkar den egna livssituationen har förändrats. Analysen skiljer sig från utvärderingen av

Malmökraften, där vi mäter betydelsen av teamverksamhet på faktiska arbetsmarknadsutfall.

Enkätfrågorna

Enkäten innehåller 8 påståenden, samt en fråga med öppet svar. Nedan redogörs för bakgrunden till varje fråga baserat på det huvudsakliga utfall den syftar till att mäta.

De första två frågorna i enkäten gäller arbetsmarknaden. Syftet med de två frågorna har varit att fånga upp dels individens upplevelse av hur nära hen står arbetsmarknaden, samt om individen upplever att hen har närmat sig arbetsmarknaden (fråga 1), dels förändringar i individens egen bedömning av sin arbetsförmåga. I fråga 1 ombeds deltagare besvara i vilken utsträckning de instämmer med påståendet att de har goda möjligheter att få ett jobb.

Fråga 1. Jag har goda möjligheter att få ett jobb (eller studera) inom det närmaste året

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☹										☺
Instämmer inte alls								Instämmer helt		

En liknande fråga återfinns i en tidigare rapport som har följt upp progression på arbetsmarknaden med en liknande målgrupp: *”Hur bedömer du dina möjligheter att få ett jobb (eller börja studera om det är din målsättning) inom tre månader? [Mycket stora, ganska stora, varken stora eller små, ganska små och mycket små]”*⁷⁴.

I studien skickades en enkät ut till ett slumpmässigt urval av deltagare som påbörjade projektet *Ung Framtid* inom Arbetsförmedlingen mellan okt 2016 och dec 2017. Dessa individer har följts upp med samma enkät vid två olika tillfällen, vid projektets början och 2–3 månader senare. Avsikten med att följa upp individer vid två tillfällen är att göra det möjligt att mäta förändringar i faktorer som förväntades vara relaterade till att stegvist närma sig arbetsmarknaden.

---

⁷⁴ Arbetsförmedlingen, *”Uppföljning av Ung framtid Progressionsmätning med enkäter”*, Analys 2019:5.

Studien hade ett liknande upplägg som vår utvärdering. En väsentlig skillnad är dock att utvärderingen av Ung Framtid inte inkluderade någon kontrollgrupp, vilket gjorde det omöjligt att utesluta att förändringar i olika faktorer som i första hand beror på externa faktorer och inte är relaterade till programmet i sig.⁷⁵

Rapporten finner att det genomsnittliga svaret på frågan kring möjligheten att få ett jobb sjönk från 2,9 i startenkäten till 2,3 i uppföljningsenkäten (notera att skalan i den studien är 1–5 på frågan). Den upplevda möjligheten att få jobb hade således minskat över tiden i den studien och skillnaden var statistiskt signifikant.⁷⁶ Samtidigt visade studien att deltagarna upplevde sig mer nöjda med livet över tid. Resultaten kan tolkas som motsägelsefulla. I rapporten diskuteras att det både finns dels de som ser bättre möjligheter till ett arbete och är nöjdare med sina liv, dels de som ser sämre möjligheter och är nöjdare med sina liv. Det senare skulle kunna bero på att vissa deltagare har fått en mer realistisk syn på sina jobbmöjligheter under projektets gång, vilket har bidragit till att de upplever att livssituationen har blivit bättre.

I fråga 2 i vår utvärdering anger deltagare i vilken utsträckning de instämmer med påståendet att de är redo att arbeta eller studera.

Fråga 2. Jag känner mig redo att kunna arbeta eller studera

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☹										☺
Instämmer inte alls								Instämmer helt		

Fråga 2 syftar till att bedöma hur individen *upplever* den *egna* kapaciteten till att arbeta eller studera. Denna fråga är en omformulering av Nationella Nätverket för Samordningsförbunden (NNS) indikatorfråga nummer 7: ”Känner du dig mer redo att kunna arbeta eller studera jämfört med innan du fick kontakt med oss?”⁷⁷ NNS har tagit fram indikatorer som ska kunna mäta olika aspekter av samord-

⁷⁵ Arbetsförmedlingen Analys 2019:5.

⁷⁶ Arbetsförmedlingen Analys 2019:5, s. 12

⁷⁷ Larsson Tholén S., Wells J., *Hur vet vi att det blir bättre? Utveckling av mätpunkter för 15 kärnindikatorer inom finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Slutrapport till Socialdepartementet 2015-01-15.* Nationella nätverket för samordningsförbund, 2015, s. 17.

individ har, desto lättare skulle det vara att ta steg närmare arbetsmarknaden. Sammantaget ger därför måttet oss möjlighet att testa om individer med mer dagliga sociala aktiviteter utanför arbetsmarknaden har större arbetsmarknadsprogression, eller lättare för att komma närmare egenförsörjning, jämfört med de som har färre aktiviteter.

Fråga 5 syftar till att mäta i vilken utsträckning en individ har möjlighet att närma sig arbetsmarknaden givet sin hemmiljö.

Fråga 5. Jag behöver ofta ta hand om andra i min familj/omgivning

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☹										☺
Instämmer inte alls								Instämmer helt		

Frågan är framtagen av ISF efter diskussioner med representanter för teamverksamheten hos samordningsförbunden under pilotarbetet. Anekdotiska erfarenheter från verksamheter inom samordningsförbunden har visat att framför allt kvinnors arbetsmarknadsprogression kan vara negativt påverkad av att de har ett större ansvar för andra i sin hemmiljö än män. Om så är fallet, skulle det kunna innebära att kvinnor har svårare att närma sig arbetsmarknaden än män.

Fråga 6 syftar till att bedöma individens tillfredställelse med sin nuvarande livssituation. Frågan har sin bakgrund i en stor litteratur om livstillfredställelse, så kallad *life satisfaction*, som brukar mätas med en liknande fråga.

Fråga 6. Jag tycker livet i allmänhet känns.....

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☹										☺
Inte bra								Mycket bra		

En liknande fråga användes också i en rapport om Columbusprojektet, ett samverkansprojekt Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och Göteborg stad, som vänder sig till arbetslösa unga vuxna med psykiska problem som vill hitta en väg mot arbete och studier. Frågan hade då en något annan formulering

*”livet i allmänhet är för mig [otillfredsställande-mycket tillfredsställande (6 alternativ)]”.*⁷⁹ Eftersom den rapporten använder svaren endast som ett sammansatt mått är resultaten tyvärr inte jämförbara med resultaten i vår studie. En liknande fråga inkluderades även i utvärderingen av Ung Framtid som mått på livstillfredsställelse: *”I helhet, hur nöjd är du med din livssituation? [Mycket nöjd, Ganska nöjd, Varken nöjd eller missnöjd, Ganska missnöjd, Mycket missnöjd]”.*⁸⁰

Fråga 7 används huvudsakligen för att mäta om individer upplever att de har skickats runt mellan myndigheter, men även som en bakgrunds faktor att ta hänsyn till när vi mäter förändringar i andra utfall, eller för att se om teamverksamheten förändrar individers syn på myndigheternas arbete.

Fråga 7. Har du upplevt att du blivit skickad mellan olika myndigheter, till exempel mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan?

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☹										☺
Instämmer inte alls								Instämmer helt		

Frågan har sin bakgrund i rapporten om Columbusprojektet som också riktar sig till individer från samordningsförbund. Det projektet har funnit att 40 procent av deltagarna rapporterar att de har blivit skickade ganska mycket eller väldigt mycket mellan olika myndigheter som samarbetar dåligt.⁸¹

---

⁷⁹ Elfström, M. *Projekt Columbus Beskrivning av 40 nyinskrivna deltagare, Rapport fas 1*, 2006, s. 15.

⁸⁰ Arbetsförmedlingen Analys 2019:5, s. 25.

⁸¹ Elfström, M, 2006, s. 17.

Fråga 8 syftar till att mäta vilket stöd individer tidigare har fått och genom det uppföljande svaret se om det blivit en eventuell skillnad efter att individen har påbörjat sitt stöd från samordningsförbund genom teamverksamhet.

Fråga 8. Jag får bra hjälp av de myndigheter jag träffar

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☹										☺
Instämmer inte alls								Instämmer helt		

Frågan är delvis utformad av ISF och framtagen efter diskussioner med bland andra samordningsförbunden inom ramen för vårt pilotarbete. Frågan har sin bakgrund i NNS Indikatorsprojekt kärnindikator 1.⁸² Den indikatorn behandlar om deltagare känner att de insatser som erbjuds är organiserade runt deras behov (personcentrerade). Detta besvarar de genom frågorna: ”Får du stöd på ett sätt som är till stor nytta för dig?” och ”Har du fått stöd på ett sätt som är till stor nytta för dig?”.

Den sista frågan är en öppen fråga som syftar till att fånga upp sådant som vi inte har fått fram genom frågorna, och ge möjligheten för individen att dela med sig av vad hen upplever som viktigt.

Fråga 9. Är det något mer du vill tillägga om det stöd och hjälp som du har fått av de myndigheter som du mött?

---

⁸² Larsson Thholén S., Wells J., 2015, s. 17.

Empirisk strategi

De individer som valde att delta i utvärderingen fördelades slumpmässigt i en behandlings- eller kontrollgrupp. Behandlingsgruppen fick snabbt träffa ett av samordningsteamerna, medan kontrollgruppen fick vänta i sex månader.

Syftet med att randomisera är att skapa en kontroll- och behandlingsgrupp som i allt väsentligt är lika varandra i genomsnitt, och där det endast är behandlingen som skiljer sig åt mellan grupperna. Kontrollgruppen ger då information om vad som skulle ha hänt behandlingsgruppen om de inte fått del av förbundens teamverksamheter.

Randomisering

En lyckad randomisering innebär att det inte finns några systematiska skillnader i egenskaper mellan kontroll- och behandlingsgruppen. Tabell B3 beskriver genomsnittliga värden för ett antal bakgrundsvariabler, dels för samtliga deltagare (kolumn 1), dels för kontrollgruppen och behandlingsgruppen separat (kolumn 2 och 3). Resultaten indikerar att det inte finns någon statistiskt signifikant skillnad mellan grupperna för någon av bakgrundsvariablerna (kolumn 4).

Tabell B3 Beskrivande statistik för kontroll och behandlingsgrupp, 2018

	Medelvärde			Skillnader	T-stat
	Alla	Behandlingsgrupp	Kontrollgrupp		
Ålder	38,991 (12,37)	39,150 (12,19)	38,743 (12,68)	-0,407	-0,740
Kvinna	0,595 (0,491)	0,612 (0,488)	0,569 (0,497)	-0,043	-0,875
Utländsk bakgrund	0,443 (0,497)	0,458 (0,499)	0,419 (0,495)	0,443	-0,781
Förgymnasial utb. < 9 år	0,098 (0,297)	0,103 (0,304)	0,090 (0,288)	-0,012	-0,417
Förgymnasial utb. 9 år	0,255 (0,437)	0,253 (0,436)	0,259 (0,439)	0,006	0,139

Bilaga 1: Utvärderingen av teamverksamheten vid Göteborgs, Insjörikets, och Stockholms stads samordningsförbund

	Medelvärde			Skillnader	T-stat
	Alla	Behandlingsgrupp	Kontrollgrupp		
Gymnasial utb.	0,425 (0,495)	0,439 (0,497)	0,404 (0,492)	-0,035	-0,710
Eftergymnasial utb.	0,222 (0,416)	0,206 (0,405)	0,247 (0,433)	0,041	0,998
Utbildning saknas	0,019 (0,136)	0,027 (0,162)	0,006 (0,077)	-0,021	-1,558
Ensamstående	0,717 (0,022)	0,683 (0,036)	0,738 (0,027)	0,056	0,213
Samboende eller gifta	0,283 (0,022)	0,317 (0,036)	0,262 (0,027)	-0,056	-0,213
Övriga*	0	0	0	<i>a</i>	<i>a</i>
Studier (indikator)	0,126 (0,333)	0,131 (0,338)	0,120 (0,326)	-0,011	-0,333
Disponibel ink (tusentals kr)	1286 (756,4)	1283 (755,4)	1289 (760,2)	5,559	0,074
Förvärvsersättning	443,3 (972,0)	452,2 (938,8)	429,5 (1,024)	-22,732	-0,236
Indikator, EKB	0,536 (0,499)	0,542 (0,499)	0,527 (0,50)	-0,015	-0,310
Indikator inskriven på Arbetsförmedlingen	0,258 (0,438)	0,262 (0,440)	0,251 (0,435)	-0,010	-0,231
Observationer	427	260	167		

Källa: Statistikmyndigheten SCB.

Anm. Tabellen avser genomsnittsvärden för deltagare i huvudurvalet, det vill säga individer som besvarat enkät 1 eller 2, eller båda enkäterna, inom 30 dagar (kolumn 1), samt separat genomsnitt för deltagare i behandlings- och kontrollgruppen (kolumn 2 och 3), 2018. Färre observationer för utbildningsvariabeln: 8 observationer faller bort i det totala urvalet, 7 observationer i behandlingsgruppen och 1 observation i kontrollgruppen. 19 observationer från huvudurvalet finns inte med i den beskrivande statistiken eftersom de var för unga år 2018 för att ingå i SCB:s LISA-register. Kolumn 3 visar skillnader i medelvärde mellan kontroll och behandlingsgrupp, och kolumn 4 visar t-värdet för dessa skillnader. Samtliga belopp anges i 100-tals kronor. *a* betyder att det inte varit möjligt att testa skillnader i medelvärdet till följd av för få observationer.

Specifikationen

Vi har beräknat effekten av samordningsteam genom att jämföra förändringar i individers självupplevda livssituation, mellan individer som tagit del av den teamverksamhet som finansieras av samordningsförbunden och de som inte har det, det vill säga mellan behandlings- och kontrollgruppen. Effekten har vi beräknat genom att jämföra förändringen i den självupplevda livssituationen hos individer i behandlingsgruppen, med de förändringar som finns hos individer i kontrollgruppen.

För att beräkna effekten av teamverksamheten har vi använt följande ekvation:

$$y_{it} = \beta_0 + \beta_1(\text{team})_{it} + X_{it}\beta + \gamma_t + \delta_i + \varepsilon_{it} \quad (1)$$

där y_{it} är utfallsvariabel för individ, i , i tid t . Utfallsvariabeln mäter individers självskattade livssituation. Variabeln antar ett värde mellan 0 och 10, där 10 indikerar att individen instämmer helt med ett givet påstående. Variabeln som mäter antalet sociala aktiviteter under en vecka antar värden mellan 0 och 4, där en ökning av variabeln avspeglar en ökning av antalet aktiviteter i veckan. team_{it} indikerar om och när en individ har tagit del av den teamverksamheten som finansieras av samordningsförbunden. Variabeln antar värdet 0 innan individer har tagit del av teamverksamheten, och 1 efteråt. γ_t är en tidfix effekt som kontrollerar för den generella utvecklingen i hur individer upplever sin livssituation under studieperioden och som är gemensam för individer i såväl behandlings- som kontrollgruppen. X_{it} är en vektor som kontrollerar för individuella bakgrundsvariablerna utbildningsnivå, kön, ålder och utländskbakgrund.

Känslighetsanalys

I det här avsnittet redovisar vi hur stabila våra resultat är för förändringar i urval och beräkningsmetod.

För att beräkna huvudresultaten har samtliga individer som besvarade sina enkäter efter mer än 30 dagar exkluderats från analysen (tabell B4). För att minska betydelsen ytterligare av att individer besvarade enkäten för sent, det vill säga att de svarade när de redan hade träffat teamen, begränsar vi urvalet ytterligare i känslighetsanalysen och

inkluderar endast individer som svarade inom 14 dagar efter att de fått enkäterna (panel A, tabell B4). Genom att exkludera individer i kontrollgruppen som troligen hade påbörjat sina insatser när de svarade på enkäten minskar vi risken för att vi underskattar effekterna om att kontrollgruppen redan är behandlad.

Resultaten visar att effekten av samordningsförbundens teamverksamhet kvarstår för individers självskattade jobbomgångar, och för livet i allmänhet, även när vi reducerar urvalet. Dessutom blir den beräknade effekten starkare när vi endast inkluderar individer som har svarat på enkäten inom 14 dagar. Betydelsen av teamverksamheten på den upplevda framtida graden av ekonomisk självförsörjning kvarstår däremot inte.

Enkätsvaren kan endast anta värden mellan 0 och 10 och svaren är inte normalfördelade (figur 2). För att säkerställa att fördelningen av enkätsvaren inte påverkar våra beräkningar, konstruerar vi även binära utfall som antar värde 1 om enkätsvaret antar värdet 7 eller större (på skalan 0 till 10), annars noll. Variabeln som mäter sociala aktiviteter antar värdet 1 om en individ anger att hen har minst en aktivitet per vecka. De binära utfallsvariablerna gör det möjligt att beräkna betydelsen av teamverksamheten på sannolikheten att individer instämmer i stor utsträckning med olika påståenden.

Resultaten indikerar att teamverksamheten har en positiv effekt på sannolikheten att en individ instämmer i större utsträckning med påståendet att hen har goda möjligheter att få jobb inom ett år, samt med påståendet att hen har goda möjligheter att försörja sig själv i framtiden (panel B, tabell B4). Resultaten är i linje med huvudresultaten (tabell 2). Sannolikheten att individen instämmer i stor utsträckning med att livet i allmänhet är bra kvarstår inte i dessa beräkningar. I övrigt finner vi inga bevis för att teamverksamheten har en statistiskt signifikant effekt på någon utav de övriga enkätsvaren.

I en tredje känslighetsanalys har vi inkluderat samtliga enkäter som har samlats in under studieperioden, det vill säga 2 enkäter för behandlingsgruppen och 3 enkäter för kontrollgruppen. Resultaten ligger i linje med resultaten från vår huvudskattning (tabell 2). Teamverksamheten har en positiv effekt på hur individer ser på sina framtida arbets- och försörjningsmöjligheter. De har även en positiv effekt på individers upplevda situation.

Tabell B4 Känslighetsanalys

	(1) <i>Jobbmöjlighet</i>	(2) <i>Redo att jobba</i>	(3) <i>Ekonomisk framtid</i>	(4) <i>Aktivitet</i>	(5) <i>Familjen</i>	(6) <i>Livet</i>	(7) <i>Bra hjälp myndigheter</i>	(8) <i>Skickad mellan myndigheter</i>
<i>A, Urval: enkät 1 och 2, svarat inom 14 dagar</i>								
Behandlingseffekt	0,783*	0,197	0,591	0,158	-0,053	0,436*	-0,366	-0,582
	(0,455)	(0,385)	(0,423)	(0,14)	(0,363)	(0,263)	(0,515)	(0,375)
Medelvärde	3,850	4,572	4,022	1,416	4,177	4,158	5,546	5,166
Observationer	586	592	588	589	590	586	585	592
R ²	0,051	0,022	0,041	0,027	0,066	0,048	0,040	0,028
Antal kluster	420	423	419	422	423	418	419	423
<i>B, Urval: enkät 1 & 2, svarat inom 14 dagar, binärt utfall</i>								
Behandlingseffekt	0,066*	0,010	0,088**	0,011	-0,069*	0,010	-0,041	-0,009
	(0,036)	(0,037)	(0,036)	(0,043)	(0,036)	(0,034)	(0,040)	(0,037)
Medelvärde	0, 229	0, 337	0, 266	0,426	0,286	0,223	0,426	0,350

Bilaga 1: Utvärderingen av teamverksamheten vid Göteborgs, Insjöräkets, och Stockholms stads samordningsförbund

	(1) <i>Jobbmöjlighet</i>	(2) <i>Redo att jobba</i>	(3) <i>Ekonomisk framtid</i>	(4) <i>Aktivitet</i>	(5) <i>Familjen</i>	(6) <i>Livet</i>	(7) <i>Bra hjälp myndigheter</i>	(8) <i>Skickad mellan myndigheter</i>
Observationer	586	592	588	589	590	586	585	592
R ²								
Antal kluster	420	423	419	422	423	418	419	423

C, Urval: samtliga enkäter 1 – 3, svarat inom 30 dagar?

Behandlingseffekt	0,731**	-0,350	0,633**	0,007	-0,290	0,458**	-0,382	0,160
	(0,301)	(0,260)	(0,268)	(0,070)	(0,238)	(0,196)	(0,345)	(0,242)
Medelvärde	3,932	4,592	4,131	1,414	4,1402	4,220	5,500	5,138
Observationer	768	776	770	660	773	769	767	773
R ²	0,040	0,026	0,034	0,001	0,008	0,048	0,024	0,019
Antal kluster	429	433	430	415	432	429	429	432

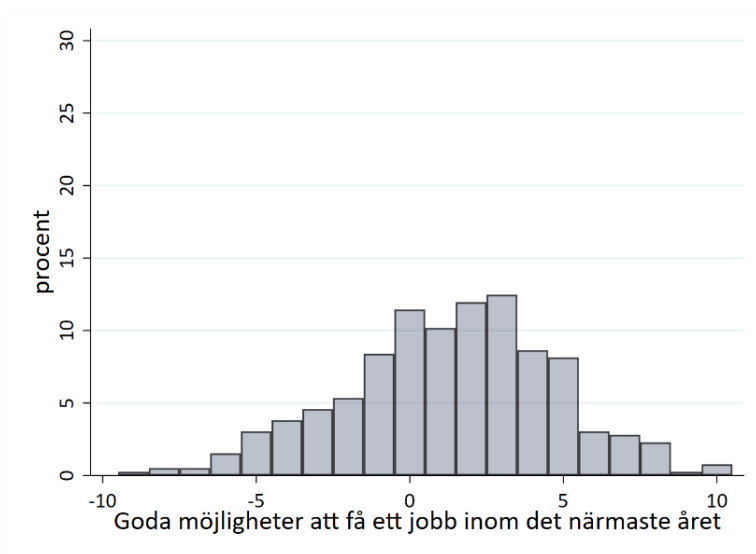
Anm. Panel A visar resultaten från estimeringar av ekvation (1) med ett urval som endast inkluderar individer som besvarade enkäten inom 14 dagar. Panel B skattar betydelsen av teamverksamheten för sannolikheten för att en individ instämmer i stor utsträckning (≥ 7) en linjär sannolikhetsmodell (LPM, ekvation 1). Beräkningarna inkluderar endast individer som svarat inom 14 dagar. Panel C visar resultaten från estimeringar av ekvation (1) med ett urval som inkluderar samtliga tre enkäter. Samtliga skattningar kontrollerar för bakgrundsvariablerna: kvinna, utländsk bakgrund, utbildning, och ålder. Skattningarna inkluderar även årsfixaeffekter. *** $p < 0.01$, ** $p < 0.05$, * $p < 0.1$

Skillnad i bedömning mellan individen och representanter för teamet, för enskilda individer

Figurerna B1, a – c, visar hur individers bedömning av sin livssituation skiljer sig från den bedömning som representanter från teamen gör. Resultaten avser skillnader för enskilda individer, det vill säga vi har matchat individers enkätsvar med representantens bedömning av samma individ. Såväl deltagare som representanter från teamen har besvarat enkäten i samband med individens första möte med samordningsförbunden.

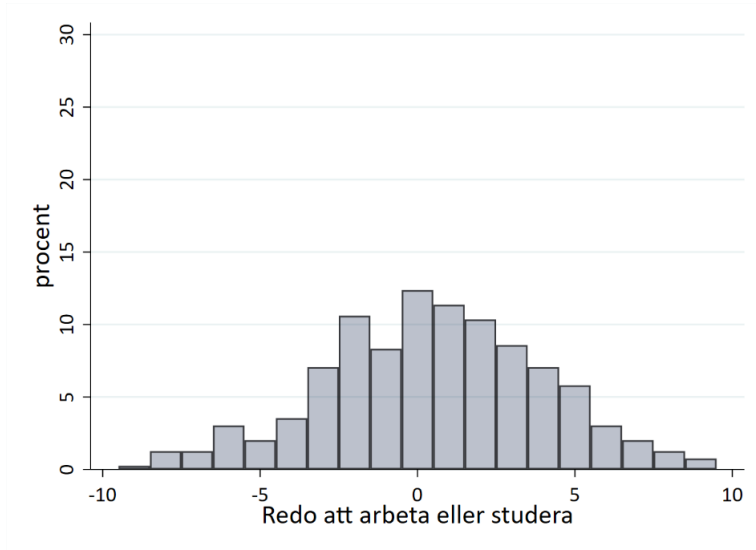
Figur B1 Skillnader i bedömning av individers möjligheter och förmåga mellan handläggare och deltagare

a) Goda möjligheter till att få ett jobb inom det närmaste året

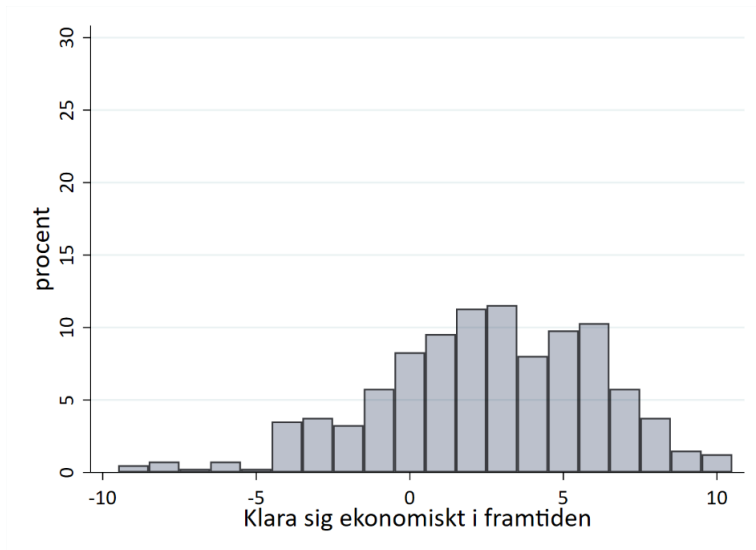
Anm. Figurena visar skillnader mellan teamens och individens bedömning av individens förmåga och möjligheter (team – individ).

b) Redo att arbeta eller studera nu

Anm. Figureorna visar skillnader mellan teamens och individens bedömning av individens förmåga och möjligheter (team – individ).

c) Goda möjligheter till att klara mig ekonomiskt i framtiden

Anm. Figureorna visar skillnader mellan teamens och individens bedömning av individens förmåga och möjligheter (team – individ).

Bilaga 2: Utvärderingen av teamverksamheten Malmökraften

Malmökraften

Malmökraften 1.0 är en teamverksamhet som drivs av samordningsförbundet FINSAM i Malmö och finansierades av FINSAM i Malmö tillsammans med projektpengar från Arbetsförmedlingen. Malmökraftens primära och uttalade mål var att förkorta arbetslöshetstiderna för deltagarna. Andra viktiga mål var att förkorta tiden som deltagarna är försörjda av det offentliga och att öka individernas grad av egenförsörjning. Ett annat delmål var att individen ska ha rätt ersättning.

Malmökraften hade vid starten ett överordnat kvantitativt mål om att 4 000 individer inom Jobb och utvecklingsgarantin (JOB) skulle få ett samordnat stöd genom teamverksamheten. Målet sänktes senare till 3 500 individer. Av dessa skulle 1 500 personer gå vidare till arbete eller studier enligt Malmökraftens egen målsättning.

Utöver de kvantitativa målen skulle Malmökraftens teamverksamhet även leda till att myndigheterna skapade en tydlig samverkansstruktur genom att utveckla en myndighetsgemensam samarbetsstruktur för samordnad individuell planering. Teamverksamheten skulle också utarbeta riktlinjer, arbetsprocesser och rutiner, men även att identifiera områden där de kunde bli bättre och ta fram förslag som skulle införas i parternas ordinarie verksamheter.

Malmökraftens målgrupp är långtidsarbetslösa i Malmö stad som är inskrivna i JOB. JOB är ett arbetsmarknadspolitiskt program för personer som är inskrivna vid Arbetsförmedlingen och som behöver stöd för att komma tillbaka till arbetslivet. Programmet riktar sig till arbetslösa som har fått ersättning från a-kassan i 300 dagar – eller 450 dagar för den som har barn under 18 år – och som är på väg att utförsäkras. Programmet riktar sig också till arbets sökande som har

varit inskrivna på Arbetsförmedlingen i 14 månader, arbetssökande som har varit maximal tid i etableringsprogrammet eller i jobbgarantin för ungdomar (UGA) och som fortfarande är arbetssökande. Malmökraftens målgrupp omfattade även en mindre grupp av vissa sjukskrivna och unga med aktivitetsersättning. Men eftersom urvalet av dessa individer inte skett slumpmässigt, och antalet sjukskrivna och unga med aktivitetsersättning som remitterades till teamen var få (totalt cirka 300 individer) har vi valt att inte ta med dessa deltagare i utvärderingen.

Vid individens första möte med Malmökraften gör teamet en gemensam kartläggning för att bestämma vilka insatser som bedöms vara rätt för individen. På det första mötet informerar teamet individen om vilka krav som ställs för att individen ska få delta i Malmökraften. Samtliga deltagare skulle inom två veckor från inskrivning i Malmökraften ha en första samordnad planering med specificerade aktiviteter. Planeringen skulle därefter uppdateras kontinuerligt.

När teamen träffar individen tar de tillsammans fram en handlingsplan för hur hen ska ta sig tillbaka till arbetsmarknaden. Syftet med handlingsplanen är att teamets samlade kompetens och samordnade stöd ska skapa förutsättningar för en långsiktig och anpassad planering.

Individerna kan få stöd och hjälp av teamen i upp till 6 månader. Stödet kan förlängas om det är nödvändigt. De eventuella insatser som individerna kan få delta i sker i den ordinarie linjeverksamheten hos parterna. Det finns alltså inga nya eller särskilda insatser som teamen kan erbjuda.

Malmökraften har runt 40 medarbetare från de fyra parterna som arbetar i team. Teamen består av tre kompetenser: en arbetsförmedlare, en socialsekreterare och en arbetsmarknadssekreterare. Till teamen finns även tillgång till ett ambulande konsultativt stöd från vårdsamordnare, studie- och yrkesvägledare och försäkringsutredare. Utöver det finns ett arbetsgivarteam som arbetar med arbetsgivar-kontakter för att få fram och erbjuda lediga jobb och praktikplatser till projektets deltagare. I teamen har Arbetsförmedlaren en central roll med helhetsansvar för myndighetsutövningen och för teamet. Teamen är också placerade i Arbetsförmedlingens lokaler.

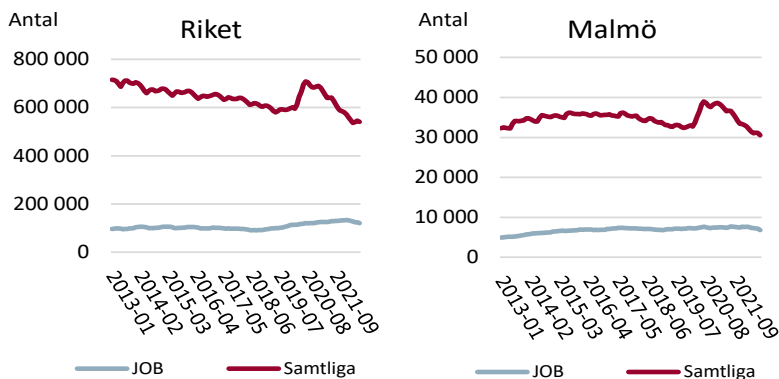
Större andel arbetslösa i JOB i Malmö jämfört med resten av landet

JOB fungerar som ett ramprogram där individen erbjuds en rad olika insatser som är anpassade efter individens behov. Individen är inskriven fram till dess att han eller hon får ett arbete eller lämnar Arbetsförmedlingen av någon annan anledning. Det övergripande målet med JOB är att individen så snart som möjligt ska skrivas ut ur programmet till arbete.⁸³

Individer som är inskrivna i JOB har varit arbetslösa under en längre period än andra som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen. Fler män än kvinnor är inskrivna i JOB, vilket också avspeglar sig i att det var fler män än kvinnor som fick träffa ett av Malmökraftens team. Det var också en något högre andel långtidsarbetslösa i Malmö under den studerade perioden än i resten av landet (se figur B2 och B3).

Andelen av de arbetslösa som är i JOB är också något högre i Malmö än i landet i övrigt, speciellt under den period vi studerade (se figur B2 och B3). Mellan 2018 och 2020 var andelen av de arbetslösa som var i JOB i Malmö 20–22 procent jämfört med runt 15–18 procent i resten av landet.

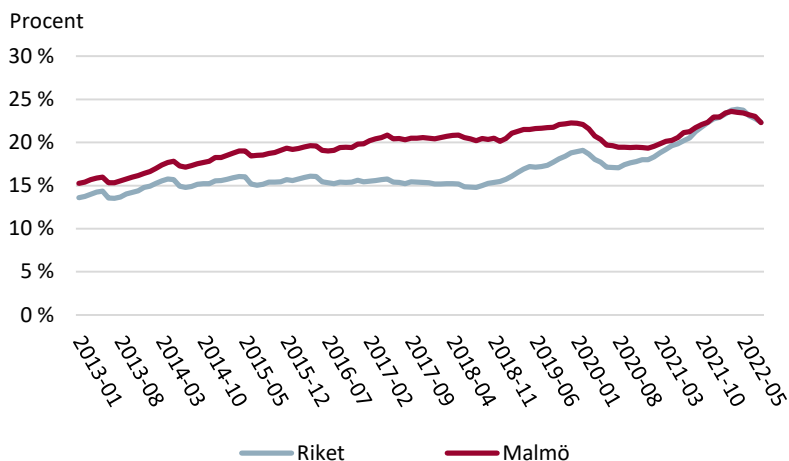
Figur B2 Det totala antalet inskrivna samt inskrivna i Jobb och utvecklingsgarantin (JOB), i riket och i Malmö stad under perioden 1/1–2013 till och med 31/12–2022

Källa: Arbetsförmedlingens månadsstatistik.

⁸³ Arbetsförmedlingen, Jobb- och utvecklingsgarantin en studie av sannolikheten att få jobb under programtiden. 2011.

Figur B3 Andelen inskrivna i Jobb och utvecklingsgarantin (JOB) av samtliga inskrivna vid Arbetsförmedlingen, i riket och i Malmö stad under perioden 1/1–2013 till och med 31/12–2022

Källa: Arbetsförmedlingens månadsstatistik.

Data och studerade utfall

Vår analys baseras på en månadspanel över individuppgifter från registerdata från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Socialstyrelsen och Statistiska centralbyrån, för perioden januari 2013 till och med december 2021 (och i vissa fall till och med augusti 2022). Nedan beskrivs de olika utfallen separat.

Arbetsmarknadsutfall

Vi studerar ett brett antal utfall som relateras till arbetsmarknaden och en högre grad av egen försörjning. Individerna och förändringar i deras status följs månad för månad under perioden 2013–2021.

De flesta av utfallen analyseras utifrån månadsdata. Men för vissa utfall finns endast årsuppgifter varför dessa analyser bara gjorts med jämförelser av genomsnitten över åren. Utfall som finns på årsbasis är markerade med år inom parentes.

De utfall vi studerar som är relaterade till *arbetsmarknaden* är:

- sannolikheten att vara öppet arbetslös eller delta i program (inskriven på Arbetsförmedlingen)
- sannolikheten att ha en subventionerad anställning
- sannolikheten att ha ett nystartsjobb.

Vi har även försökt studera olika utfall relaterat till studier. Det är dock få i JOB som lämnar programmet för att gå vidare till reguljär utbildning. Det beror dels på att de är äldre och har svårare att få studielån, dels på att många, enligt uppgifter från arbetsförmedlare, har en svår ekonomisk situation och i många fall har stora skulder och inte vill ansöka om studiemedel. Individer som är inskrivna i JOB kan dessutom studera i upp till ett år med aktivitetsstöd, något som vi saknar möjlighet att se i våra data. Därför kan de inte studeras genom den registerdata vi har tillgång till.

De utfall vi studerar som är *inkomstrelaterade* är:

- sannolikheten att ha försörjningsstöd
- månadsinkomster av förvärvsarbete, i kronor
- andelen av inkomsten som relateras till arbetslöshet, utbildning, arbetsmarknadspolitiska åtgärder och förvärvsarbete (år)

I variabelbeskrivningen nedan ges en mer detaljerad beskrivning av alla utfall.

Hälsorelaterade utfall

För att undersöka hur individers mentala hälsa och välmående kan ha påverkats av att de fått ett samordnat stöd undersöker vi förskrivning och uttag av psykofarmaka. Vi studerar även besök i öppenvården och inläggningsstatik för slutenvården. Vi använder uppgifter baserat på 4 ICD 10-SE diagnoser som kan härledas till mental hälsa såsom akutstressreaktion, paniksyndrom, lindrig depressiv episod, samt lindrig episod av recidiverande depression. I relation till dessa diagnoser innehåller våra data samtliga avslutade vårdtillfällen i slutenvården, uppgifter om patienter som behandlats av läkare i den delen av öppenvården som inte är primärvård, samt psykiatrisk tvångsvård.

De utfall vi studerar inom *läkemedelsförskrivning* är:

- sannolikheten att få läkemedel (eller dos) förskrivet i kategorin antidepressiva läkemedel
- sannolikheten att få läkemedel (eller dos) förskrivet i kategorin lugnande läkemedel
- sannolikheten att få läkemedel (eller dos) förskrivet i kategorin läkemedel för sömn

De utfall vi studerar inom *sjukvården* är:

- inläggningsstatistik slutenvård
- antal besök öppenvården

I variabelbeskrivningen nedan ges en mer detaljerad beskrivning av alla utfall.

Vi har även data för sjukskrivningar, sjuk- och aktivitetsersättning, och rehabiliteringsersättning. Men till följd av att mycket få individer uppbar någon av dessa ersättningar har vi valt att inte analysera dessa utfall närmare.

Variabelbeskrivning för våra utfall:

<i>Variabel</i>	<i>Definition</i>
<i>Arbetsmarknadsrelaterade variabler</i>	
Öppet arbetssökande	1 om individen är inskriven hos Arbetsförmedlingen i sökandekategori 11, 0 annars.
Subventionerad sysselsättning	1 om individen är inskriven hos Arbetsförmedlingen i sökandekategori 30, 32, 38–40, 42–45, 47–51, 56, 58, 78 och 0 annars.
Nystartsjobb	1 om individen är inskriven hos Arbetsförmedlingen i sökandekategori 33, 36 och 0 annars.
Studier	1 om individen har inkomster relaterade till studier registrerade hos CSN, 0 annars.

<i>Variabel</i>	<i>Definition</i>
<i>Inkomstrelaterade variabler</i>	
Försörjningsstöd	1 om individen har ekonomiskt bistånd registrerat hos Socialstyrelsen, 0 annars
Förvärvsinkomster	Inkomster av förvärvsarbete, i kronor.
Andelen av inkomsten från olika källor	Andelen av den totala inkomsten som kommer från källor definierade som antingen ersättningar från: förvärvsarbete, studier, vård av barn, sjuk, arbetslös, ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadspolitisk åtgärd eller som pensionär (förtids- eller ålderspension). Dessa är framräknade inom RAKs registret från Statistikmyndigheten SCB.
<i>Läkemedelsförskrivning</i>	
Läkemedel	1 om individen har fått läkemedel (eller dos) förskrivet i kategorin antidepressiva läkemedel (ATC kod N06A), lugnande och ångestdämpande läkemedel (ATC kod N05B), eller läkemedel för sömnmedel och lugnande medel (ATC kod N05C), noll annars.
<i>Sjukvård</i>	
Sjukvård inom öppenvården	Antal besök för patienter som behandlats av läkare i den delen av den öppna vården som inte är primärvård baserat på psykiatriska diagnoser

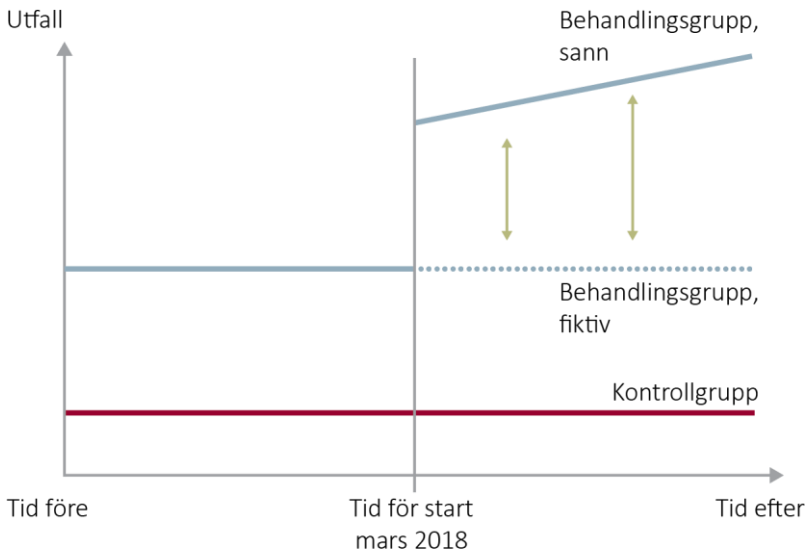
<i>Variabel</i>	<i>Definition</i>
Sjukvård inom slutenvården	Alla avslutade vårdtillfällen för en patient i slutenvård baserat på psykiatriska diagnoser, samt psykiatrisk tvångsvård baserat på psykiatriska diagnoser.

Metodbilaga del 1: difference in difference modellen

I detta avsnitt beskriver vi hur vi mäter den kausala effekten av att få samordnat stöd genom teamverksamhet i Malmökraften. För att ge en bättre förståelse för detta beskriver vi vår metod förenklat med en illustration och beskrivning.

Grundprincipen för att mäta om det finns en kausal effekt kan förenklat illustreras i en graf. Figur B4 visar hur ett utfall har utvecklats över tid - ta exempelvis inkomster från arbete - för två grupper. Den ena gruppen har *inte* fått del av en behandling och utgör en kontrollgrupp. Kontrollgruppens utfall visas med den röda linjen. Den andra gruppen har fått en behandling – i det här fallet att få samordnat stöd genom Malmökraften – och utfallet illustreras med den ljusblå linjen. Antag att det är slumpmässigt vem som tillhör vilken grupp. Den grå vertikala linjen visar när i tiden behandlingsgruppen påbörjade sitt deltagande i behandlingen (till exempel mars 2018). Till vänster om linjen visas utfallen för grupperna månaderna före behandlingen påbörjades, till höger om linjen visas utfallen för grupperna för månaderna efter behandlingen påbörjades.

Figur B4 Illustration av vad effekten är i vår modell

Vi ser att kontrollgruppen har haft samma utveckling av sin inkomst över hela perioden (det vill säga linjen följer samma trend under hela perioden). För behandlingsgruppen däremot visas två olika utvecklingar av inkomsterna för perioden efter att de påbörjat behandlingen. Den översta och heldragna ljusblå linjen motsvarar den sanna trenden det vill säga den inkomstutveckling behandlingsgruppen hade efter att de deltagit i sin behandling. Den andra linjen, som också är ljusblå men prickad, är en fiktiv linje. Den fiktiva linjen visar vad som rimligen hade hänt med behandlingsgruppens inkomstutveckling om de *inte* hade fått behandling.

Det man kan se är att den fiktiva utvecklingen (den ljusblå prickade linjen) ligger i nivå med den tidigare trenden för gruppen. Men, än mer viktigt, den följer också samma utveckling över tid som kontrollgruppens trend. Det är för att modellen utgår från att behandlingsgruppen skulle haft samma inkomstutveckling som kontrollgruppen om de inte hade fått behandling. Detta är ett centralt antagande för modellen.

Genom att anta att behandlingsgruppen hade haft samma inkomstutveckling som kontrollgruppen (vilket betyder att de ska ha samma lutning på linjen) om de inte fått någon behandling kan modellen säga

att skillnaden mellan den sanna utvecklingen och den fiktiva utvecklingen för behandlingsgruppen är den kausala påverkan som *bara* kommer av att behandlingsgruppen fick en behandling. Den kausala effekten är alltså den ytterligare förändring som skett i utfallet efter behandling från den fiktiva trenden. Effekten illustreras med hjälp av de gröna pilarna i figuren.

Kontrollgruppen hjälper oss alltså att hitta den fiktiva trenden och att från den bestämma vad om skulle ha hänt med behandlingsgruppen om de inte fått behandling. Men för att det ska gå att använda kontrollgruppen måste vi anta att grupperna hade liknande utveckling före behandlingen. Inkomsterna behöver inte ha varit på samma nivå, men inkomsternas utveckling ska följa varandra parallellt. Det är ett villkor som kallas att behandlings- och kontrollgruppen ska ha parallella trender innan behandlingen startade. Detta kallas antagandet om parallella trender. Om grupperna inte har det så kan man inte bestämma den fiktiva trenden, vilket vi måste kunna göra för att kunna bestämma vilken del av utvecklingen som beror på behandlingen.

Metodbilaga del 2: villkor för att vi ska kunna uttala oss om kausala effekter för Malmökraften

För att vi ska kunna använda vår difference-in-difference-modell och tolka skillnader mellan grupperna som kausala effekter krävs att vi tar hänsyn till några viktiga aspekter just för studien av Malmökraften. Dessa är:

- vem som ska ingå i behandlingsgruppen respektive kontrollgruppen av de som var i JOB under vår studerade period
- om det kan finnas olika effekter av att ha tagit del av samordnat stöd genom Malmökraften som beror på *när* individen fick träffa teamet eller *vilket* team individen träffade
- att vissa socioekonomiska egenskaper var överrepresenterade bland de som slumpmässigt valdes till att få ta del av Malmökraften

Dessa tre aspekter beskrivs nedan under separata avsnitt.

Indelning av individer i en behandlingsgrupp och en kontrollgrupp

För att vår modell ska kunna visa på kausala effekter måste vi hitta en kontrollgrupp som är jämförbar med behandlingsgruppen. I vårt fall har vår behandlingsgrupp skapats utifrån ett slumpmässigt urval från en väl definierad målgrupp av individer som var inskrivna hos Arbetsförmedlingen i JOB. Att individerna valdes slumpmässigt från alla de som är inskrivna i JOB gör att vi kan jämföra individer i behandlingsgruppen med andra individer i JOB. Det gör att de andra individerna som finns i JOB under samma period som dom i behandlingsgruppen fanns där utgör en bra kontrollgrupp.

De individer som erbjöds att ta del av Malmökraften valdes ut från en lista med slumpmässigt utvalda individer från JOB. Var 10:e eller 5:e individ på listan erbjöds sedan att ta del av Malmökraften. När listan skapats skrevs sedan individerna över i registret till den ansvarige Malmökraftshandläggaren på Arbetsförmedlingen. När individen sedan samtyckt till att delta, samt samtyckt till att myndigheterna skulle ta del av deras registeruppgifter hos dom, ändrades individens sökandekategori i Arbetsförmedlingens register till en specifik kod för Malmökraften. Genom denna ändring av handläggare och sökandekategori i registret går det att identifiera vilka som blivit kallade till Malmökraften och vilka som inte blivit det. Till följd av detta har det därför varit möjligt att skapa en behandlingsgrupp och en kontrollgrupp.

Malmökraften gjorde två stora intag (urval) av individer från JOB under 2018, i maj och oktober. Från och med november 2018 tog Malmökraften sedan kontinuerligt in omkring 100 deltagare per månad. Sista intaget förväntades bli i oktober 2019. Men omorganiseringen av Arbetsförmedlingen ledde till att intagen till Malmökraften bromsade in under hösten 2019. Den medförde också att vissa av teamen inte hade full bemanning från Arbetsförmedlingen under vissa perioder. För att utvärderingen skulle påverkas så lite som möjligt av Arbetsförmedlingens omorganisation har vi valt att endast ta med deltagare som började på Malmökraften före den 1 juli 2019.

Målet med vårt val av individer som ska höra till kontrollgruppen var att välja individer som skulle ha haft samma sannolikhet att finnas med på de listor som deltagare till Malmökraften valdes från. Det betyder att individerna för att kunna vara med på listan måste varit

inskrivna i JOB under samma period som listan gjordes. Eftersom listan bör ha tagits fram i veckorna före individerna kallades till teamen har vi begränsat urvalet till kontrollgruppen till de individer som var inskrivna två veckor före det datum som den första deltagaren kan ha blivit överskriven till Malmökraften. Kontrollgruppen måste alltså varit inskrivna i JOB när listorna togs fram.

Eftersom urvalet gjordes vid ett flertal tidpunkter har vi valt att gruppera kontroll och behandlingsgruppen i fem grupper. De exakta villkoren för att ingå i varje grupp finns beskrivet i faktarutan nedan.

Efter oktober 2018 valdes varje månad 100 personer ut som deltagare baserat på gruppkriterierna. För att få en tillräcklig mängd observationer har vi valt att gruppera urvalen i tre grupper. Detta gör att våra effektskattningar blir något oprecisa när det gäller vad som är första, andra, tredje och så vidare månaden före eller efter behandlingen för dessa grupper. Exempelvis, för gruppen som startade mellan november 2018 och januari 2019, kommer december att vara den första månaden individen är "behandlad" för de som startat i november. Men det kommer också vara månaden före man är behandlad för de som påbörjade i januari i den gruppen.

Vi har gjort så här för att inte riskera att ha för få observationer i varje grupp. Men det gör att det kommer vara svårare att mer precist bestämma den exakta månaden då en person startar sin behandling. Men eftersom vi följer individerna ett stort antal månader både före och efter behandlingen har vi bedömt att denna osäkerhet kring den exakta starten för effekten är godtagbar.

Indelning av individer i behandling och kontrollgrupp

Grupp 1: mars–maj 2018

Behandlingsgrupp: inskrivna i JOB och påbörjade sitt deltagande under perioden 1/3–31/5 2018.

Kontrollgrupp: inskrivna i JOB någon gång under perioden 15/2–15/3 2018 och som aldrig senare eller tidigare har påbörjat Malmökraften till om med 2019.

Grupp 2: oktober 2018

Behandlingsgrupp: inskrivna i JOB och påbörjade sitt deltagande under perioden 1/10 - 31/10 2018.

Kontrollgrupp: inskrivna i JOB någon gång under perioden 15/9–15/10 2018 och som aldrig senare eller tidigare har påbörjat Malmökraften till om med 2019.

Grupp 3: november 2018–januari 2019

Behandlingsgrupp: Inskrivna i JOB och påbörjade sitt deltagande under perioden 1/11–31/1 2019

Kontrollgrupp: inskrivna i JOB någon gång under perioden 16/10–15/1 2019 och som aldrig senare eller tidigare har påbörjat Malmökraften till om med 2019.

Grupp 4: februari–april 2019

Behandlingsgrupp: Inskrivna i JOB och påbörjade sitt deltagande under perioden 1/2–30/4 2019

Kontrollgrupp: inskrivna i JOB någon gång under perioden 16/1–15/4 2019 och som aldrig senare eller tidigare har påbörjat Malmökraften till om med 2019.

Grupp 5: maj–juni 2019

Behandlingsgrupp: inskrivna i JOB och påbörjade sitt deltagande under perioden 1/5–30/6 2019

Kontrollgrupp: inskrivna i JOB någon gång under perioden 16/4–15/6 2019 och som aldrig senare eller tidigare har påbörjat Malmökraften till om med 2019.

Olika effekter beroende på *när* deltagarna startade

Ett problem med att de fem grupperna startade vid olika tidpunkter är att effekten kan vara olika beroende på när personerna fick sitt samordnade stöd genom Malmökraften. Till exempel kan teamen arbeta olika över tid och teamen kan ha haft tillgång till olika resurser. Att ta del av teamverksamheten ett år kanske inte nödvändigtvis ger samma effekt som att delta ett år senare. Arbetet i teamen kan exempelvis ha blivit effektivare, teamen kan ha fått andra resurser och skapat andra och bättre kontakter med arbetsgivare. Om det är så kan det bli olika effekter för våra grupper (urval från olika tidsperioder) av att ta del av teamverksamheten.

För att hantera detta använder vi en ”staggered” difference-in-difference-modell som tar hänsyn till att effekterna kan variera över tid och grupper. Staggered betyder i det här sammanhanget att något sker succesivt över tid. Vår metod följer därför en modell baserad på Callaway and Sant’Anna (2021), Abadie (2005) och Sant’Anna och Zhao (2020).⁸⁴ Förenklat innebär det att vi i stället för att mäta en effekt för hela urvalet mäter specifika effekter för alla grupper och alla tidsperioder. Det blir därför många effekttestimat – en för varje tidsperiod där behandlingen ges till en ny grupp, och varje grupp får ett eget effekttestimat. Dessa grupperas sedan till en genomsnittseffekt för hela perioden, eller för varje enskild grupp, eller för varje månad under hela tidsperioden. Modellerna skattas med hjälp av programmet *csdid* i Stata.⁸⁵

Det kan finnas problem på gruppnivå

En tredje aspekt som varit viktig att ta hänsyn i vår modell är att urvalet till Malmökraften slumpades utifrån fem villkor. Skälet var att Malmökraften ville se till att varje intag av individer till Malmökraften skulle vara representativt för de individer som var inskrivna i JOB för att på det sättet kunna dra slutsatser för hela JOB.

---

⁸⁴ Abadie A., Semiparametric Difference-in-Differences Estimators. *The Review of Economic Studies* 2005:72:1–19, Callaway B. och P. H. C. Sant’Anna, Difference-in-Differences with Multiple Time Periods. *Journal of Econometrics* 2021; 225:488-493, Sant’Anna P. H. C. och J. Zhao, Doubly robust difference-in-differences estimators. *Journal of Econometrics* 2020: 219:101–122.

⁸⁵ *Csdid*, programkod för Stata, hemsida: https://friosavila.github.io/playingwithstata/main_csdid.html, hämtad den 22 mars 2023.

Malmökraften tog därför fram egenskaper som var typiska för de individer som var inskrivna i JOB i början på 2018 när Malmökraften startade upp. Samtliga urval slumpades utifrån dessa villkor.

De fem villkoren eller egenskaperna som urvalet till Malmökraften slumpades utifrån för varje intag (lista) var att:

- könsfördelningen skulle vara 60% män och 40% kvinnor,
- 20 % skulle komma från etableringsprogrammet,
- 20 % skulle ha en funktionsnedsättning,
- minst 50 % skulle ha försörjningsstöd och
- 20 % skulle ha varit inskrivna i JOB i minst 450 dagar.

Ett problem med att göra ett urval som baseras på villkorade egenskaper är att det kan resultera i en överrepresentation av andra egenskaper. Visserligen genomfördes randomiseringen utifrån vart och ett av de fem kriterierna listade ovan men randomiseringen genomfördes utan att man tog hänsyn till att exempelvis individer som har försörjningsstöd också oftare återfinns bland de som varit inskrivna under en längre tid i JOB, detsamma gäller för individer med funktionsnedsättning.

Att randomiseringen genomfördes utan hänsyn till hur de olika kriterierna var för sig påverkade urvalet har gjort att behandlings- och kontrollgruppen skiljer sig åt. Men dessa skillnader i nivå på egenskaper behöver inte i sig vara ett problem för vår modell. Det väsentliga antagande för en difference-in-difference-modell är att behandlings- och kontrollgrupperna ska ha parallella *trender* i utfallen *före* de påbörjade sin behandling, inte att grupperna ska ha samma nivåer. Modellen utgår från att kontrollgruppen och behandlingsgruppen ska ha samma förväntade utveckling, det vill säga att grupperna ska ha parallella *trender*, inte att de har samma egenskaper.

Det finns två sätt att visa om det är rimligt att anta att *trender* är parallella. Det ena är att studera de råa *trenderna* för grupperna och bedöma om de följer ett rimligt parallellt mönster i tiden *före* någon har påbörjat behandling. Det andra är genom att skatta så kallade eventmodeller. I sådana modeller visas hur skillnaden förändras över tid mellan grupperna före och efter behandling. De tar även hänsyn till hur urvalet blivit som en följd av Malmökraftens villkor för att ta

in deltagare. Vi redovisar båda dessa metoder, se figur 8, 10, 12, 14 och 16, samt figur B5–B10.

Men för att ändå ta hänsyn till att det kan finnas faktorer som talar emot att behandlingsgruppen och kontrollgruppen skulle haft liknande utveckling i de utfall vi studerar, så tar vi i vår modell hänsyn till skillnader i egenskaper som skulle kunna förklara att vissa individer fått del av Malmökraften och andra individer hamnat i kontrollgruppen. Mer specifikt gör vi en statistisk matchningsmetod som kallas ”propensity score matching” (som baseras på viktning) över de socioekonomiska egenskaper som fanns i villkoren för listorna. Det innebär att vi från kontrollgruppen matchar fram individer som är så lika som möjligt de individer som finns i Malmökraften när det gäller just dessa egenskaper. Matchningsmetoden ger sedan mer vikt till individer som är lika varandra och mindre vikt till de som är olika med när det gäller de egenskaper man matchar mot. Dessa vikter används sedan i vår difference-in-difference-modell för att jämföra bara individer som är så lika som möjligt när det gäller dessa egenskaper.

De egenskaper vi tar hänsyn till i vår matchningsmodell är om individen vid det datum då hen indelas i sitt urval (se faktarutan för grupperna) är registrerad som:

- man eller kvinna,
- hade försörjningsstöd,
- hade en funktionsnedsättningskod i Arbetsförmedlingens register,
- hade varit inskriven hos Arbetsförmedlingen i JOB mer än 450 dagar,
- och hade varit i etableringsprogram.

Utöver det tar vi hänsyn till vissa socioekonomiska egenskaper som blivit överrepresenterad i gruppen till följd av den sammantagna effekten av villkoren som ställdes på intagen:

- hur länge individen varit i inskriven i JOB
- hur länge individen varit inskriven på Arbetsförmedlingen före det datum som hen går in i gruppens urval (se faktaruta)
- vilken födelselandsgrupp som deltagaren tillhör

- högsta uppnådda utbildning
- ålder.

Balanseringstest som visar att vår matchningsmetod fungerar finns redovisat i tabell B11. De egenskaper som inte balanseras helt är skillnader i tiden som arbetslös mellan grupperna.

Tabellbilaga

Förklaring till tabeller med resultat

Nedan ges en beskrivning av vad som ingår i de olika modellerna som presenteras i kolumnerna i respektive tabell:

- *Kolumn 1*: huvudmodellen, visas även i figurerna. I denna skattning ingår alla kontrollgrupper och alla som deltagit i Malmökraften under den period vi studerar. Modellen tar hänsyn till att grupperna startat vid olika tider så det finns enskilda estimat per grupp (se Effekt för G1, Effekt för G2, G4, och G5 etc). Den gemensamma genomsnitteffekten (se *genomsnitteffekt, alla*) (som är viktad mellan grupperna) är vårt huvudresultat och den som vi redovisar i figurer i rapporten. Dock ges inget effektestimater för grupp 3 G3. Detta är för att modellen som används till huvudresultatet och figurerna ger mer vikt åt de estimat som baseras på en större mängd observationer och då grupp 3 är liten grupp relativt de andra grupperna får den ett för osäkert effektestimater så att gruppen utgår i skattningarna. Dock finns det ett estimat för gruppen när vi estimerar effekten separat för gruppen (det vill säga inte relativt de andra), se kolumn 4.
- I *kolumn 1* ges även den ”naiva” effekten vilket är den effekt vi hade sett om vi inte tagit hänsyn till att det kan vara olika effekter beroende på när individer påbörjade sitt samordnade stöd hos Malmökraften. Längst ned i kolumn 1 anges det medelvärde som gällde för behandlingsgruppen och kontrollgruppen före någon påbörjade Malmökraften (här januari 2018). Detta finns med i tabellen för att man ska kunna bedöma storleken på effekten.

- *I kolumn 2:* I modellen vi använder här tas ingen hänsyn till att det fanns vissa villkor på gruppnivå kring vilka som skulle slumpmässigt väljas ut till att få del av Malmökraften. Detta är alltså en felaktig effektstorlek, och visas här för att det ska gå att bedöma vilken betydelsen effekten av att man tar eller inte tar hänsyn till urvalsvillkoren har.
- *I kolumn 3* I modellen vi använder här har vi en bredare kontrollgrupp än i huvudmodellen för att testa om resultaten är robusta. Kontrollgruppen inkluderar här även de som inte ännu ha fått del av Malmökraften. Modellen finns med för att se hur känslig storleken på effekten är för vilken kontrollgrupp vi jämför med.
- *I kolumn 4:* Modellen vi använder här har en striktare definition av kontrollgruppen. Kontrollgruppen inkluderar här bara de som var inskrivna i JOB två veckor innan deltagarna i Malmökraften började. Varje grupp har mätts utifrån helt separata modeller. Modellen finns med för att se hur känsliga storleken på effekten är för vilken exakt kontrollgrupp som de jämförs med.

I varje modell och i alla kolumner utom kolumn 2 har vi inkluderat egenskaper som tar hänsyn till urvalsvillkoren samt den snedvridning av vissa socioekonomiska egenskaper det skapade i skillnader mellan deltagare i Malmökraften och de i kontrollgruppen.

Egenskaperna är:

- kön
- ålder
- om personen hade försörjningsstöd
- funktionsnedsättning
- varit minst 450 dagar i JOB
- genomgått ett etableringsprogram
- tid som inskriven i JOB och hos Arbetsförmedlingen
- födelselandsgrupp
- högsta uppnådda utbildning.

Förklaring till figurerna

För att visa hur figurerna ska läsas så följer en kort beskrivning av figurerna. Gemensamt för alla delresultat är att vi i figuren med effekter visar resultaten baserat på vår huvudmodell. I figuren visas såväl genomsnittseffekten för alla grupper tillsammans (det vill säga för samtliga deltagare i Malmökraften oberoende av när i tiden individerna fick del av teamens stöd) och uppdelat på varje grupp förutom för grupp 3 för de flesta utfallen. Anledningen är att grupp 3 har för få observationer relativt de andra grupperna för att effekten ska kunna skattas. Modellen som används till figurerna ger mer vikt åt de estimat som baseras på en större mängd observationer. Eftersom grupp 3 är en liten grupp relativt de andra grupperna får den därför ett för osäkert effektestimater så att gruppen utgår i figuren. Dock finns det ett estimat för gruppen när vi estimerar effekten separat för gruppen (det vill säga inte relativt de andra).

För ett flertal av utfallen visar vi även figurer för hur skillnaden mellan kontrollgruppen och deltagare i Malmökraften har utvecklats över den studerade perioden. Från dessa kan man dels utläsa hur lång tid efter att deltagarna fått träffa teamen som effekten varar, dels utläsa om ett centralt antagande för att vi ska kunna tolka resultaten som kausala effekter är uppfyllt. Detta är antagandet om parallella trender som finns mer beskrivet i ovan metodbilaga. Om antagandet är uppfyllt visas det i figurerna som att skillnaderna mellan grupperna ligger runt nollstrecket (och de är inte är statistiskt skilda från varandra) i perioden före deltagarna påbörjat Malmökraften.

Förenklat visar grafen hur skillnaden i ett utfall mellan grupperna ser ut i perioderna (månader i detta fall) före och efter individen fått behandling. De blå prickarna är skillnaderna i utfallet per månad mellan grupperna *före* de fått hjälp av Malmökraften (oavsett när deltagarna fick sin behandling) och de röda prickarna är skillnaden efteråt. Varje prick motsvarar ett modellestimat och har därför ett konfidensintervall runt. Alla röda eller blå linjer som ligger ovanför den horisontella 0-linjen är statistiskt signifikanta. I figuren motsvarar exempelvis ”20” 20 månader efter att individen påbörjat Malmökraften medan ”-20” motsvarar 20 månader innan individen påbörjat Malmökraften.

Eftersom individerna har startat Malmökraften vid olika datum kommer kalendermånaden individerna började att variera. Det

innebär att i grafen kommer period 0, det vill säga den månad individen startade Malmökraften, vara olika kalendermånader och år för olika individer. Eftersom startdatum för individerna varierar innebär det även att antalet observationer kommer vara högst runt 0 och lägre ju längre ifrån vi kommer. Till exempel kan en individ som påbörjade Malmökraften i april 2018 följas i 36 månader efter att hen träffade teamet första gången om data sträcker sig till april 2021. Om individen däremot påbörjade Malmökraften i april 2019 kommer vi att kunna följa individen i 24 månader efter att hen påbörjade Malmökraften.

Figurernas skattningar bygger på regressionsanalyser av förändringen i olika utfall över tid före och efter att individen fick del av Malmökraften. I dessa figurer är kontrollgruppen de som ännu inte fått behandling men som fick det senare. De som aldrig fått del av Malmökraften finns även med i regressionsanalysen. Deras utfall används som kontroller för den allmänna tidsbilden kring utfallet varje månad och bidrar därför till att göra det mer tillförlitligt att effekterna har med Malmökraften att göra och inte med allmänna tidsfaktorer. I modellerna har vi även tagit hänsyn till de egenskaper som påverkade vilka som valdes ut till att få del av Malmökraften och inte.

Tabeller med deskriptiv statistik

Tabell B5 Demografiska egenskaper, ojusterade medelvärden för kontrollgruppen och för Malmökraftsdeltagare, alla grupper, tid okt 2017

Egenskaper	Deltagare i kontrollgruppen		Deltagare i Malmökraften		Skillnad	t-stat
	Medel	Antal	Medel	Antal		
Kvinna	0,41	9 373	0,42	2 667	-0,018	-1,65
Ålder	40,5	9 373	43,3	2 667	-2,799	-10,51***
Född Sverige	0,31	9 373	0,19	2 667	0,123	12,45***
Född Europa	0,19	9 373	0,16	2 667	0,024	2,85**
Född utom Europa	0,50	9 373	0,65	2 667	-0,147	-13,56***
Grundskola < 9 år	0,12	9 363	0,18	2 663	-0,065	-8,68***
Grundskola 9 år	0,16	9 363	0,15	2 663	0,013	1,60
Gymnasium	0,43	9 363	0,38	2 663	0,054	4,96***
Universitet	0,28	9 363	0,28	2 663	-0,003	-0,28
Utbildning okänd	0,01	9 363	0,01	2 663	0,001	0,43
Utbildning saknas	0,00	9 363	0,00	2 663	0,000	n.a.
Har barn 0–3	0,13	9 363	0,16	2 663	-0,027	-3,51***
Har barn 4–6	0,12	9 363	0,15	2 663	-0,027	-3,75***
Har barn 7–10	0,14	9 363	0,19	2 663	-0,052	-6,61***
Gift/sambo	0,49	9 259	0,51	2 627	-0,099	-9,06***
Ensamstående	0,51	9 363	0,48	2 663	0,029	2,64**

Källa: Statistikmyndigheten SCB. *Not.* Medelvärden och statistiskt signifikantest av skillnaden i medelvärdet (t-test), uppdelat på Malmökraftsdeltagare och kontrollgruppen framtaget utan viktning för gruppselektionen till Malmökraften, se bilagan. Mätpunkten är oktober 2017. *a* betyder att det inte varit möjligt att testa skillnader i medelvärdet till följd av för få observationer.

Tabell B6 Månadsinkomster, ojusterade medelvärden för kontrollgruppen och Malmökraftsdeltagarna, mätt i oktober 2017

Månadsinkomster	Deltagare i kontrollgruppen		Deltagare i Malmökraften		Skillnad	t-stat
	Medel	Antal	Medel	Antal		
Disponibel inkomst i kr	11 697,0	9 363	11 501,0	2 663	195,7	1,24
Andelen med ekonomiskt bistånd	0,17	9 373	0,33	2 667	-0,154	-17,65***
Ekonomiskt bistånd (familj) i kr	1 493,2	9 373	3 132,7	2 667	-1 639,4	-16,56***
Ekonomiskt bistånd (individ) i kr	780,8	9 373	1 482,4	2 667	-701,6	-13,14***
Ekonomiskt bistånd (familj) i kr om >0	8 731,0	1 603	9 625,4	868	-894,3	-3,53***
Ekonomiskt bistånd (individ) i kr om >0	4 565,2	1 603	4 554,7	868	-10,56	0,07
Arbetsinkomst i kr	3 455,0	9 373	1 792,5	2 667	1 662,5	11,03***
Arbetsinkomst i kr om >0	11 090,5	2 920	9 959,7	480	1 130,7	2,52**
<i>Individens andel av totala inkomsten som kommer från:</i>						
Arbetsmarknads-politiska åtgärder (aktivitetsstöd)	0,36	9 363	0,39	2 663	-0,030	-3,53***
Ekonomiskt bistånd	0,21	9 363	0,33	2 663	-0,104	-15,06***
Förvärvsinkomst	0,22	9 363	0,12	2 663	0,106	15,76***
Arbetslöshet (A-kassa)	0,13	9 363	0,09	2 663	0,035	6,01***
Sjukrelaterad ersättning	0,01	9 363	0,01	2 663	0,004	2,56*

Bilaga 2: Utvärderingen av teamverksamheten Malmökraften

<i>Månadsinkomster</i>	<i>Deltagare i kontrollgruppen</i>		<i>Deltagare i Malmökraften</i>		<i>Skillnad</i>	<i>t-stat</i>
	<i>Medel</i>	<i>Antal</i>	<i>Medel</i>	<i>Antal</i>		
Vårdinkomst	0,03	9 363	0,03	2 663	0,003	1,02
Studieinkomst	0,02	9 363	0,01	2 663	0,010	4,99***
Övrigt (förtidspension, ålderspension)	0,02	9 363	0,02	2 663	0,005	1,88*

Källa: Statistikmyndigheten SCB och Socialstyrelsen. *Not.* Medelvärden och statistiskt signifikanstest av skillnaden i medelvärdet (t-test), uppdelat på Malmökraftsdeltagare och kontrollgruppen framtaget utan viktning för gruppselektionen till Malmökraften, se bilagan. Mätpunkten är oktober 2017

Tabell B7 Tider som arbetslös och inskriven på Arbetsförmedlingen och i jobb och utvecklingsgarantin (JOB), ojusterade medelvärden för kontrollgruppen och Malmökraftsdeltagarna, mätt i oktober 2017

	<i>Deltagare i kontrollgruppen</i>		<i>Deltagare i Malmökraften</i>		<i>Skillnad</i>	<i>t-stat</i>
	<i>Medel</i>	<i>Antal</i>	<i>Medel</i>	<i>Antal</i>		
<i>Antal dagar som arbetssökande och inskriven på Arbetsförmedlingen sedan den 1 januari 2013 fram till:</i>						
15/4 2018	1 012	9 373	1 446	2 667	-433	-14,38***
1/10 2018	968	9 373	1 533	2 667	-565	-18,51***
1/12 2018	1 064	9 373	1 623	2 667	-559	-18,08***
1/3 2019	1 069	9 373	1 648	2 667	-578	-18,55***
15/5 2019	1 024	9 373	1 618	2 667	-594	-18,87***
<i>Antal dagar som inskriven i JOB fram till:</i>						
15/4 2018	179	9 373	274	2 667	-96	-15,61***
1/10 2018	183	9 373	329	2 667	-146	-22,23***
1/12 2018	198	9 373	355	2 667	-158	-23,27***
1/3 2019	190	9 373	334	2 667	-144	-21,29***
15/5 2019	173	9 373	326	2 667	-153	-22,98***
<i>Andelen som varit inskriven i JOB i minst 450 dagar fram till:</i>						
15/4 2018	0,15	9 373	0,26	2 667	-0,106	-12,73***
1/10 2018	0,15	9 373	0,30	2 667	-0,149	-17,60***
1/12 2018	0,17	9 373	0,32	2 667	-0,159	-18,38***
1/3 2019	0,15	9 373	0,30	2 667	-0,146	-17,40***
15/5 2019	0,13	9 373	0,29	2 667	-0,158	-19,72***
<i>Andelen som varit inskriven i JOB den:</i>						
15/4 2018	0,59	9 373	0,77	2 667	-0,173	-16,50***
<i>Andelen som varit inskriven i JOB den 15/4 2018 och tidigare varit i:</i>						
Etableringsprogram	0,18	9 373	0,28	2 667	-0,100	-11,46***

	<i>Deltagare i kontrollgruppen</i>		<i>Deltagare i Malmökraften</i>		<i>Skillnad</i>	<i>t-stat</i>
	<i>Medel</i>	<i>Antal</i>	<i>Medel</i>	<i>Antal</i>		
<i>Andelen som varit inskriven i JOB den 15/4 2018 och hade en:</i>						
Funktionshinderkod	0,24	9 373	0,24	2 667	-0,008	-0,85

Källa: Arbetsförmedlingen. *Not.* Medelvärden och statistiskt signifikantstest av skillnaden i medelvärdet (t-test), uppdelat på Malmökraftsdeltagare och kontrollgruppen framtaget utan viktning för gruppselektionen till Malmökraften, se bilagan. Mätpunkten är oktober 2017.

Tabell B8 Totala antalet dagar i sjukfall, med sjukpenning, med sjuk och aktivitetsersättning, ojusterade medelvärden för kontrollgruppen och Malmökraftsdeltagare, mätt i oktober 2017 (alla grupper)

	<i>Deltagare i kontrollgruppen</i>		<i>Deltagare i Malmökraften</i>		<i>Skillnad</i>	<i>t-stat</i>
	<i>Medel</i>	<i>Antal</i>	<i>Medel</i>	<i>Antal</i>		
<i>Dagar i sjukfall</i>						
Andel med sjukfall, 2017	0,017	9 373	0,009	2 667	0,008	10,39***
Andel med sjukfall, oktober 2017	0,015	9 373	0,009	2 667	0,008	3,25**
Sjukfallsdagar, 2013–2017	35,8	9 373	20,9	2 667	14,9	5,07***
Sjukfallsdagar, 2017	4,98	9 373	2,66	2 667	2,32	3,77***
Sjukfallsdagar, oktober 2017	0,35	9 373	0,14	2 667	0,21	3,31***
Sjukfallsdagar 2013–2017 för individer som haft ett sjukfall under perioden	371,7	144	323,6	19	48,1	0,44
<i>Sjukpenningdagar (brutto)</i>						
Sjukpenningdagar, 2013–2017	30,1	9 373	16,9	2 667	13,16	5,26***

Bilaga 2: Utvärderingen av teamverksamheten Malmökraften

	<i>Deltagare i kontrollgruppen</i>		<i>Deltagare i Malmökraften</i>		<i>Skillnad</i>	<i>t-stat</i>
	<i>Medel</i>	<i>Antal</i>	<i>Medel</i>	<i>Antal</i>		
Sjukpenningdagar, 2017	3,88	9 373	2,08	2 667	1,80	3,48***
Sjukpenningdagar, 2013–2017 för individer som haft sjukpenning under perioden	299,2	123	237,4	17	61,8	0,658
<i>Dagar med sjukersättning</i>						
Andel med sjukersättning, 2017	0,018	9 373	0,009	2 667	0,009	3,51***
Sjukersättning, 2013–2017	29,4	9 373	12,7	2 667	16,7	3,67***
Sjukersättningsdagar 2013–2017 för individer som haft sjukersättning under perioden	1 595,3	172	1 467,8	23	127,6	1,28
<i>Dagar med aktivitetsersättning</i>						
Andel med aktivitetsersättning 2017	0,001	9 373	0,0004	2 667	0,0011	1,44*
Aktivitetsersättning, 2013–2017	5,09	9 373	0,37	2 667	4,72	3,32***
Aktivitetsersättning, 2013–2017 för individer som haft aktivitetsersättning under perioden	1 011,5	14	245	1	a	a

Källa: Försäkringskassan Not. Medelvärden och statistiskt signifikantest av skillnaden i medelvärdet (t-test), uppdelat på Malmökraftsdeltagare och kontrollgruppen framtaget utan viktning för gruppselektionen till Malmökraften, se bilagan. Mätpunkten är oktober 2017. a betyder att det inte varit möjligt att testa skillnader i medelvärdet till följd av för få observationer.

Tabell B9 Förskrivna medicin, ojusterade medelvärden för kontrollgruppen och för Malmökraftsdeltagare, alla grupper, tid okt 2017

	<i>Deltagare i kontrollgruppen</i>		<i>Deltagare i Malmökraften</i>		<i>Skillnad</i>	<i>t-stat</i>
	<i>Medel</i>	<i>Antal</i>	<i>Medel</i>	<i>Antal</i>		
<i>Medicin förskrivna inom N06A antidepressiva medel:</i>						
Andel, oktober 2017	0,054	9 373	0,049	2 667	0,0005	0,997
Antalet dagar per månad med en daglig dygnsdos, oktober 2017	1,52	9 373	1,37	2 667	0,152	1,068
Antalet dagar per månad med en daglig dygnsdos, oktober 2017 om individen har förskrivna medicin	27,94	510	27,64	132	0,295	0,412
<i>Medicin förskrivna inom N05B lugnande medel:</i>						
Andel, oktober 2017	0,014	9 373	0,013	2 667	0,001	0,4812
Antalet dagar per månad med en daglig dygnsdos, oktober 2017	0,200	9 373	0,182	2 667	0,018	0,394
Antalet dagar per månad med en daglig dygnsdos, oktober 2017 om individen har förskrivna medicin	14,33	134	14,29	31	0,040	0,019
<i>Medicin förskrivna inom N05C sömnmedel:</i>						
Andel, oktober 2017	0,028	9 373	0,023	2 667	0,005	1,519*
Antalet dagar per månad med en daglig dygnsdos, oktober 2017	0,706	9 373	0,571	2 667	0,136	1,436*

Bilaga 2: Utvärderingen av teamverksamheten Malmökraften

	<i>Deltagare i kontrollgruppen</i>		<i>Deltagare i Malmökraften</i>		<i>Skillnad</i>	<i>t-stat</i>
	<i>Medel</i>	<i>Antal</i>	<i>Medel</i>	<i>Antal</i>		
Antalet dagar per månad med en daglig dygnsdos, oktober 2017 om individen har förskrivnen medicin	24,62	269	24,54	62	0,073	0,055

Källa: Socialstyrelsen.

Not. Medelvärden och statistiskt signifikantest av skillnaden i medelvärdet (t-test), uppdelat på Malmökraftsdeltagare och kontrollgruppen framtaget utan viktning för gruppselektionen till Malmökraften, se bilagan. Mätpunkten är oktober 2017. Dagar refererar till hur många dagar i en månad då en daglig dygnsdos kan konsumeras utifrån den aktuella förskrivningen

Tabell B10 Besök inom öppen vården och slutenvården baserat på en psykiatrisk diagnos, ojusterade medelvärden för kontrollgruppen och för Malmökraftsdeltagare, alla grupper, tid okt 2017

	<i>Deltagare i kontrollgruppen</i>		<i>Deltagare i Malmökraften</i>		<i>Skillnad</i>	<i>t-stat</i>
	<i>Medel</i>	<i>Antal</i>	<i>Medel</i>	<i>Antal</i>		
<i>Besök inom öppenvården:</i>						
Andel, oktober 2017	0,005	9 373	0,003	2 667	0,002	1,512*
Antal besök, oktober 2017	1,285	9 373	1,177	2 667	-0,108	0,594
Antal besök, oktober 2017 för de individer som haft ett besök	0,006	9 373	0,003	2 667	0,002	1,246
Antalet besök 2013–2017	0,327	9 373	0,217	2 667	0,109	2,317**
Antalet besök 2013–2017 för de individer som haft ett besök	11,42	45	10,71	7	0,708	0,126
<i>Besök inom slutenvården:</i>						
Andel, oktober 2017	0,0003	9 373	0,0004	2 667	0,0005	0,137
Antal besök, oktober 2017	0,0003	9 373	0,0004	2 667	0,0005	0,137
Antal besök, oktober 2017 för de individer som haft ett besök	1	4	1	1	a	a
Antalet besök 2013–2017	0,025	9 373	0,020	2 667	0,004	0,965
Antalet besök 2013–2017 för de individer som haft ett besök	1,771	223	1,467	62	0,303	1,837*

Bilaga 2: Utvärderingen av teamverksamheten Malmökraften

	<i>Deltagare i kontrollgruppen</i>		<i>Deltagare i Malmökraften</i>		<i>Skillnad</i>	<i>t-stat</i>
	<i>Medel</i>	<i>Antal</i>	<i>Medel</i>	<i>Antal</i>		
<i>Dagar inom slutenvården:</i>						
Antalet dagar, oktober 2017	0,004	9 373	0,001	2 667	0,003	0,678
Antalet dagar, 2013–2017	11,67	3	3	1	a	a
Antalet dagar, 2013–2017, för de individer som haft ett besök	0,210	9 373	0,213	2 667	0,002	1,246

Källa: Socialstyrelsen. *Not.* Medelvärden och statistiskt signifikanstest av skillnaden i medelvärdet (t-test), uppdelat på Malmökraftsdeltagare och kontrollgruppen framtaget utan viktning för gruppselektionen till Malmökraften, se bilagan. Mätpunkten är oktober 2017. *a* betyder att det inte varit möjligt att testa skillnader i medelvärdet till följd av för få observationer.

Tabell B11 Balanseringstest av skillnaden mellan standardiserade medelvärden för Malmökraftsdeltagare och kontrollgruppen, som visar hur väl vår matchningsmetod fungerar

<i>Standardiserade skillnader i:</i>				
	<i>medelvärden</i>	<i>medelvärden</i>	<i>variansen</i>	<i>variansen</i>
	<i>utan viktning</i>	<i>med viktning</i>	<i>utan viktning</i>	<i>med viktning</i>
Kvinna	0,043	-0,0001	1,014	0,999
Ålder	0,28	0,053	0,72	0,77
Född Sverige	-0,285	0,009	0,72	1,009
Född Europa	-0,056	0,009	0,73	1,009
Född utom Europa	0,297	-0,017	0,931	1,000
Grundskola < 9 år	0,184	0,001	1,45	1,002
Grundskola 9 år	-0,067	-0,015	0,88	0,97
Gymnasium	-0,086	0,005	0,969	1,002
Universitet	0,003	0,007	1,003	1,007
Andel med ekonomiskt bistånd	0,28	-0,003	1,54	0,999
Andel med funktionshinderkod	0,05	0,007	1,076	1,010
Andel i etableringsprogram	0,23	0,002	1,42	1,00
<i>Andelen som varit inskriven i JOB i minst 450 dagar fram till:</i>				
15/4 2018	0,278	0,041	1,49	1,064
1/10 2018	0,375	0,032	1,624	1,049
1/12 2018	0,390	0,025	1,59	1,035
1/3 2019	0,372	0,022	1,63	1,034
15/5 2019	0,401	0,022	1,80	1,037
<i>Antal dagar som arbetssökande och inskriven på Arbetsförmedlingen sedan den 1 januari 2013 fram till:</i>				
15/4 2018	0,331	0,049	1,16	0,82
1/10 2018	0,421	0,047	1,158	0,788

<i>Standardiserade skillnader i:</i>				
	<i>medelvärden</i>	<i>medelvärden</i>	<i>variansen</i>	<i>variansen</i>
	<i>utan viktning</i>	<i>med viktning</i>	<i>utan viktning</i>	<i>med viktning</i>
1/12 2018	0,412	0,044	1,11	0,781
1/3 2019	0,422	0,053	1,12	0,76
15/5 2019	0,411	0,057	1,16	0,77
<i>Antal dagar som inskriven i JOB fram till:</i>				
15/4 2018	0,352	0,047	1,32	0,85
1/10 2018	0,481	0,044	1,44	0,80
1/12 2018	0,501	0,040	1,43	0,77
1/3 2019	0,451	0,041	1,54	0,78
15/5 2019	0,471	0,047	1,70	0,75

Källa: Statistikmyndigheten SCB, Socialstyrelsen och Arbetsförmedlingen.

Not. Tabellen visar skillnader i det standardiserade medelvärdet och variansen mellan behandlings och kontrollgrupp. ”Utan viktning” är skillnaden utan viktning och ”med viktning” är skillnaden med viktning genom en propensity score matchningsmodell. Indikatorer för att viktningen fungerar är att skillnaden i medelvärden ska vara så nära 0 som möjligt (kolumn 2) och skillnaden i variansen ska vara så nära 1 som möjligt (kolumn 4).

Resultattabeller

Tabell B12 Effekten av samordnat stöd genom Malmökraften på sannolikheten att få subventionerad anställning (ej nystartsjobb), 2013–2022 (juli)

<i>Staggered DID-modell:</i>				
	<i>med hänsyn till selektion i urvalet</i>	<i>utan hänsyn till selektion i urvalet</i>	<i>bredare kontrollgrupp</i>	<i>separata modeller för grupperna</i>
	1	2	3	4
<i>Genomsnittseffekt, alla</i>	0,032*** (0,004)	0,071*** (0,004)	0,032*** (0,004)	
<i>ATT (naiv effekt)</i>	0,031*** (0,004)	0,069*** (0,004)	0,031*** (0,004)	
<i>Effekt för G1: mars–maj 2018</i>	0,018*** (0,006)	0,050*** (0,006)	0,018*** (0,006)	0,015*** (0,006)
<i>Effekt för G2: okt 2018</i>	0,032*** (0,006)	0,073*** (0,007)	0,032*** (0,006)	0,020*** (0,006)
<i>Effekt för G3: nov–jan 2019</i>	a	a	a	0,036*** (0,013)
<i>Effekt för G4: feb–apr 2019</i>	0,050*** (0,010)	0,084*** (0,010)	0,051*** (0,010)	0,047*** (0,010)
<i>Effekt för G5: maj–juni 2019</i>	0,055*** (0,012)	0,103*** (0,013)	0,055*** (0,012)	0,044*** (0,012)
Medelvärde MK: 1 jan 2018	0,026			
Medelvärde K: 1 jan 2018	0,034			
Antal observationer	1,268,542	1,280,286	1,280,286	1,268,542

Källa: Egna beräkningar av data från Arbetsförmedlingen, Statistikmyndigheten SCB, Försäkringskassan och Socialstyrelsen.

Not: Effektvärdena är från modeller av en dubbelt robust staggered "differece in difference"-modell. Den tar hänsyn till att deltagare startat vid olika tidpunkter, urvalektionen av socioekonomiska egenskaper genom "propensity score matching" (kolumn 1, 3, 4, ej 2) och har en kontrollgrupp som aldrig fått del av Malmökraften under perioden 2018-2019 (kolumn 1, 2, 4). *a* betyder att det inte har varit möjligt att testa effekten till följd av för få observationer i gruppen.

Tabell B13 Effekten av samordnat stöd genom Malmökraften på sannolikheten att ha ett nystartsjobb, 2013–2022 (juli)

<i>Staggered DID-modell:</i>				
	<i>med hänsyn till selektion i urvalet</i>	<i>utan hänsyn till selektion i urvalet</i>	<i>bredare kontrollgrupp</i>	<i>separata modeller för grupperna</i>
	1	2	3	4
<i>Genomsnittseffekt, alla</i>	0,028*** (0,004)	0,047*** (0,004)	0,028*** (0,004)	
<i>ATT (naiv effekt)</i>	0,026*** (0,004)	0,045*** (0,004)	0,026*** (0,004)	
<i>Effekt för G1: mars–maj 2018</i>	0,010** (0,005)	0,018** (0,005)	0,010** (0,005)	0,010** (0,005)
<i>Effekt för G2: okt 2018</i>	0,036*** (0,007)	0,056*** (0,007)	0,036*** (0,007)	0,036*** (0,007)
<i>Effekt för G3: nov–jan 2019</i>	a	a	a	0,043*** (0,010)
<i>Effekt för G4: feb–apr 2019</i>	0,044*** (0,011)	0,080*** (0,011)	0,044*** (0,011)	0,044*** (0,011)
<i>Effekt för G5: maj–juni 2019</i>	0,047*** (0,011)	0,082*** (0,012)	0,047*** (0,011)	0,047*** (0,011)
Medelvärde MK: 1 jan 2018	0,01			
Medelvärde K: 1 jan 2018	0,03			
Antal observationer	1,268,542	1,280,286	1,280,286	1,268,542

Källa: Egna beräkningar av data från Arbetsförmedlingen, Statistikmyndigheten SCB, Försäkringskassan och Socialstyrelsen.

Not: Effektvärdena är från modeller av en dubbelt robust staggered "differece in difference"-modell. Den tar hänsyn till att deltagare startat vid olika tidpunkter, urvalselektionen av socioekonomiska egenskaper genom "propensity score matching" (kolumn 1, 3, 4, ej 2) och har en kontrollgrupp som aldrig fått del av Malmökraften under perioden 2018-2019 (kolumn 1, 2, 4). *a* betyder att det inte har varit möjligt att testa effekten till följd av för få observationer i gruppen.

Tabell B14 Effekten av samordnat stöd genom Malmökraften på sannolikheten att vara inskriven på Arbetsförmedlingen, 2013–2022 (juli)

<i>Staggered DID-modell:</i>				
	<i>med hänsyn till selektion i urvalet</i>	<i>utan hänsyn till selektion i urvalet</i>	<i>bredare kontroll- grupp</i>	<i>separata modeller för grupperna</i>
	1	2	3	4
<i>Genomsnittseffekt, alla</i>	0,052*** (0,008)	0,129*** (0,007)	0,052*** (0,008)	
<i>ATT (naiv effekt)</i>	0,055*** (0,008)	0,136*** (0,007)	0,055*** (0,008)	
<i>Effekt för G1: mars–maj 2018</i>	0,078*** (0,014)	0,196*** (0,010)	0,079*** (0,014)	0,024** (0,009)
<i>Effekt för G2: okt 2018</i>	0,032*** (0,006)	0,142*** (0,010)	0,032*** (0,006)	0,019** (0,010)
<i>Effekt för G3: nov–jan 2019</i>	0,059*** (0,010)	0,139*** (0,015)	0,060*** (0,010)	0,046*** (0,015)
<i>Effekt för G4: feb–apr 2019</i>	-0,021 (0,020)	-0,020 (0,023)	-0,020 (0,020)	-0,021 (0,021)
<i>Effekt för G5: maj–juni 2019</i>	0,044*** (0,015)	0,055*** (0,016)	0,044*** (0,015)	0,049*** (0,015)
Medelvärde MK: 1 jan 2018	0,295			
Medelvärde K: 1 jan 2018	0,322			
Antal observationer	1,268,542	1,280,286	1,280,286	1,268,542

Källa: Egna beräkningar av data från Arbetsförmedlingen, Statistikmyndigheten SCB, Försäkringskassan och Socialstyrelsen.

Not: Effektvärdena är från modeller av en dubbelt robust staggered "differece in difference"-modell. Den tar hänsyn till att deltagare startat vid olika tidpunkter, urvalselektionen av socioekonomiska egenskaper genom "propensity score matchning" (kolumn 1, 3, 4, ej 2) och har en kontrollgrupp som aldrig fått del av Malmökraften under perioden 2018-2019 (kolumn 1, 2, 4).

Tabell B15 Effekten av samordnat stöd genom Malmökraften på månadsinkomsten från arbetsgivare, 2013–2022 (juli)

<i>Staggered DID-modell:</i>				
	<i>med hänsyn till selektion i urvalet</i>	<i>utan hänsyn till selektion i urvalet</i>	<i>bredare kontrollgrupp</i>	<i>separata modeller för grupperna</i>
	1	2	3	4
<i>Genomsnittseffekt, alla</i>	1015,1*** (141,8)	1137,6*** (239,2)	922,8*** (138,9)	
<i>ATT (naiv effekt)</i>	928,71*** (142,6)	778,1*** (165,6)	797,4*** (139,9)	
<i>Effekt för G1: mars–maj 2018</i>	120,9 (204,4)	-103,9 (239,0)	117,9 (206,4)	-124,9 (204,1)
<i>Effekt för G2: okt 2018</i>	1251,7*** (231,66)	1403,4*** (279,0)	1121,7*** (230,0)	682,2*** (246,1)
<i>Effekt för G3: nov–jan 2019</i>	a	a	a	254,6 (375,9)
<i>Effekt för G4: feb–apr 2019</i>	1890,8*** (336,1)	2721,9*** (389,2)	1819,4*** (404,0)	1490,7*** (352,8)
<i>Effekt för G5: maj–juni 2019</i>	2288,0*** (413,5)	3893,5*** (482,5)	2287,7*** (413,5)	1938,9*** (406,6)
Medelvärde MK: 1 jan 2018	1 676,0 kr			
Medelvärde K: 1 jan 2018	3 648,0 kr			
Antal observationer	1,268,542	1,280,286	1,280,286	1,268,542

Källa: Egna beräkningar av data från Arbetsförmedlingen, Statistikmyndigheten SCB, Försäkringskassan och Socialstyrelsen.

Not: Effektvärdena är från modeller av en dubbelt robust staggered "differece in difference"-modell. Den tar hänsyn till att deltagare startat vid olika tidpunkter, urvalsektionen av socioekonomiska egenskaper genom "propensity score matching" (kolumn 1, 3, 4, ej 2) och har en kontrollgrupp som aldrig fått del av Malmökraften under perioden 2018-2019 (kolumn 1, 2, 4). a betyder att det inte har varit möjligt att testa effekten till följd av för få observationer i gruppen.

Tabell B16 Effekten av samordnat stöd genom Malmökraften på sannolikheten att ha försörjningsstöd 2013–2021

<i>Staggered DID-modell:</i>				
	<i>med hänsyn till selektion i urvalet</i>	<i>utan hänsyn till selektion i urvalet</i>	<i>bredare kontrollgrupp</i>	<i>separata modeller för grupperna</i>
	1	2	3	4
<i>Genomsnittseffekt, alla</i>	-0,059*** (0,008)	-0,087*** (0,007)	-0,059*** (0,008)	
<i>ATT (naiv effekt)</i>	--0,059*** (0,008)	-0,087*** (0,007)	-0,059*** (0,008)	
<i>Effekt för G1: mars–maj 2018</i>	-0,071*** (0,012)	-0,092*** (0,012)	-0,071*** (0,012)	-0,071*** (0,012)
<i>Effekt för G2: okt 2018</i>	-0,037*** (0,013)	-0,054*** (0,013)	-0,037*** (0,013)	-0,037*** (0,013)
<i>Effekt för G3: nov–jan 2019</i>	a	a	a	-0,038*** (0,010)
<i>Effekt för G4: feb–apr 2019</i>	-0,045*** (0,022)	-0,038*** (0,022)	-0,045*** (0,022)	-0,045*** (0,022)
<i>Effekt för G5: maj–juni 2019</i>	-0,095*** (0,022)	-0,104*** (0,022)	-0,095*** (0,022)	-0,095*** (0,022)
Medelvärde MK: 1 jan 2018	0,31			
Medelvärde K: 1 jan 2018	0,16			
Antal observationer	1,268,542	1,280,286	1,280,286	1,268,542

Källa: Egna beräkningar av data från Arbetsförmedlingen, Statistikmyndigheten SCB, Försäkringskassan och Socialstyrelsen.

Not: Effektivvärdena är från modeller av en dubbelt robust staggered "differece in difference"-modell. Den tar hänsyn till att individen startat vid olika tidpunkter, urvalselektionen av socioekonomiska egenskaper genom "propensity score matching" (kolumn 1, 3, 4, ej 2) och har en kontrollgrupp som aldrig fått del av Malmökraften under perioden 2018-2019 (kolumn 1, 2, 4). *a* betyder att det inte har varit möjligt att testa effekten till följd av för få observationer i gruppen.

Tabell B17 Effekten av samordnat stöd genom Malmökraften på att få någon medicin utskriven för psykisk ohälsa (2013–2021) och andelen av inkomsten som består av ersättning från olika källor relaterade till arbetslöshet och studier (2013–2020)

<i>Staggered DID-modell med hänsyn till selektion</i>				
	<i>Att få någon medicin utskriven</i>	<i>Andelen av inkomsten från AM-pol åtgärder</i>	<i>Andelen av inkomsten från arbetslöshet</i>	<i>Andelen av inkomsten från studier</i>
		1	2	3
<i>Genomsnittseffekt, alla</i>	0,0033 (0,004)	-0,077*** (0,009)	0,009** (0,004)	-0,003 (0,002)
<i>ATT (naiv effekt)</i>	0,0034 (0,004)	-0,083*** (0,009)	0,052*** (0,008)	-0,002 (0,002)
<i>Effekt för G1: mars–maj 2018</i>	0,0032 (0,008)	-0,104*** (0,018)	0,025** (0,009)	-0,004 (0,003)
<i>Effekt för G2: okt 2018</i>	0,0033 (0,008)	-0,089*** (0,013)	-0,000 (0,006)	-0,005 (0,003)
<i>Effekt för G3: nov–jan 2019</i>	-0,0004 (0,011)	-0,053*** (0,022)	0,028*** (0,008)	-0,005 (0,006)
<i>Effekt för G4: feb–apr 2019</i>	0,0077 (0,010)	-0,018*** (0,016)	-0,004*** (0,008)	-0,012* (0,006)
<i>Effekt för G5: maj–juni 2019</i>	0,004 (0,011)	-0,066*** (0,021)	-0,026*** (0,008)	-0,007 (0,006)
Medelvärde MK: 1 jan 2018	0,075	0,46	0,057	0,010
Medelvärde K: 1 jan 2018	0,079	0,38	0,102	0,018
Antal observationer	1,268,542	1,268,542	1,280,286	1,280,286

Källa: Egna beräkningar av data från Arbetsförmedlingen, Statistikmyndigheten SCB, Försäkringskassan och Socialstyrelsen.

Not: Effektivvärdena är från modeller av en dubbelt robust staggered "differece in difference"-modell. Den tar hänsyn till att individerna startat vid olika tidpunkter, urvalsektionen av socioekonomiska egenskaper genom propensity score matchning och har en kontrollgrupp som aldrig fått del av Malmökraften under perioden 2018-2019.

Ojusterade trender

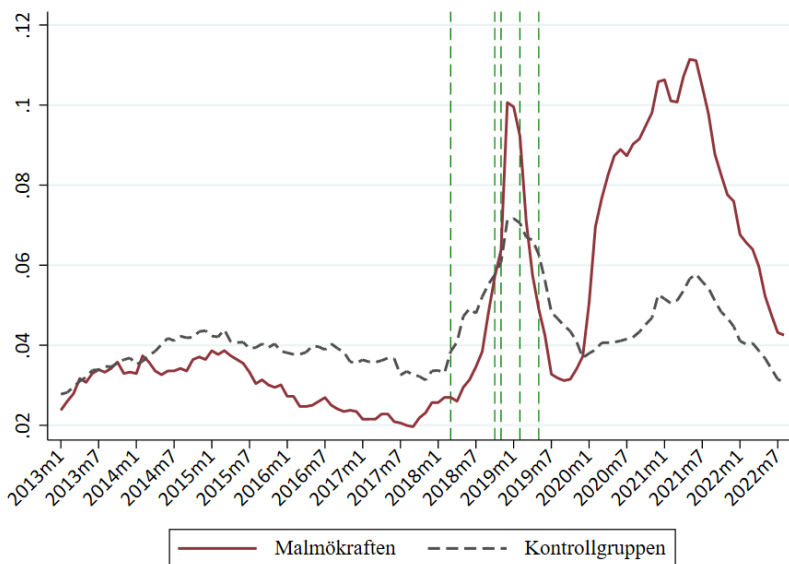
Eftersom grupperna är olika i genomsnitt före starten måste vi utvärdera eventuella effekter med en difference-in-difference-modell. Ett viktigt antagande för en sådan modell är att behandlingsgruppens trend ska kunna antas vara parallell med kontrollgruppens trend i perioden före starten av Malmökraften. Ett sätt att se om det är så är att studera de råa (ojusterade) trenderna för våra utfall mellan grupperna.

Vi visar här de råa trenderna för vår behandlingsgrupp och kontrollgruppen. Men det är viktigt att notera att trenderna inte är justerade för någon selektion i urvalet av Malmökraftsdeltagare, vilket vi sen gör när vi skattar effekterna. Därför kommer vissa skillnader mellan grupperna att finnas här men sedan försvinna när vi tar hänsyn till selektionen i modellen.

Subventionerad anställning

Figur B5 visar att behandlingsgruppen redan i perioden före någon fick del av samordnat stöd genom Malmökraften hade en lägre sannolikhet att ha subventionerad anställning än kontrollgruppen. Trenderna följer varandra relativt parallellt för detta utfall i perioden före starten av Malmökraften.

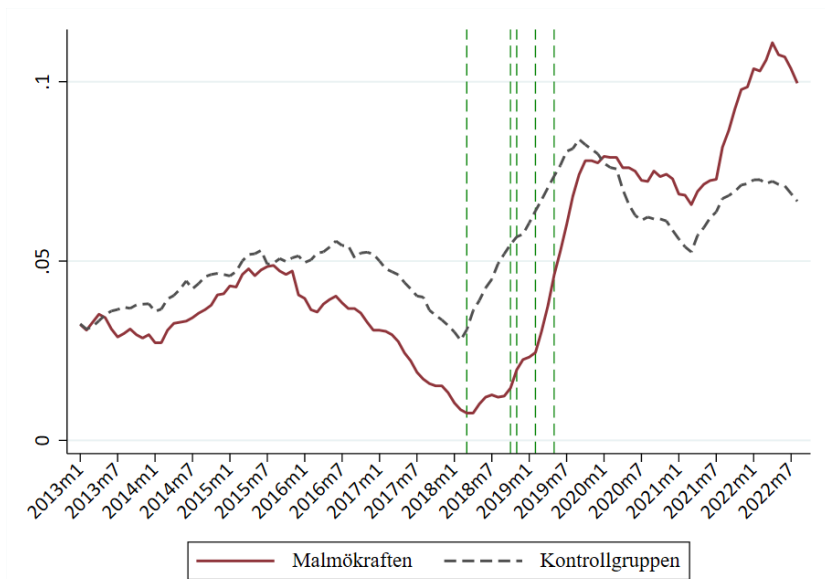
Figur B5. Andelarna med subventionerad anställning uppdelat på de som har fått del av Malmökraften (MK) och de som inte fått det (Kontrollgruppen). Trenderna är ojusterade för den selektion som gjordes i urvalet av grupperna. De gröna linjerna motsvarar startmånaderna för de olika grupperna som fick del av Malmökraften (se faktaruta)

Nystartsjobb

Före Malmökraftens start är trenderna för andelen med nystartsjobb relativt parallella (figur B6). I perioden före Malmökraften startade ser vi att de i kontrollgruppen hade större sannolikhet att ha nystartsjobb och skillnaden var som störst 2015–2018, men även att trenderna följer varandra väl.

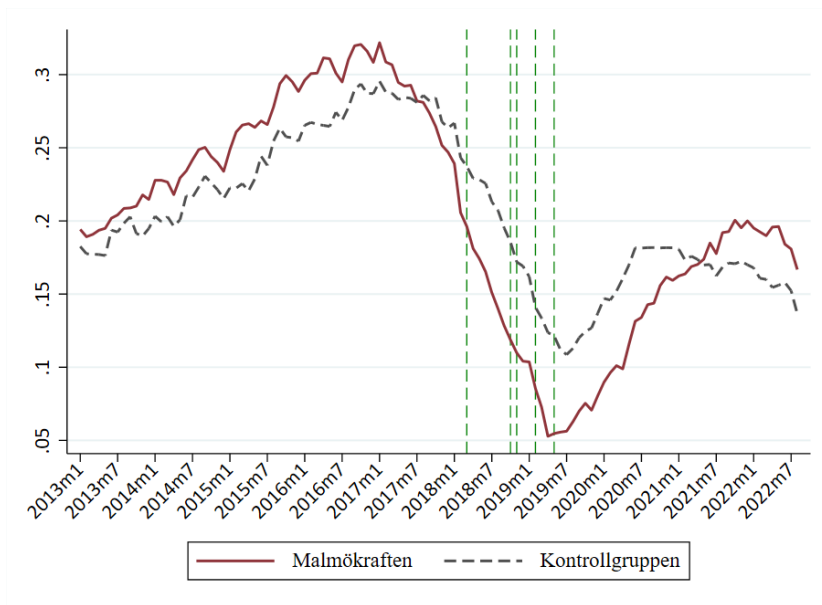
Figur B6 Andelarna med nystartsjobb uppdelat på de som har fått del av Malmökraften (MK) och de som inte fått det (Kontrollgruppen). Trenderna är ojusterade för den selektion som gjordes i urvalet av grupperna. De gröna linjerna motsvarar startmånaderna för de olika grupperna som fick del av Malmökraften (se faktaruta)

Andelen som är öppet arbetslösa (inskrivna hos Arbetsförmedlingen)

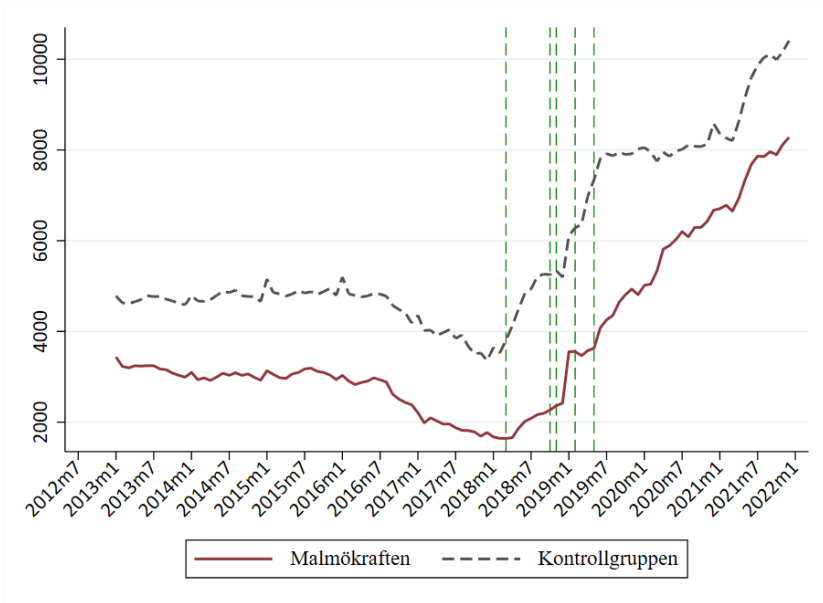
Figur B7 visar att behandlingsgruppen har varit inskrivna på Arbetsförmedlingen i högre grad än kontrollgruppen i perioden före de påbörjade Malmökraften. Detta beror i hög grad på att villkoren för slumpningen gjorde att Malmökraften riktade urvalet mot de som varit arbetslösa längre (20 procent skulle varit inskrivna i JOB längre än 450 dagar). Figuren visar ett relativt parallellt mönster mellan trenderna för grupperna för tiden innan någon påbörjade Malmökraften men fram till mitten av 2017. Efter det har behandlingsgruppens trend sjunkit kraftigare än kontrollgruppens.

Figur B7 Andelarna som var öppet arbetslösa (inskrivna på Arbetsförmedlingen) uppdelat på de som har fått del av Malmökraften (MK) och de som inte fått det (Kontrollgruppen). Trenderna är ojusterade för den selektion som gjordes i urvalet av grupperna. De gröna linjerna motsvarar startmånaderna för de olika grupperna som fick del av Malmökraften (se faktaruta)

Inkomster från arbetsgivare

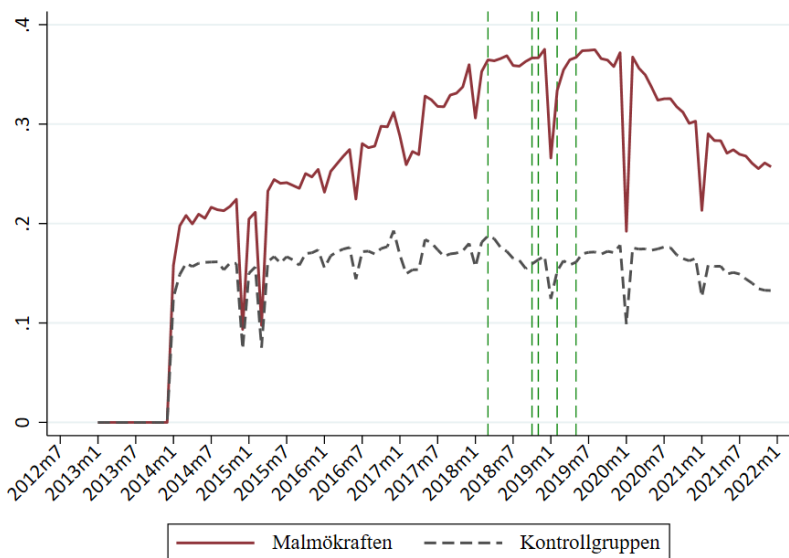
Figur B8. Den genomsnittliga inkomsten från arbetsgivare per månad uppdelat på de som har fått del av Malmökraften (MK) och de som inte fått det (Kontrollgruppen). Trenderna är ojusterade för den selektion som gjordes i urvalet av grupperna. De gröna linjerna motsvarar startmånaderna för de olika grupperna som fick del av Malmökraften (se faktaruta)

Figur B8 visar att före Malmökraften påbörjades hade behandlingsgruppen och kontrollgruppen olika nivåer av inkomster från arbetsgivare. Behandlingsgruppen hade genomgående lägre inkomster från arbetsgivare i genomsnitt jämfört med kontrollgruppen. Trenderna är parallella i tiden före Malmökraften startade.

Försörjningsstöd

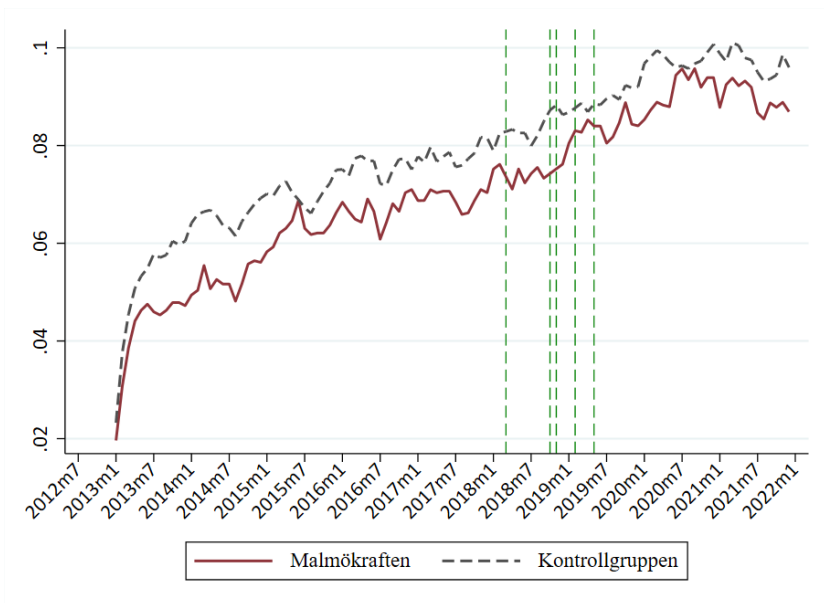
Figur B9 Andelarna med försörjningsstöd uppdelat på de som har fått del av Malmökraften (MK) och de som inte fått det (Kontrollgruppen). Trenderna är ojusterade för den selektion som gjordes i urvalet av grupperna. De gröna linjerna motsvarar startmånaderna för de olika grupperna som fick del av Malmökraften (se faktaruta)

Figur B9 visar att de som fick del av ett samordnat stöd genom Malmökraften hade försörjningsstöd i betydligt högre grad än kontrollgruppen i perioden före de påbörjade Malmökraften. Detta beror i hög grad på att villkoren för slumpningen gjorde att Malmökraften riktade urvalet mot de som hade försörjningsstöd. Kravet på intagen var att 50 procent skulle ha försörjningsstöd innan de började Malmökraften. Figuren visar även att trenderna inte är parallella när det gäller utvecklingen av andelen med försörjningsstöd mellan individerna i Malmökraften och kontrollgruppen. De i Malmökraften har haft en mer stigande trend än kontrollgruppen under perioden före Malmökraftens start.

Medicinering

Figur B10 Andelarna med något förskrivet läkemedel som relaterar till mental hälsa uppdelat på de som har fått del av Malmökraften (MK) och de som inte fått det (Kontrollgruppen). Trenderna är ojusterade för den selektion som gjordes i urvalet av grupperna. De gröna linjerna motsvarar startmånaderna för de olika grupperna som fick del av Malmökraften (se faktaruta)

Figur B10 visar trenderna för andelen som får förskrivet någon medicin för mental hälsa uppdelat på de som fått respektive inte fått del av Malmökraften. För båda grupperna är trenden stigande över perioden med ett relativt parallellt mönster. Vi kan se att behandlingsgruppen har en lägre grad av förskrivna medicin relaterad till mental hälsa för perioden före de startade Malmökraften.

